

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΕΤΟΣ 2023

Μήνυμα Προέδρου

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου
Πρόεδρος της ΕΑΔΗΣΥ

Η παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων αποτυπώνει, στο πλαίσιο της θεσμικής λογοδοσίας της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), τη δραστηριότητά της κατά το έτος 2023, σε μια περίοδο αυξημένων απαιτήσεων για τη διαφάνεια, τη νομιμότητα και την αποτελεσματικότητα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Η λειτουργία της Αρχής υπό την παρούσα ενοποιημένη μορφή της εκκίνησε τον Οκτώβριο του 2022 σε ένα ιδιαίτερος επιβαρυσμένο και επισφαλές περιβάλλον. Επί μακρό χρονικό διάστημα, ενόψει της προωθούμενης συγχώνευσης και της προκληθείσας αβεβαιότητας, οι δύο Αρχές υπολειτουργούσαν. Μεγάλος αριθμός υπαλλήλων και από τις δύο Αρχές αποχώρησε, με συνέπεια τη δραματική υποστελέχωσή τους και τη συνακόλουθη αδυναμία αποτελεσματικής άσκησης των δραστηριοτήτων τους.

Το έτος 2023 επιχειρήθηκε, κατ' ουσίαν, η ανάκτηση της λειτουργίας της νέας Αρχής, με τον περιορισμό των αποσπάσεων και μετατάξεων και την πλήρωση του αριθμού των μελών της κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας μέσω ΑΣΕΠ. Επίσης, δρομολογήθηκαν οι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία της διαδικασίες μετεγκατάστασης των υπηρεσιών της σε ενιαίο κεντρικό μισθωμένο κτήριο, με το δυνατόν μικρότερο υπερβάλλον οικονομικό κόστος.

Παρά τις εγγενείς δυσκολίες, κατά το εξεταζόμενο έτος, η Αρχή άσκησε με συνέπεια τον θεσμικό της ρόλο ως ανεξάρτητο όργανο ελέγχου και εποπτείας, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση και εξέταση των προδικαστικών προσφυγών, οι οποίες αποτελούν βασικό δείκτη της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας του συστήματος έννομης προστασίας. Έγινε μεγάλη προσπάθεια ελαχιστοποίησης των σιωπηρών απορρίψεων των ασκηθεισών προσφυγών που κατά το διαρρέυσαν χρονικό διάστημα αποτέλεσε αιχμή αρνητικής κριτικής. Οι αποφάσεις της βελτιώθηκαν νομοτεχνικά, με έμφαση στη συνεκτικότητα του κειμένου, τη σαφή διατύπωση και την αιτιολογία. Η προδικαστική έννομη προστασία αποτέλεσε βασικό μηχανισμό διασφάλισης της νομιμότητας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης στο σύστημα δημοσίων συμβάσεων.

Παράλληλα, η Αρχή ανέπτυξε δράσεις καθοδήγησης και ερμηνευτικής υποστήριξης, επιδιώκοντας όχι μόνο την επίλυση διαφορών, αλλά και την πρόληψη αυτών μέσω της ορθής εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού

δικαίου. Τα πρότυπα τεύχη για όλα τα είδη συμβάσεων που εκδίδει αποτελούν τον κορμό και πολύτιμο βοηθό για τα στελέχη των αναθετουσών αρχών, ενώ η τυπική και άτυπη πληροφόρηση που λαμβάνουν από την Αρχή για τα θέματα που τους απασχολούν διευκολύνει το έργο τους και αποτρέπει αστοχίες που θα οδηγούσαν σε παραβιάσεις του θεσμικού πλαισίου και άσκοπες καθυστερήσεις. Με τη γνωμοδοτική συνεισφορά της εμπεδώνει την ασφάλεια δικαίου και καθοδηγεί τους φορείς και τις αναθέτουσες αρχές στη συνεκτικότητα των ρυθμίσεων και στην ορθή χρήση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, αντίστοιχα.

Η λειτουργία της ΕΑΔΗΣΥ το 2023 χαρακτηρίστηκε από θεσμική σταθερότητα, προσήλωση στις αρχές της χρηστής διοίκησης και διαρκή προσπάθεια εξισορρόπησης της ταχύτητας με την ποιότητα και πληρότητα της αιτιολογίας.

Η παρούσα Έκθεση λειτουργεί ως εργαλείο ουσιαστικής λογοδοσίας και αναστοχασμού, με την ανάδειξη τόσο των πεπραγμένων, όσο και των προκλήσεων που αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑΔΗΣΥ αποτιμά κριτικά τη λειτουργία της και επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της για συνεχή βελτίωση της ποιότητας, της ταχύτητας και της διαφάνειας της προδικαστικής και εν γένει εποπτικής της δράσης.

Περιεχόμενα

Μήνυμα Προέδρου.....	ii
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ.....	1
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ).....	1
1. Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας - Αποστολή.....	1
2. Αρμοδιότητες	1
3. Συγκρότηση της Αρχής	2
4. Λειτουργική Ανεξαρτησία.....	2
5. Διοικητική και Οικονομική Αυτοτέλεια.....	2
6. Εσωτερική Οργάνωση και Λειτουργία	3
6.1. Όργανα Διοίκησης και Λειτουργία της Αρχής	3
6.2. Οργάνωση - Προσωπικό της Αρχής.....	4
ΜΕΡΟΣ Ι – Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2023	6
1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης.....	6
1.1. Προδικαστικές προσφυγές.....	6
1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών.....	6
1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης	6
1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή	7
1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016.....	8
1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων.....	9
1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών	9
1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών.....	9
1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά	11
1.2.3. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων.....	12
1.2.4. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής.....	12
2. Δικαστική Προστασία.....	12
2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ενδίκων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής	12
2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ενδίκων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής.....	12
ΜΕΡΟΣ ΙΙ – Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2023	14
1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.....	14
1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025	14
1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις.....	14

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.....	15
1.3.1 Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων	15
1.3.2. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων	15
1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων.....	16
1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	16
1.4.2. Συμμετοχή σε έρευνα ελέγχου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις δημόσιες συμβάσεις	16
1.4.3. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)	16
1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ	17
1.4.5. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων)	17
1.4.6. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank	17
1.4.7. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου	17
1.4.8. Συνεργασία με εθνικούς φορείς	17
2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου	17
2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου	17
2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής.....	
επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων.....	18
3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου	19
4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου.....	19
5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου	20
5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.....	20
5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι.....	21
6. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων	22
7. Διαπιστώσεις - προτάσεις.....	23
7.1. Στο πλαίσιο του γνωμοδοτικού ρόλου της Αρχής.....	23
7.2. Στο πλαίσιο της υποστήριξης της Αρχής προς τα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα του Κράτους	23
7.3. Στο πλαίσιο του εποπτικού - ελεγκτικού ρόλου της Αρχής.....	24
ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023.....	27
ΜΕΡΟΣ Ι – Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2023	27
1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης.....	27
1.1. Προδικαστικές προσφυγές	27
1.1.1. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης.....	28
1.1.2. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας.....	29

1.1.3. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016	30
1.1.4. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων.....	30
1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών	31
1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών.....	31
1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά	34
1.2.3. Πλήθος Αποφάσεων (Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών) ανά Κλιμάκιο	34
1.2.4. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων	34
1.2.5. Συμμόρφωση ή μη των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ.....	35
2. Δικαστική Προστασία.....	36
2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά Αποφάσεων της Αρχής	36
2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ενδίκων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής	36
ΜΕΡΟΣ II – Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2023	38
1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	38
1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025	38
1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις.....	38
1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων.....	39
1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων περιόδου 2021-2023	39
1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων	40
1.4. Ενέργειες – Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων.....	57
1.4.1. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027).....	57
1.4.2. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με την Παγκόσμια Τράπεζα, στο πλαίσιο επικαιροποίησης των στατιστικών στοιχείων της Παγκόσμιας Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων για την Ελλάδα	57
1.4.3. Συμμετοχή σε έρευνα ελέγχου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις δημόσιες συμβάσεις	58
1.4.4. Συμμετοχή σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στις Ομάδες Εμπειρογνομόνων για τις δημόσιες συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement), για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement/EXEP).....	59
1.4.5. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου	60
1.4.6. Συνεργασία με εθνικούς φορείς	60
2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου	61
2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου	61
2.1.1. Επικαιροποίηση τευχών και υποδειγμάτων Διακηρύξεων.....	61
2.1.2. Αποστολή εγγράφων για νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές πράξεις, οι οποίες εκδόθηκαν χωρίς την προηγούμενη γνώμη της Αρχής.....	62
2.1.3. Παρακολούθηση νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων.....	63

2.1.3.1. Τροποποιήσεις ν. 4412/2016	63
2.1.3.2. Κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες πράξεις	64
2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων	65
Παρακολούθηση νομολογίας σε ζητήματα δημοσίων συμβάσεων	67
3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου	68
3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων	68
3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων	69
4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου	72
4.1. Κατευθυντήριες οδηγίες και οριζόντια διευκρινιστικά έγγραφα	72
4.2. Διαχείριση ερωτημάτων	73
4.3. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών εγγράφων	76
5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου	77
5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης	77
5.1.1. Διαχείριση εισερχόμενων ερωτημάτων	85
5.2. Διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων και λοιπές εποπτικές αρμοδιότητες	86
5.2.1. Καταγγελίες 2023	86
5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2023	94
5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων	95
5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων – Επανορθωτικά Μέτρα – Έκπτωση Αναδόχων – Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης – διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997	95
6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων	95
7. Διαπιστώσεις - προτάσεις	96
7.1. Στο πλαίσιο του γνωμοδοτικού ρόλου της Αρχής	96
7.2. Στο πλαίσιο της υποστήριξης της Αρχής προς τα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα του Κράτους	96
7.3. Στο πλαίσιο του εποπτικού - ελεγκτικού ρόλου της Αρχής	98
8. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων	101
8.1. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων – “ppp.eadhsy.gr”	101
8.2. Μητρώο Αναθετούσων Αρχών/Αναθετόντων Φορέων και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων .	102
8.3. Κατάλογος Αποκλεισθέντων Οικονομικών Φορέων	103
8.4. Συλλογή - Παρακολούθηση Νομοθεσίας με Ψηφιακά Εργαλεία	104
8.5. Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου για τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις	104
8.6. Ο ιστότοπος της Αρχής – www.eadhsy.gr – Στατιστικά στοιχεία πρόσβασης	105
8.7. Προτιμήσεις χρηστών – προβολές σελίδων	106
8.8. Συνοπτική περιγραφή του νέου περιεχομένου που αναρτήθηκε κατά το έτος 2023	107

9. Δράσεις στο πλαίσιο υποστήριξης των χρηστών της Αρχής.....	107
9.1. Οργάνωση/συντονισμός τηλεδιασκέψεων	107
9.2. Ηλεκτρονική Υποστήριξη διαχείρισης προδικαστικών προσφυγών	107
9.3. Υποστήριξη εξ' αποστάσεως εργασίας και λοιπές υπηρεσίες ΤΠΕ.....	108

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1. Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας - Αποστολή

Η Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων (εφεξής η ΕΑΔΗΣΥ ή/και η Αρχή) συστάθηκε δυνάμει του ν. 4912/2022 (Α' 59), από τη συγχώνευση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ν. 4013/2011) και της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ν. 4412/2016). Με την έκδοση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) υπ' αριθμ. 29/2022 (ΥΟΔΔ 908/30.9.2022) ορίστηκε η Πρόεδρος και οκτώ (8) Σύμβουλοι της Αρχής.

Αντικείμενο της ΕΑΔΗΣΥ αποτελεί η ανάπτυξη και προαγωγή της εθνικής στρατηγικής, πολιτικής και δράσης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, η διασφάλιση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας, της συνοχής και εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων προς το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, η διαρκής βελτίωση του νομικού πλαισίου των δημόσιων συμβάσεων και η τήρησή του από τα δημόσια όργανα και τις αναθέτουσες αρχές. Η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ύστερα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής.

Ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η ΕΑΔΗΣΥ απολαύει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, καθώς και οικονομικής αυτοτέλειας. Η ΕΑΔΗΣΥ υποστηρίζεται διοικητικά από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, χωρίς να υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Η ΕΑΔΗΣΥ υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 138 Α του Κανονισμού της Βουλής (Α' 106) και σε καταστατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Αρμοδιότητες

Οι, πηγάζουσες εκ του άρθρου 347, παρ. 2 του ν. 4412/2016, αρμοδιότητες της Αρχής καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών, πολιτικών, συντονιστικών, ρυθμιστικών, νομοθετικών, γνωμοδοτικών, συμβουλευτικών, εποπτικών και ελεγκτικών δράσεων. Στο πεδίο αρμοδιότητας της ΕΑΔΗΣΥ υπάγονται οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών βάσει της κείμενης νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως ορίζονται στον ν. 4412/2016 και τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας τους (συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών-πλαίσιο, των δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς και των συμβάσεων παραχώρησης, όπως ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ν. 4413/2016 (Α' 148) και της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ). Δεν εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Αρχής οι δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας (ν. 3978/2011), οι συμβάσεις που εξαιρούνται από τον ν. 3978/2011, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού, καθώς και οι συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

3. Συγκρότηση της Αρχής

Η ΕΑΔΗΣΥ αποτελείται από την Πρόεδρο της Αρχής, δέκα (10) Συμβούλους και τριάντα (30) Μέλη. Η θητεία του Προέδρου, των Συμβούλων και των μελών είναι πενταετής. Μετά από τη λήξη της θητείας τους δικαιούνται να συμμετάσχουν άπαξ σε επόμενη διαδικασία επιλογής. Στην Πρόεδρο, τους Συμβούλους και τα μέλη της Αρχής εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τα κωλύματα διορισμού, την έκπτωση και την παραίτηση, οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220), με την επιφύλαξη του άρθρου 349 ν. 4412/2016. Στην Πρόεδρο της Αρχής εφαρμόζεται, επίσης, το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Δ' του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Λειτουργική Ανεξαρτησία

Δυνάμει του άρθρου 349 ν. 4412/2016, η Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι και τα Μέλη της ΕΑΔΗΣΥ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Επίσης, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τελούν σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε άμισθου ή έμμισθου δημόσιου ή δικηγορικού λειτουργήματος, συμπεριλαμβανομένης της ιδιότητας του εταίρου δικηγορικής εταιρείας, ή οποιασδήποτε άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας. Η Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι και τα Μέλη της Αρχής απαγορεύεται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να ασκούν οποιουδήποτε είδους εμπορική δραστηριότητα ή να είναι μέτοχοι ή να εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο σε οικονομικό φορέα που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων καθώς και να είναι μέλη πολιτικού κόμματος. Δεν διορίζεται σε θέση Προέδρου, Συμβούλου ή Μέλους της Αρχής πρόσωπο το οποίο έχει, είτε το ίδιο είτε ο/η σύζυγός του ή άτομο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενής του μέχρι β' βαθμού ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, με το οποίο συνδέεται στενά, άμεσο προσωπικό, οικονομικό ή άλλου είδους συμφέρον, το οποίο να επηρεάζει ή να φαίνεται να επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική κρίση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

5. Διοικητική και Οικονομική Αυτοτέλεια

Η ΕΑΔΗΣΥ απολαύει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, βάσει του συστατικού της νόμου (ν. 4912/2022). Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή εκτελεί δικό της προϋπολογισμό, μη επιχορηγούμενη από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό για τις δαπάνες λειτουργίας της.

Τα έσοδα για τη λειτουργία της Αρχής προέρχονται από την κράτηση που επιβάλλεται στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, επί της αξίας των δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016.

Με το άρθρο 350 ν. 4412/2016, ως ισχύει, προβλέπεται ειδικότερα ότι, για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής, επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,1% επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στους νόμους 4412/2016 και 4413/2016 (Α' 148), αξίας άνω των 1.000 ευρώ, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης της χρηματοδότησης. Σημειώνεται ότι το ύψος της κράτησης για συμβάσεις που είχαν συναφθεί προ της 30.09.2022 ήταν 0,06% (κράτηση υπέρ πρώην ΑΕΠΠ) και 0,07% (κράτηση υπέρ πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ) επί του συνόλου της αξίας των συμβάσεων. Η κράτηση υπέρ ΕΑΔΗΣΥ υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής ή τροποποιητικής σύμβασης. Το ύψος

της κράτησης είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται, με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών.

Ως προς το οικονομικό έτος 2023, τα ταμειακά έσοδα της Αρχής αποκλειστικά από την κράτηση ανήλθαν σε ποσό ύψους 12.973.642,50 ευρώ. Αντίστοιχα, οι δαπάνες της ΕΑΔΗΣΥ για λειτουργικά έξοδα, έξοδα μισθοδοσίας και εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν στο ποσό των 6.365.367,15 ευρώ, γεγονός το οποίο συνεπάγεται ότι το καθαρό (θετικό) ταμειακό αποτέλεσμα της χρήσης του 2023, την 31.12.2023, ανήλθε στο ποσό των 8.667.758,72 ευρώ. Ο συνολικός αριθμός αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης κατά το οικονομικό έτος 2023 ήταν 187, και ο αντίστοιχος αριθμός χρηματικών ενταλμάτων ανήλθε σε 531. Την 31.12.2023, το καθαρό ταμειακό πλεόνασμα της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διαθεσίμων της ΕΑΑΔΗΣΥ και των χρηματικών αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων, ανήλθε στο ποσό των 31.460.398,09 ευρώ. Επισημαίνεται ότι κατά το έτος 2023, το σύνολο των δαπανών της Αρχής καλύφθηκε από τα ως άνω έσοδα, χωρίς να προκληθεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία, από την οικονομική διαχείριση της Αρχής, προκύπτει στο τέλος κάθε οικονομικού έτους θετικό καθαρό αποτέλεσμα χρήσης, ποσοστό του οικονομικού αυτού αποτελέσματος έως 80% διατίθεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Περαιτέρω, με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016, ως ισχύει, για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τους προσφεύγοντες υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, πλέον του ΦΠΑ. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 600 ευρώ ούτε ανώτερο των 15.000 ευρώ. Σε περίπτωση απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής, το εν λόγω παράβολο καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Τα στοιχεία της ΕΑΔΗΣΥ για το οικονομικό έτος 2023 αποτυπώνονται στον κάτωθι Πίνακα:

Οικονομικά Στοιχεία ΕΑΔΗΣΥ – Οικονομικό έτος 2023	
ΕΣΟΔΑ	15.033.125,87€
ΔΑΠΑΝΕΣ	6.365.367,15 €
ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	8.667.758,72 €
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	31.460.398,09 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΑΥ	187
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΕ	531

6. Εσωτερική Οργάνωση και Λειτουργία

6.1. Όργανα Διοίκησης και Λειτουργία της Αρχής

Η Διοίκηση της ΕΑΔΗΣΥ ασκείται από την Πρόεδρο της Αρχής και από το Εκτελεστικό Συμβούλιο. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο αποτελείται από την Πρόεδρο και τους Συμβούλους της Αρχής. Για την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών του άρθρου 360 ν. 4412/2016, η Αρχή συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις σε τριμελή κλιμάκια, που αποτελούνται από έναν (1) Σύμβουλο, ως Πρόεδρο, και από δύο (2) μέλη της Αρχής, τουλάχιστον ένα από τα οποία πρέπει να έχει την ιδιότητα του νομικού. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για

υπόθεση μείζονος σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, ο Πρόεδρος της Αρχής μπορεί, με πράξη του, να ορίσει την εξέταση προδικαστικής προσφυγής από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, με εισηγητή έναν (1) εκ των Συμβούλων, επικουρούμενο από μέλος της Αρχής.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ, εφόσον απαιτείται απόφαση της Αρχής, συνεδριάζει και αποφασίζει επταμελής Επιτροπή. Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο (2) Συμβούλους, εκ των ορισθέντων με την ανωτέρω Π.Υ.Σ. 29/2022 και τέσσερα (4) Μέλη της Αρχής. Οι Σύμβουλοι και τα μέλη της Αρχής, κατά τον χρόνο που συμμετέχουν στην Επιτροπή, δεν συμμετέχουν στα κλιμάκια εξέτασης προσφυγών.

Κάθε άλλο θέμα που αφορά στις συνεδριάσεις της Αρχής, ρυθμίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας του άρθρου 355 και τον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών του άρθρου 365 ν. 4412/2016. Έως την 31.12.2023, ως προαναφέρεται, δεν είχε εκδοθεί ο προβλεπόμενος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 355 ν. 4412/2016, Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΑΔΗΣΥ, ως εκ τούτου κατά το έτος 2023 εξακολουθούσαν να ισχύουν συναφώς, ως προς την πρώην ΕΑΑΔΗΣΥ, τα οριζόμενα στο άρθρο 53 ν. 4605/2019 (Α' 52).

Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, εξαιρούμενων των περιπτώσεων στις οποίες ρητώς προβλέπεται η λήψη αποφάσεων από τον Πρόεδρο της Αρχής, την επταμελή Επιτροπή ή από Κλιμάκιο. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο αποφασίζει για τα θέματα της εσωτερικής λειτουργίας της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 354 ν. 4412/2016.

Στην Αρχή συστάθηκε (άρθρο 358 ν. 4412/2016) Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Νομική Υπηρεσία, με αρμοδιότητα τη δικαστική και γενικότερα τη νομική υποστήριξη της Αρχής, καθώς και την παροχή νομικών γνωμοδοτήσεων. Το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου λειτουργεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί Ν.Σ.Κ. Στη Νομική Υπηρεσία συστήνονται επτά (7) θέσεις έμμισθων δικηγόρων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 4194/2013 (Α' 208), κατόπιν προκήρυξης. Το 2023 υπηρετούν στην Αρχή τέσσερις (4) δικηγόροι. Η Πρόεδρος της Αρχής έχει την ευθύνη της λειτουργίας της και ασκεί όλες τις προς τούτο αρμοδιότητες. Οι Σύμβουλοι ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται και μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων και των Κλιμακίων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους. Ειδικότερα, συντονίζουν και κατευθύνουν τα μέλη και το επιστημονικό προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στον τομέα αρμοδιότητάς τους και προϊστάται των Κλιμακίων (άρθρο 356 ν. 4412/2016).

6.2. Οργάνωση - Προσωπικό της Αρχής

Το προσωπικό της Αρχής διακρίνεται σε ειδικό επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό.

Ειδικότερα, η κατανομή του προσωπικού, ανά κατηγορία και ειδικότητα την 31-12-2023, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Προσωπικού	Πληρωθείσες θέσεις		Υπηρετούντες στην Αρχή		Αποσπασμένοι σε άλλους φορείς		Κενές θέσεις		Σύνολο οργανικών θέσεων	
	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ
Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό	39	51	17	26	15	24	33	31	72	82
	90		43		39		64		154	
Νομικοί	11	24	4	14	3	8	4	16	15	40
Διπλωματούχοι Μηχανικοί	11	9	6	4	4	5	8	4	19	13

Οικονομολόγοι	10	9	2	4	7	6	5	2	15	11
Χημικοί	2	3	1	1	1	2	0	1	2	4
Βιολόγοι/Βιοχημικοί	1	0	1	0	0	0	2		3	
Επιστήμονες Πληροφορικής	2	5	1	2	0	3	8	5	10	10
Στατιστικολόγοι	1	0	1	0	0	0	2	2	3	2
Ιατροί - Φαρμακοποιοί	1	1	1	1	0	0	4	1	5	2
Διοικητικό Προσωπικό	ΑΕΠΠ	ΕΑΑΔΗΣΥ								
	17	12	15	12	2	1	28	15	45	27
	29		27		3		43		72	
ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού	9	7	9	8	0	0	11	8	20	14
ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού	0	4	0	3	0	1	3	2	3	5
ΤΕ Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	2	0	2	0	0	0	1	0	3	0
ΤΕ Πληροφορικής	3	0	2	0	1	0	3	4	6	4
ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού	2	1	1	1	1	0	8	2	10	2
ΥΕ Επιμελητών	1	0	1	0	0	0	2	2	3	2
Γενικό Σύνολο	119		66		42		107		226	

Σημείωση: Στις παραπάνω θέσεις δεν περιλαμβάνονται ο Πρόεδρος, οι Σύμβουλοι, τα Μέλη και οι έμμισθοι δικηγόροι της Αρχής.

Στις πληρωθείσες θέσεις έχουν προσμετρηθεί υπάλληλοι της Αρχής, οι οποίοι κατά το έτος αναφοράς είχαν καταλάβει θέση Μέλους της Αρχής (6 ΕΕΠ), όπως επίσης και υπάλληλοι που τελούσαν σε άδεια άνευ αποδοχών (3 ΕΕΠ) ή μακροχρόνια άδεια (1 ΠΕ) κατά την 31^η.12.2023.

ΜΕΡΟΣ Ι – Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2023

1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης

1.1. Προδικαστικές προσφυγές

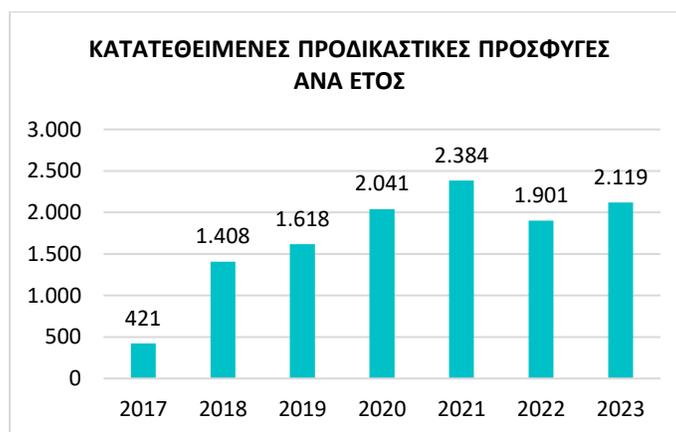
1.1.1. Πλήθος προδικαστικών προσφυγών

Κατά το έτος 2023 ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής συνολικά **δύο χιλιάδες εκατόν δεκαεννέα (2.119)** προδικαστικές προσφυγές, ήτοι πλήθος προσφυγών αυξημένο κατά ποσοστό άνω του 10% σε σχέση με τις ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές του έτους 2022.

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής:

ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	421	1.408	1.618	2.041	2.384	1.901	2.119

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή, ανά έτος.

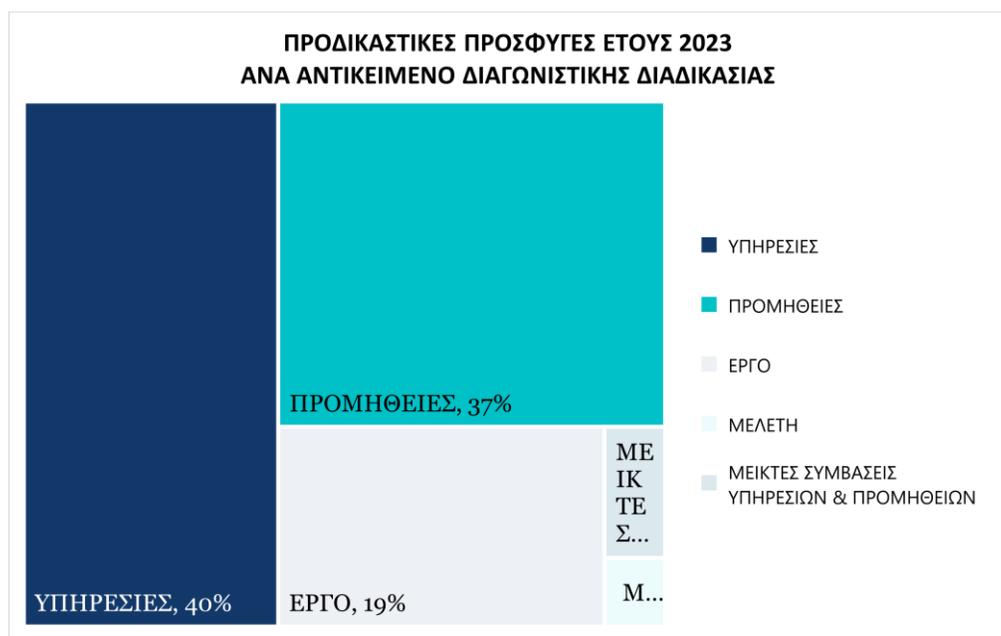
Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

1.1.2. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης

Η πλειονότητα των προδικαστικών προσφυγών (σε ποσοστό **39,7%**) ασκήθηκε στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων **παροχής υπηρεσιών**. Ακολουθούν οι προδικαστικές προσφυγές στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων προμήθειας (ποσοστό 37,38%) και οι προδικαστικές προσφυγές που **ασκήθηκαν στο πλαίσιο συμβάσεων ανάθεσης έργου (ποσοστό 19,34%)**. Το υπόλοιπο ποσοστό αφορά σε προδικαστικές προσφυγές στο πλαίσιο ανάθεσης συμβάσεων μελετών και μεικτών συμβάσεων υπηρεσιών και προμηθειών. Τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται παρακάτω στον επόμενο συνοπτικό πίνακα και στο σχετικό γράφημα.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ						
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΕΡΓΟ	ΜΕΛΕΤΗ	ΜΕΙΚΤΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	841	792	410	26	50	2.119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	39,7%	37,38%	19,34%	1,23%	2,36%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διακήρυξης

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διακήρυξης

1.1.3. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή

Στον ακόλουθο πίνακα και στο σχετικό γράφημα αποτυπώνεται το επιμέρους στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023 (κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής/ κατά των όρων της διακήρυξης - στάδιο προκήρυξης).

ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ			
	ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΗΣ Ή ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	1.828	291	2.119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	86,27%	13,73%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών κατά το στάδιο προσβολής

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών κατά το στάδιο προσβολής

1.1.4. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ενωσιακών ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και 4413/2016

Ο επόμενος πίνακας και το σχετικό γράφημα περιλαμβάνουν την ανάλυση ανά κατηγορία διαγωνιστικής διαδικασίας (άνω των ορίων ή κάτω των ορίων, βάσει των ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016) στο πλαίσιο της οποίας ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023.

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ			
	ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	1225	894	2119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	57,81%	42,19%	-

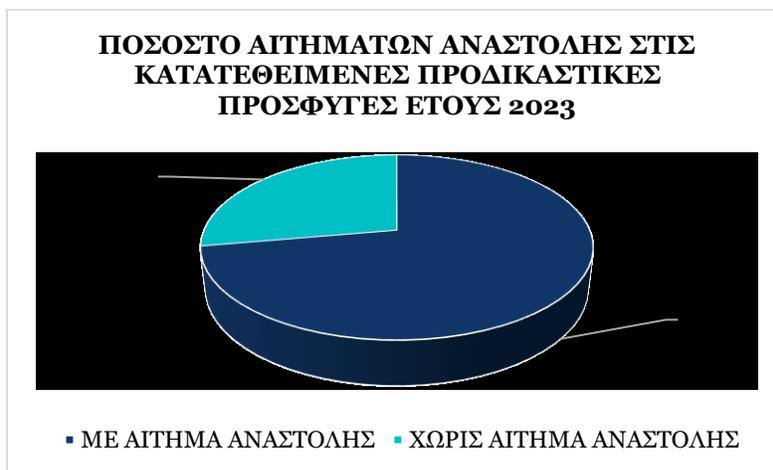
Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

1.1.5. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων

Υπογραμμίζεται ότι ενώπιον της Αρχής δεν κατατίθενται αυτοτελή αιτήματα για χορήγηση προσωρινών μέτρων, αλλά αυτά περιλαμβάνονται στην προδικαστική προσφυγή που ασκείται ενώπιον της Αρχής. Από το σύνολο των δύο χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα (2.119) προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν κατά το έτος 2023, οι **χιλίες πεντακόσιες τριάντα μία (1.531)** εξ' αυτών περιλάμβαναν αίτημα χορήγησης προσωρινών μέτρων, δηλαδή σε ποσοστό **72,25%** επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών του έτους αναφοράς, όπως αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

Προδικαστικές προσφυγές με συνημμένο ή μη αίτημα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων

1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Από τα καταχωρημένα στοιχεία προκύπτει **αύξηση του πλήθους των Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023, τόσο σε απόλυτο αριθμό όσο και συγκριτικά με τα αντίστοιχα δεδομένα των ετών 2018-2023.**

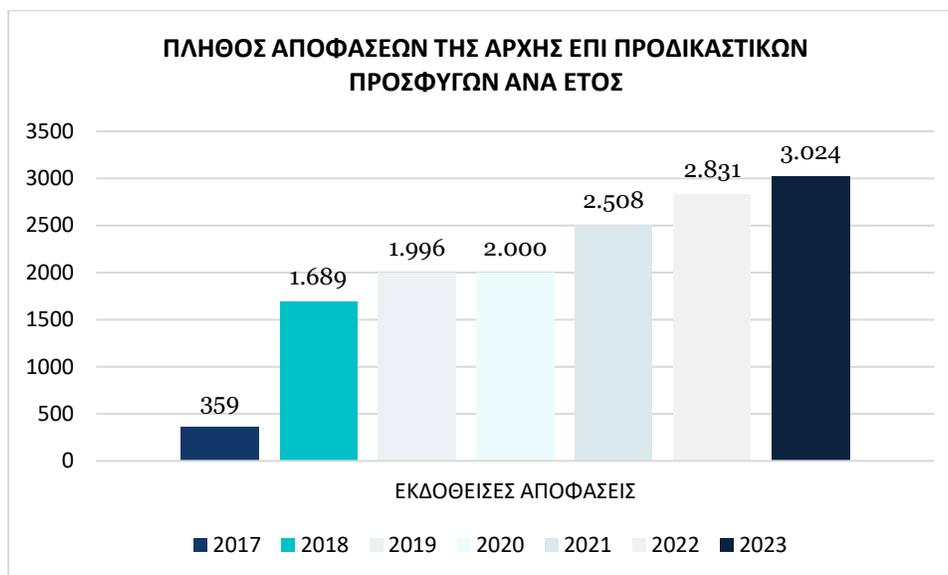
Σε ό,τι αφορά τις ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2023 (συνολικά: 435 υποθέσεις), η πλειονότητα των Οριστικών Αποφάσεων εκδόθηκαν εντός του 2024, σε συνάρτηση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών για την εξέταση και έκδοση Οριστικής Απόφασης από την ημερομηνία άσκησης της προδικαστικής προσφυγής. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2024

1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Στην διάρκεια του έτους 2023 η Αρχή εξέδωσε συνολικά **τρεις χιλιάδες είκοσι τέσσερις (3.024) Αποφάσεις**, εκ των οποίων **χιλίες οκτακόσιες σαράντα (1.840) αφορούσαν σε Οριστικές Αποφάσεις και χιλίες εκατόν ογδόντα τέσσερις (1.184) αφορούσαν σε Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων**. Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των Αποφάσεων (Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών Αποφάσεων) που εκδόθηκαν από την Αρχή:

ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	359	1.689	1.996	2.000	2.508	2.831	3.024

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος.

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή, ανά έτος

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλήθος των Οριστικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023, σε συνάρτηση με το έτος άσκησης της προδικαστικής προσφυγής.

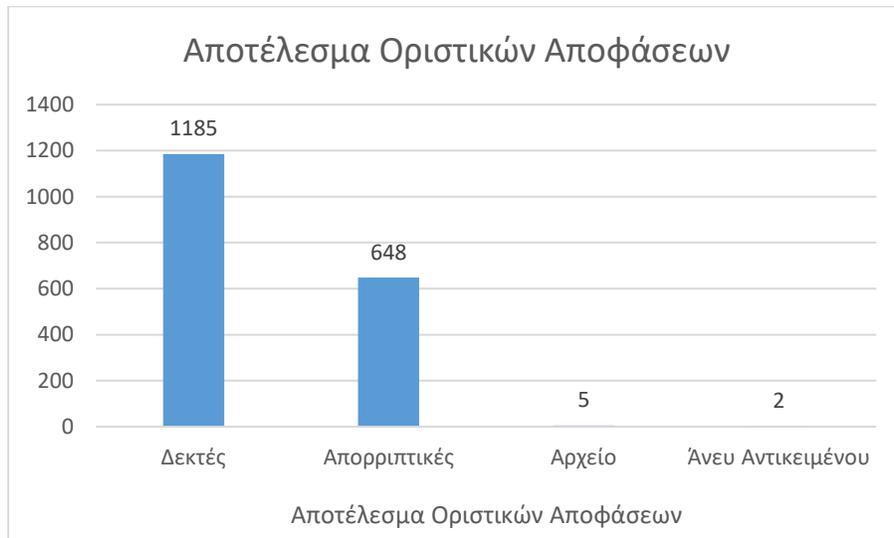
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	
		ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.840
		άσκηση προσφυγής: προηγ. έτη	114 (6,20%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	1.184	άσκηση προσφυγής: 2023	1183 (99,92%)
		άσκηση προσφυγής: 2022	1 (0,08%)

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 ανά κατηγορία

Ακολουθούν πίνακας και σχετικά γραφήματα που αποτυπώνουν το αποτέλεσμα («διατακτικό») των Αποφάσεων της Αρχής, με κατηγοριοποίηση αποτελέσματος για τις Οριστικές Αποφάσεις σε «Δεκτές», «Απορριπτικές», «Αρχείο» και «Άνευ αντικειμένου», ενώ για τις Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων η κατηγοριοποίηση αναφέρεται σε «Δεκτές» και σε «Απορριπτικές».

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.840	ΔΕΚΤΕΣ	1.185 (64,40%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	648 (35,22%)
		ΑΡΧΕΙΟ	5 (0,27%)
		ΑΝΕΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	2 (0,11%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	1.184	ΔΕΚΤΕΣ	479 (40,46%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	705 (59,54%)

Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 με βάση το διατακτικό, ανά κατηγορία

Ανάλυση Οριστικών Αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 σύμφωνα με το διατακτικό

Ανάλυση Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 σύμφωνα με το διατακτικό

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, οι Οριστικές Αποφάσεις της Αρχής σε ποσοστό **64,40%** έκαναν δεκτές τις προδικαστικές προσφυγές, ενώ σε ποσοστό 35,22% τις απέρριψαν. Σε ό,τι αφορά τις Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων, ήταν απορριπτικές σε ποσοστό **59,54%**.

1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά

Κατά το έτος 2023 εκδόθηκαν από την Αρχή συνολικά **διακόσια οκτώ (208) Πρακτικά** επί των ασκηθεισών προδικαστικών προσφυγών του έτους 2023, οπότε και οι εν λόγω υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο. Εκ του ανωτέρω συνόλου, πλήθος εκατόν εβδομήντα τριών (173), ήτοι ποσοστό 83%, αφορούσε σε περιπτώσεις παραίτησης από την ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή, ενώ τριάντα πέντε (35) εκδοθέντα Πρακτικά (ποσοστό 17%), αφορούσαν σε περιπτώσεις ανάκλησης της προσβαλλόμενης πράξης εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής.

1.2.3. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων

Ως προς τον χρόνο ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών, ο **διάμεσος χρόνος έκδοσης Οριστικής Απόφασης κατά το έτος 2023 διαμορφώθηκε στις πενήντα έξι (56) ημέρες**, δηλαδή σε χρόνο συντομότερο κατά τέσσερις (4) ημέρες σε σχέση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής.

Σημειώνεται ότι τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2023 ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (έκδοσης Οριστικής Απόφασης) ήταν μεγαλύτερος του παραπάνω ορίου των εξήντα (60) ημερών. Η αναφερομένη υπέρβαση οφείλεται στην εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 του Ν.5043/2023 (ΦΕΚ Α' 91/13.4.2023) περί αναστολής εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών και έκδοσης Οριστικής Απόφασης κατά το μήνα Αύγουστο του 2023.

1.2.4. Στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της Αρχής

Κατά το έτος 2023 συνολικά **τριάντα πέντε (35) αναθέτουσες αρχές** δεν παρείχαν έγγραφο πληροφόρηση αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους στις αποφάσεις που εκδόθηκαν από την Αρχή.

Αναλυτικός Πίνακας με τις ως άνω αναθέτουσες αρχές περιλαμβάνεται στην Έκθεση Πεπραγμένων που συνοδεύει την παρούσα σύνοψη [**Ενότητα 1.2.5. Μέρος Ι**].

2. Δικαστική Προστασία

2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ενδίκων βοηθημάτων κατά αποφάσεων της Αρχής

Κατά το έτος 2023 ασκήθηκαν συνολικά ενώπιον των αρμόδιων Δικαστηρίων εξακόσιες ενενήντα επτά (697) αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης των Οριστικών Αποφάσεων της Αρχής, ποσοστό 37,88% επί του συνόλου των Οριστικών Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023 (1.840).

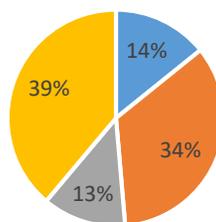
2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ενδίκων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής

Στον επόμενο πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφονται οι παραπάνω αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης από το αρμόδιο δικαστήριο, κατά το έτος αναφοράς 2023.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023				1.840
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΚΗΘΕΙΣΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ				697 (37,88%)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	ΑΛΛΟ	ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ
ΠΛΗΘΟΣ / ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	99 (14,20%)	240 (34,43%)	87 (12,48%)	271 (38,88%)

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων Δικαστηρίων βάσει αποτελέσματος

Αποτέλεσμα εκδίκασης αιτήσεων αναστολής και εκτέλεσης

■ Δεκτές ■ Απορριπτικές ■ Άλλο ■ Εκκρεμούν

Κατηγοριοποίηση ανά αποτέλεσμα εκδίκασης αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης

ΜΕΡΟΣ II – Σύνοψη του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2023

1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025, η Αρχή, έχει επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων, ως πρωτεύων ή ως συναρμόδιος φορέας υλοποίησης. Στο πλαίσιο της εν λόγω Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2023, εξακολούθησε η υλοποίηση των δράσεων αρμοδιότητας της Αρχής, ως ίσχυαν κατά το έτος 2023.¹

Ενδεικτικά, κατά το έτος 2023, η Αρχή συνέχισε να υλοποιεί δράσεις, όπως η Δράση α/α 40 που αφορά την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των πράσινων δημοσίων συμβάσεων, η Δράση α/α 10 (Επικαιροποίηση Υποδειγμάτων Προτύπων Διακηρύξεων) και η Δράση α/α 62 που αφορά τη στρατηγική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Επιπλέον, η Αρχή συμμετέχει με έναν (1) εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του, στη Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου για την παρακολούθηση, αποτίμηση και υποβολή προτάσεων αναθεώρησης του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025.

1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις

Η ΕΑΔΗΣΥ συνέβαλε στην προώθηση των στρατηγικών δημοσίων συμβάσεων, μέσω της συμμετοχής της σε επιτροπές, ομάδες εργασίας και μέσω διεθνών συνεργασιών. Οι κύριες δράσεις της Αρχής σε αυτό το πλαίσιο είναι οι εξής:

Α. Εκπροσώπηση σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας: Η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε στη Διυπουργική Επιτροπή για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, παρακολουθώντας την υλοποίηση του σχετικού εθνικού σχεδίου δράσης. Επίσης, συμμετείχε στην εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Καινοτόμες Δημόσιες Συμβάσεις, στο πλαίσιο του Κέντρου Αριστείας για τις Δημόσιες Συμβάσεις Καινοτομίας.

Β. Διεθνείς συνεργασίες και workshops: Εκπρόσωποι της ΕΑΔΗΣΥ έλαβαν μέρος σε Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις. Επιπλέον, συμμετείχαν σε workshop της DG GROW για την προώθηση των στρατηγικών δημοσίων συμβάσεων, με την υποστήριξη της PwC και τη συμμετοχή του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Γ. Δράσεις για Κοινωνικά Υπεύθυνες Συμβάσεις: Το 2023, η Αρχή συνεργάστηκε με το Συμβούλιο της Ευρώπης και παρείχε στοιχεία για την αξιολόγηση δράσεων κατά της εμπορίας ανθρώπων. Ακόμη, ανταποκρίθηκε στη συμπλήρωση ερωτηματολογίου του State Department των Η.Π.Α. για την ετήσια έκθεση περί εμπορίας ανθρώπων και παρείχε πληροφορίες στο Γραφείο ΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) για τα μέτρα κατά της εμπορίας ανθρώπων, αναφέροντας ρυθμίσεις που αποκλείουν από τις δημόσιες συμβάσεις εταιρείες που έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα, όπως η συμμετοχή σε εγκληματικές οργανώσεις και εμπορία ανθρώπων.

¹ Η ΕΣΔΔ 2021-2025 τροποποιήθηκε και αναμορφώθηκε στην αρχές του 2024, όπως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το έτος 2024.

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.3.1. Παρακολούθηση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Στο πλαίσιο της συνεχούς λειτουργίας του μηχανισμού παρακολούθησης των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία για την υποβολή των στοιχείων από την Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021, η Αρχή συγκέντρωσε τα στοιχεία που απέστειλαν οι υπόχρεοι φορείς για το έτος 2023. Εκ των αναφερομένων ως υπόχρεοι παροχής στο άρθρο 3 της Κ.Υ.Α., οι φορείς που απέστειλαν στοιχεία ήταν **132**. Τα υποβληθέντα στοιχεία καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν ανά είδος φορέα και στη συνέχεια υποβλήθηκαν σε επεξεργασία, προκειμένου να εξαχθούν ποσοτικά στατιστικά δεδομένα για το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, για το έτος αναφοράς (2023), όσο και ποιοτικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ανάδειξη των συχνότερων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων και των αιτιών πλημμελούς εφαρμογής τους στην Ελλάδα.

Αναλυτικά στοιχεία ως προς την αποτύπωση και ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΚΥΑ 70362/2021, και τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που εξάγονται βάσει αυτών, περιλαμβάνονται στο αναλυτικό Τεύχος των πεπραγμένων της Αρχής [Ενότητα 1.3.2. Μέρος II].

Επισημαίνεται, ενδεικτικά, ως προς τα προβλήματα και τις αιτίες αυτών, όπως προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων του δείγματος, ότι ως προς την Κεντρική Διοίκηση, τους Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και τους φορείς Υγείας του δείγματος που αναλύθηκε, το στάδιο της διαδικασίας κατά το οποίο ανακύπτουν τα περισσότερα προβλήματα είναι αυτό του Σχεδιασμού – Προετοιμασίας της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, ενώ συνηθέστερη αιτία των προβλημάτων που αναφέρθηκαν είναι αυτή της έλλειψης προσωπικού – κατάρτισμένου προσωπικού για τη σύναψη συμβάσεων. Το ίδιο στάδιο της διαδικασίας, ήτοι ο Σχεδιασμός, αποτελεί το στάδιο εμφάνισης των συνηθέστερων προβλημάτων και στους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, με συνηθέστερη αιτία την έλλειψη γνώσεων.

Σημαντικά συμπεράσματα αναδείχθηκαν και ως προς τα ποσοτικά στοιχεία ανάλυσης του δείγματος όπως αναλυτικά αποτυπώνονται στην Έκθεση Πεπραγμένων της Αρχής 2023. Ενδεικτικά ο κάτωθι Πίνακας αποτυπώνει ποσοτικά τα στοιχεία σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας με μόνον έναν προσφέροντα, βάσει του δείγματος των φορέων που απέστειλαν στοιχεία στην ΕΑΔΗΣΥ.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΕΝΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ (Ετήσιο δείγμα 2023)				
ΟΤΑ	ΟΚΑ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
11,86%	5,88%	4,13%	12,61%	15,15%
<u>Υγεία: 4,41%</u>				

1.3.2. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Το έτος 2023 πραγματοποιήθηκε συλλογή και επεξεργασία στοιχείων του έτους 2022 για την σύνταξη της έκθεσης περιόδου 2021-2023, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016. Το κείμενο της τριετούς έκθεσης παρακολούθησης αναρτάται έως την 18^η Απριλίου του επομένου έτους (εν

προκειμένου 2024), στην ιστοσελίδα της ΕΕ, όπου δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports) (https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_el).

1.4. Ενέργειες - Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των Δημοσίων Συμβάσεων

1.4.1. Συμμετοχή - συνδρομή της ΕΑΔΗΣΥ σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Αρχή συμμετέχει, μέσω εκπροσώπων, σε συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ειδικότερα:

- Στην Ομάδα Εργασίας Εμπειρογνομόνων για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement - EXPP, DG GROW), ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) καθώς και Κανονισμών που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, και συμμετείχε, κατά το έτος αναφοράς, σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων,
- Στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement/EXEP), καθώς και σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων,
- Στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Network of First Instance Review Bodies in public procurement”.

1.4.2. Συμμετοχή σε έρευνα ελέγχου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις δημόσιες συμβάσεις

Την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου του 2023 η Αρχή συμμετείχε στην προετοιμασία, στην επικοινωνία και στις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση ελέγχου του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, στο πλαίσιο υλοποίησης της Ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις Δημόσιες συμβάσεις στην ΕΕ με θέμα «Λιγότερος ανταγωνισμός στις συμβάσεις έργων, αγαθών και υπηρεσιών τη δεκαετία μέχρι το 2021»². Στο πλαίσιο αυτό, έγινε επεξεργασία των δεικτών όπως αποτυπώθηκαν στον σχετικό πίνακα παρακολούθησης (dashboard) που κοινοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και διαμορφώθηκαν πίνακες με αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία για τους δείκτες αυτούς.

Για τις ανάγκες της επεξεργασίας αξιοποιήθηκαν οι τιμές των αντίστοιχων δεικτών από το Single Market Scoreboard για τις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ για το έτος 2021, καθώς και τα σχετικά στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ, ενώ παρατέθηκαν σχετικά σχόλια και συμπεράσματα.

1.4.3. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)

Εντός του 2023 και με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων (ΕΥΣΣΑ, ΓΓΣ, ΓΔΔΣ) η Αρχή συνέβαλε στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών για την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων, ενός εκ των τεσσάρων οριζόντιων αναγκαίων όρων (enabling conditions) της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ανταποκρινόμενη στις προθεσμίες που τίθενται από τον αρμόδιο φορέα παρακολούθησης της πλήρωσης των Αναγκαίων Όρων για την Ελλάδα (30.06.202 και 31.12.2023).

Σημειώνεται ότι ο Οριζόντιος Αναγκαίος Όρος των Δημοσίων Συμβάσεων «*Effective monitoring mechanisms of the public procurement market*», συσχετίζεται άμεσα με τις διατάξεις περί παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, όπως έχουν υιοθετηθεί στις οδηγίες 24/2014/ΕΕ και 25/2014/ΕΕ.

² <https://eadhsy.gr/anathetouses-arches/odigoi-ypostiriktiko-yliko-ee/>.

1.4.4. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με τον ΟΟΣΑ

Το 2023 η ΕΑΔΗΣΥ ανταποκρίθηκε επιτυχώς σε ερωτηματολόγιο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), με αντικείμενο τη διαχείριση κινδύνου (ρίσκου) στις δημόσιες συμβάσεις.

1.4.5. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων)

Εντός του έτους αναφοράς η Αρχή ανταποκρίθηκε σε αίτημα του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων (Γ.ΕΘ.ΕΙΣ.) για αποστολή στοιχείων στον τομέα της αρμοδιότητάς της, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του Υπουργείου Εξωτερικών των Η.Π.Α. (Trafficking in Persons / TIP Report). Ειδικότερα η Αρχή απέστειλε, σε συνέχεια σχετικού αιτήματος, παρατηρήσεις επί της Έκθεσης Αξιολόγησης για την Ελλάδα από την Ομάδα Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση Ενάντια στην Εμπορία Ανθρώπων (GRETA), κατά λόγο αρμοδιότητας.

1.4.6. Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων για την GPPDB της World Bank

Από το 2020, η ΕΑΔΗΣΥ ενημερώνει το προφίλ της Ελλάδας για τις δημόσιες συμβάσεις στην Παγκόσμια Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Global Public Procurement Database/εφεξής GPPD) την οποία διατηρεί η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank).

Στην GPPD συγκεντρώνονται και ενημερωμένα στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, παρέχοντας μια δημόσια διαθέσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με πληροφορίες για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην GPPD συμμετέχουν 218 κράτη.

1.4.7. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου

Το 2023, η Αρχή απέστειλε στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία αφορούν τις αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου στην Ελλάδα, για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της Ετήσιας Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου έτους 2022, ενδεικτικά σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, καθώς και περιπτώσεις, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον κατά το έτος αναφοράς απεστάλησαν συμπληρωματικά στοιχεία, σε συνέχεια ερωτήματος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), σχετικά με το κράτος δικαίου και τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

1.4.8. Συνεργασία με εθνικούς φορείς

Εντός του έτους αναφοράς, πλέον της συνεργασίας με εθνικούς φορείς που αναφέρεται στα σημεία 1.4.5. και 1.4.7. ανωτέρω, η Αρχή παρείχε, κατά λόγο αρμοδιότητας, πληροφορίες και στοιχεία σε εθνικές αρχές, όπως ενδεικτικά στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), το Υπουργείο Εξωτερικών, για την επικαιροποίηση στοιχείων Κεντρικών Κρατικών Φορέων, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σχετικά με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις στην Ελλάδα (eProcurement matrix 2023) και την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου

2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Αρχής για την έκδοση προτύπων και υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης, μεταξύ των οποίων και τευχών διακηρύξεων (αρ. 347 παρ. 2 περ. ε και αρ. 53 παρ. 5 ν. 4412/2016, καθώς και το αρ. 3 παρ. 3 του ν. 4912/2022) και σε συνέχεια τροποποιήσεων που επήλθαν στο νομοθετικό πλαίσιο

ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μετά την έκδοση του ν. 4782/2021, η Αρχή εκκίνησε, εντός του έτους 2022, τη διαδικασία επικαιροποίησης των εκδοθέντων από αυτήν Υποδειγμάτων Τευχών Διακηρύξεων για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών.

Η διαδικασία έγκρισης των ανωτέρω αναθεωρημένων υποδειγμάτων ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023 ως προς τις συμβάσεις προμηθειών και τον Φεβρουάριο του 2024 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών, λόγω επιγενόμενων νομοθετικών και κανονιστικών μεταβολών, οπότε και τα εγκεκριμένα αναθεωρημένα υποδείγματα εγγράφων σύμβασης, αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eadhsy.gr.

Παρακολούθηση νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, περιεχόμενο της οποίας αποτελεί η συλλογή και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (άρ. 347 παρ. 2 περ. ια ν. 4412/2016), η Αρχή παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τη νομοθεσία που εκδίδεται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, τηρώντας αρχεία δεδομένων νομοθεσίας.

Τα ως άνω στοιχεία αναρτώνται και τηρούνται στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>, στην ειδική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας», προκειμένου να παρέχεται ευρεία δημοσιότητα και πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο, δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, με πολλαπλές δυνατότητες σύνθετης αναζήτησης και φιλτραρίσματος των αποτελεσμάτων. Η σχετική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας» έχει επικαιροποιηθεί και περιλαμβάνει όλα τα σχετικά νομοθετήματα που δημοσιεύθηκαν εντός του έτους 2023.

Η ΕΑΔΗΣΥ εκδίδει ενημερωτικά έγγραφα για τις νομοθετικές μεταβολές τα οποία αναρτά στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της και κοινοποιεί στους αρμόδιους φορείς.

2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων

Η Αρχή διαχρονικά παρέχει τη συνδρομή της προς τα αρμόδια Υπουργεία, προς το σκοπό βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, προβαίνοντας, παράλληλα, στη διατύπωση προτάσεων νομοθετικών ρυθμίσεων προς τον ανωτέρω σκοπό.

Ενδεικτικά αναφέρεται το έγγραφο της Αρχής με θέμα: «Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου - Επικαιροποίηση στοιχείων Κεντρικών Κρατικών Φορέων («WTO Agreement on Government Procurement (GPA) – Update to Annex 1 to Appendix I, Central Government Entities»).

Με το εν λόγω έγγραφο περιγράφεται η συνεισφορά της Αρχής στη διαδικασία επικαιροποίησης του καταλόγου των Κεντρικών Κρατικών Φορέων της Ελλάδας στη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις («ΣΔΣ») του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) («WTO Agreement on Government Procurement (GPA) – Update to Annex 1 to Appendix I, Central Government Entities».

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της Ομάδας Διοίκησης Έργου με έργο την αποτίμηση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και την υποβολή προτάσεων αναθεώρησής του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025, τα στελέχη της Αρχής που συμμετέχουν στην εν λόγω Ομάδα Εργασίας, συμμετείχαν στη συστηματική καταγραφή των ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4412/2016, προκειμένου αυτά να αποτελέσουν τη βάση συζήτησης προς τον σκοπό ενδεχόμενης νομοθετικής παρέμβασης για την επίλυσή τους.

Επιπλέον, κατά το έτος 2023 Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, κατέγραψε και επισήμανε στα αρμόδια Υπουργεία, τα οποία φέρουν και τη νομοθετική ή κανονιστική πρωτοβουλία, ζητήματα τα οποία

εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα στην εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και χρῆζουν νομοθετικής ή κανονιστικής παρέμβασης προκειμένου να αρθούν οι σχετικές δυσχέρειες εφαρμογής, προκειμένου να είναι δυνατή η αποτίμηση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων.

Αναλυτική αποτύπωση των ως άνω ζητημάτων στην Ενότητα 7 της παρούσας Σύνοψης και του συνοδού Τεύχους Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2023.

3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου

Κατά το έτος 2023, η Αρχή, ασκώντας την προβλεπόμενη από τον νόμο γνωμοδοτική της αρμοδιότητα εξέδωσε συνολικά δέκα (10) γνώμες, εκ των οποίων, μία (1) απλή, σε διατάξεις σχεδίου νόμου (βλ. Γνώμη Α1/19.12.2023) και εννέα (9) σύμφωνες, σε σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων-δημοσίων επιχειρήσεων.

Η Αρχή επεσήμανε την παράλειψη λήψης προηγούμενης γνώμης της επί διατάξεων σχεδίου νόμου το έτος 2023 και απέστειλε σχετικό έγγραφο προς τους αρμόδιους φορείς, με θέμα «*Παράλειψη λήψης Γνώμης της Αρχής - Γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σε σχέδια νόμων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις*», με το οποίο επισημάνθηκε η ανησυχία και ο προβληματισμός της Αρχής για το γεγονός της συστηματικής κατάθεσης στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης, χωρίς προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής, κατά παράβαση των ως άνω διατάξεων του ν. 4412/2016.

4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου

Οι συμβουλευτικού χαρακτήρα δράσεις της Αρχής επικεντρώθηκαν στην υποστήριξη των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, προς τον σκοπό της διασφάλισης της ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου και της αποφυγής αντιφατικών ερμηνειών κατά την εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ενημέρωση και την καθοδήγηση των αναθετουσών αρχών, αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή δημοσίευσε στην ιστοσελίδα της τις ακόλουθες γενικές Οδηγίες:

- Κατευθυντήρια Οδηγία 28/2023 «Εμπιστευτικές πληροφορίες κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων»

Με την Κατευθυντήρια Οδηγία επιχειρείται η αποτύπωση και αποσαφήνιση του ισχύοντος πλαισίου που διέπει την εμπιστευτικότητα πληροφοριών που παρέχονται κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, καθώς και η οριοθέτηση του κύκλου των προστατευόμενων πληροφοριών.

- Διευκρινιστικό έγγραφο με θέμα «Η προμήθεια ανακατασκευασμένων προϊόντων (refurbished) και η κυκλική οικονομία στις δημόσιες συμβάσεις».

Επιπροσθέτως, η Αρχή εξέδωσε ενημερωτικά και ερμηνευτικά - διευκρινιστικά έγγραφα, με σκοπό την ενημέρωση, ερμηνεία ή αποσαφήνιση διατάξεων ενωσιακής προέλευσης, συνολικά έξι (6).

Υπογραμμίζεται επιπροσθέτως ότι η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί κατά το έτος 2023, σημαντικό αριθμό ερωτημάτων [διακόσια πέντε (205)], τα οποία αφορούσαν στην ανάθεση και διαχείριση δημοσίων συμβάσεων.

Η θεματολογία των ερωτημάτων και των απαντητικών εγγράφων της Αρχής κατά το έτος 2023 αφορά ενδεικτικά σε:

- σύνθεση και αρμοδιότητες συλλογικών γνωμοδοτικών οργάνων
- υπαγωγή φορέα στην έννοια οργανισμού δημοσίου δικαίου
- υπαγωγή στην έννοια της δημόσιας σύμβασης του ν. 4412/2016
- σχεδιασμό σύμβασης, ωριμότητα σύμβασης, κριτήρια ποιοτικής επιλογής, κριτήρια ανάθεσης, όρους εκτέλεσης
- ζητήματα προετοιμασίας διαγωνιστικής διαδικασίας-τεκμηρίωσης
- διατυπώσεις δημοσιότητας
- αξιολόγηση προσφορών, συνδρομή λόγων αποκλεισμού
- ματαίωση διαγωνιστικής διαδικασίας
- ζητήματα απευθείας ανάθεσης
- συμμετοχή του βασικού μελετητή στην εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων
- επιβάρυνση ΓΕ και ΟΕ σε τροποποίηση μελέτης κατά την εκτέλεση έργου
- παρακολούθηση, παραλαβή και διαχείριση συμβάσεων
- ζητήματα τροποποίησης σύμβασης, αναθεώρησης τιμών.

5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου

Στους επιχειρησιακούς στόχους της Αρχής συγκαταλέγονται η παρακολούθηση, η εποπτεία, η αξιολόγηση και ο έλεγχος νομιμότητας της δράσης των φορέων της Διοίκησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων. Με τον Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, ο οποίος θεσπίστηκε με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019 (Α' 52) και παραμένει σε ισχύ έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4912/2022 (Α' 59), ενισχύθηκε ο ελεγκτικός και εποπτικός ρόλος της Αρχής και η αποτελεσματικότητα αυτού.

5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης

Το έτος 2023 η Αρχή εξέδωσε συνολικά εκατόν τριάντα έξι (136) γνώμες που αφορούσαν στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ως ισχύουν, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Οι γνώμες που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, πλην όσων εμπεριέχουν στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα, βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής, μετά από απαλοιφή τυχόν δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ανωνυμοποιημένες), εφόσον απαιτείται.

Τα αιτήματα φορέων του δημοσίου τομέα που υποβλήθηκαν στην Αρχή εντός του 2023 ανήλθαν συνολικά σε εκατόν ενενήντα πέντε (195), ενώ μέρος των υποβληθέντων αιτημάτων ανακλήθηκε κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και καθοδήγησης που παρασχέθηκε από την Αρχή στο - κατά περίπτωση - αίτημα, αναφορικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί με έτερο τρόπο η κρίση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης (π.χ. προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία με χρήση συντετμημένων προθεσμιών, χρήση τεχνικών και εργαλείων για ηλεκτρονικές και συγκεντρωτικές διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κ.α.), με ό,τι θετικό τούτο συνεπάγεται σε επίπεδο νομιμότητας, διαφάνειας και διαμόρφωσης όρων οικονομίας κλίμακος.

Το 2023, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη λειτουργίας της, η Αρχή δεν άσκησε τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προσέφυγαν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σε εφαρμογή ρυθμίσεων με τις οποίες ο εθνικός νομοθέτης υιοθέτησε εξαιρετικές ρυθμίσεις, είτε με την παράταση - τροποποίηση συμβάσεων οι οποίες δεν περιελάμβαναν αντίστοιχους όρους, είτε με την ανάθεση τμημάτων της σύμβασης σε προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση του εκκρεμούς διαγωνισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς παρέλειψαν να υποβάλουν σχετικό αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης προς την Αρχή για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων άνω των ορίων, μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

Αναλυτική αποτύπωση των δεδομένων σχετικά με τα αιτήματα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, καθώς και των συμπερασμάτων που εξάγονται σχετικά, στο Τεύχος της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής που συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη [Ενότητα 5.1. Μέρος II].

5.2. Έλεγχος καταγγελιών - Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

Η Αρχή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προσδιορίζονται με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 347, παρ. 2, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52/01.04.2019) «Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.», προέβη, κατά το έτος 2023, στη συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των καταγγελιών που της υποβλήθηκαν, όσον αφορά στις φερόμενες παραβιάσεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που σχετίζονται με τη νομιμότητα των εν εξελίξει διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

Κατά το έτος 2023, περιήλθαν στην ΕΑΔΗΣΥ καταγγελίες για ογδόντα πέντε (85) διακριτές υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων. Από τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, τριανταπέντε (35) κρίθηκαν εκτός αξιολόγησης, είτε λόγω αναρμοδιότητας της Αρχής, γιατί αφορούσαν σε θέματα σκοπιμότητας ή σε διαγωνισμούς που δεν ενέπιπταν στο Ν. 4412/2016 ή σε θέματα ακεραιότητας (είκοσι έξι – 26 – στον αριθμό) είτε λόγω αοριστίας/ ασάφειας των υποβληθέντων στοιχείων (πέντε – 5 – στον αριθμό) είτε γιατί αφορούσαν σε φάσεις προγενέστερες της προκήρυξης (δύο – 2 – στον αριθμό) είτε τέλος, επειδή δεν ήταν επί της ουσίας καταγγελίες (δύο – 2 – στον αριθμό). Επομένως, κρίθηκε σκόπιμη η αξιολόγηση των πενήντα (50) καταγγελιών, ήτοι ποσοστού 59% για τυχόν παραβιάσεις του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

Η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 4412/2016, εξέδωσε δύο (2) εντολές για τη διενέργεια ελέγχων για καταγγελίες που υποβλήθηκαν το 2023 και συγκεκριμένα για το Δήμο Κέρκυρας (2023) και τον ΟΔΑΠ (2024) με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης των σχετικών δημοσίων συμβάσεων.

Συγκεκριμένα εντός του 2023 εξέδωσε εντολή για τη διενέργεια ελέγχου στον Δήμο Βόρειας Κέρκυρας (στο εξής ελεγχόμενος), με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου δημοσίων συμβάσεων κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης της σύμβασης με τίτλο «Ανέγερση κλειστού γυμναστηρίου τύπου T11β στο Δήμο Βόρειας Κέρκυρας», εκτιμώμενης αξίας 2.154.100,00€ πλέον ΦΠΑ (ΑΔΑΜ διακήρυξης: 22PROC011936578 2022-12-30, διαγωνισμός με α/α συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 181550).

Ειδικότερα με την με αρ. πρωτ. 2064/28.04.2023 (ΑΔΑ: 6ΤΓ00ΞΤΒ-Σ9Φ) απόφαση της Προέδρου της Αρχής, συγκροτήθηκε τριμελής ελεγκτική ομάδα για τη διενέργεια ελέγχου. Σε συνέχεια του ελέγχου και λαμβάνοντας υπόψη τη συνταχθείσα οριστική έκθεση 1/2023, η Αρχή προέβη στην έκδοση της υπ' αριθ. Ζ.1 ΕΑΔΗΣΥ/2023 Απόφασης, σύμφωνα με την οποία αποφάσισε τη διακοπή της προόδου των διαδικασιών εκτέλεσης της ελεγχθείσας σύμβασης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πέραν των υποθέσεων, για τις οποίες συγκροτήθηκαν ελεγκτικά κλιμάκια κατά τα ανωτέρω, η Αρχή διαχειρίστηκε μεγάλο μέρος εκ των υποβληθεισών καταγγελιών και σε κάθε περίπτωση τις άνω των ορίων, είτε μέσω ανταλλαγής εγγράφων με τις καταγγελλόμενες αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς, είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας μαζί τους, επιδιώκοντας τον περιορισμό των καταγγελλομένων παραβιάσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή συνεργάζεται με λοιπούς ελεγκτικούς φορείς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Αναλυτική αποτύπωση των δεδομένων σχετικά με τις υποβληθείσες καταγγελίες ενώπιον της Αρχής, της διαχείρισης αυτών, των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από την Αρχή, καθώς και των συμπερασμάτων που εξάγονται σχετικά, στο Τεύχος της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής που συνοδεύει την παρούσα Σύνοψη [Ενότητα 5.2. Μέρος II].

6. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

- Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.) “ppp.eadhsy.gr”

Η επικαιροποίηση των στοιχείων των θεματικών ενοτήτων της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής ΕΒΔΔΗΣΥ) αποτελεί μία συνεχή δραστηριότητα, για την οποία απαιτείται ο συντονισμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών παραγόντων της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. και η συνεχής συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι ειδικότερες διαδικασίες τήρησης των στοιχείων συνεχώς βελτιώνονται και επεκτείνονται σε νέα σύνολα δεδομένων.

- Μητρώο Αναθετουσών Αρχών (ΜΑΑ) / Αναθετόντων Φορέων (ΑΦ) και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων (ΧΕΜ)

Το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών επικαιροποιείται διαρκώς και περιελάμβανε, κατά το έτος αναφοράς, 3.990 ενεργές εγγραφές, εκ των οποίων (α) 76 κεντρικές κυβερνητικές αρχές, (β) 2.365 αναθέτουσες αρχές (γ) 1.449 χωριστές επιχειρησιακές μονάδες, (δ) 1 αναθέτοντα φορέα και (δ) 99 λοιπούς φορείς ηλεκτρονικού τιμολόγιου.

- Πίνακας Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων

Η Αρχή, σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες αρμοδιότητές της, συλλέγει και δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τηρεί τις σχετικές πληροφορίες στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων στον «Πίνακα Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων», στην αντίστοιχη ειδική ενότητα της διαδικτυακής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ., <https://ppp.eadhsy.gr/>), με τη δυνατότητα χρήσης σχετικών εργαλείων αναζήτησης και φιλτραρίσματος των σχετικών νομοθετημάτων, τα οποία περιλαμβάνει.

Ο πίνακας αυτός ενημερώνεται σε τακτική βάση και οι εγγραφές του κατά το έτος 2023 ανήλθαν σε 559. Το 2023 προστέθηκαν στον πίνακα της νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων 40 νέα άρθρα.

7. Διαπιστώσεις - προτάσεις

7.1. Στο πλαίσιο του γνωμοδοτικού ρόλου της Αρχής

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το έτος 2023 διαπιστώθηκε η συστηματική κατάθεση στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης, και, συνακόλουθα, η υιοθέτηση των σχετικών ρυθμίσεων, χωρίς την προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής.

Όπως επανειλημμένα η Αρχή έχει τονίσει με τις παρεμβάσεις της, η μη τήρηση του ως άνω ουσιώδους τύπου έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση του ουσιαστικού- υποστηρικτικού ρόλου της και της συμβολής της στην ποιότητα των σχετικών κανόνων, καθώς είναι αυτονόητο ότι η λήψη, εντός εύλογου χρόνου, εμπεριστατωμένης γνώμης της Αρχής, συμβάλλει παραγωγικά στον σχετικό δημόσιο και επιστημονικό διάλογο στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προς την κατεύθυνση βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

7.2. Στο πλαίσιο της υποστήριξης της Αρχής προς τα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα του Κράτους

Ζητήματα τα οποία εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα στην εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και χρήζουν νομοθετικής ή κανονιστικής παρέμβασης προκειμένου να αρθούν οι σχετικές δυσχέρειες εφαρμογής, όπως επισημάνθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023:

(α) Αναφορικά με τις δημοσιεύσεις των περιλήψεων των διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, εξακολουθούν να υφίστανται ερμηνευτικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 377 παρ. 1 περιπτ. 82 και 379 παρ. 12. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα, μέχρι 31-12-2025 εξακολουθεί να ισχύει η μεταβατική διάταξη για την υποχρέωση δημοσίευσης περιλήψεων διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, η οποία διά παραπομπής σε διατάξεις νομοθετημάτων που έχουν καταργηθεί καθορίζει τις σχετικές υποχρεώσεις, δημιουργώντας ιδιαίτερες δυσχέρειες, κατά την εφαρμογή τους στις αναθέτουσες αρχές.

Ως εκ τούτου, η Αρχή προτείνει:

-τη ρητή κατάργηση της σχετικής υποχρέωσης δημοσιότητας (ανάλογη με την κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στις ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες, οι μεταβατικές διατάξεις για τις οποίες ίσχυαν μέχρι και 31-12-2017, οπότε και έπαυσαν να ισχύουν), λαμβανομένης υπόψη και της ψηφιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων και της σχετικής υποχρέωσης ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ ή εφόσον η βούληση είναι να διατηρηθούν οι σχετικές υποχρεώσεις, να προβλεφθεί διάταξη στον ν. 4412/2016, που να καθορίζει ρητά τις σχετικές υποχρεώσεις δημοσιότητας στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, ώστε να αποσαφηνιστούν τα ως άνω ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής που δημιουργεί η μεταβατική διάταξη.

Περαιτέρω, έχουν ανακύψει ζητήματα εφαρμογής του άρθρου 26 ν. 5005/2022 και προβλήματα λογιστικής διαχείρισης των δαπανών δημοσίευσης διακηρύξεων που χρήζουν περαιτέρω αποσαφήνισης είτε με σχετική τροποποίηση του εν λόγω άρθρου είτε μέσω ερμηνευτικής εγκυκλίου.

(β) Οι διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης χρήζουν αναθεώρησης, δεδομένου ότι, όπως ισχύουν, παρουσιάζουν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες και ζητήματα εφαρμογής που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα, αλλά και σημαντικές καθυστερήσεις, κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης.

Η αναμόρφωση της ανωτέρω διάταξης επιτάσσεται με σκοπό τη μείωση των διοικητικών βαρών, την απλούστευση, τον εξορθολογισμό των σχετικών ρυθμίσεων και την επίτευξη συνεκτικότητας με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, ιδίως δε με αυτές των άρθρων 18 παρ. 2 και 73 παρ. 4 περ. α'.

Προτείνεται περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (άρθρο 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)), ώστε να μην προκύπτουν ζητήματα είτε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε ασφαλμένου υπολογισμού των καταβληθησόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών (ενδεικτικά: καθορισμός δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, υπολογισμός εργοδοτικών εισφορών, παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών), τα οποία προβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο άσκησης προδικαστικής προσφυγής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων καθαριότητας και φύλαξης.

Περαιτέρω, από τα στοιχεία που τηρούνται στην ΕΑΔΗΣΥ, **αναφορικά με τις προδικαστικές προσφυγές** που έχουν υποβληθεί, προκύπτει ότι επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών τα ακόλουθα ποσοστά αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης:

Για το έτος 2024, ποσοστά 16,13% για καθαριότητα και 4,15% για φύλαξη

Για το έτος 2023, ποσοστά 18,13% για καθαριότητα και 5,44% για φύλαξη

Για το έτος 2022, ποσοστά 17,58% για καθαριότητα και 5,58% για φύλαξη

(γ) Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του ν. 4413/2016 δεν έχουν υποστεί τροποποιήσεις αντίστοιχες με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 ως προς τις συναφείς διατάξεις (π.χ. ως προς τους λόγους αποκλεισμού, πρβλ. άρθρο 73 ν. 4412/2016, όπως ισχύει και αντίστοιχο άρθρο 39 ν. 4413/2016).

(δ) Οι διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 και της αντίστοιχης διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, η οποία εξακολουθεί να ισχύει μεταβατικά μέχρι την πλήρη έναρξη ισχύος των διατάξεων του π.δ. 71/2019, δημιουργούν ζητήματα εφαρμογής που άπτονται και των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, στις εν λόγω διατάξεις, προβλέπεται το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ως όρος συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις έργων, με αυτόματο αποκλεισμό των οικονομικών φορέων, αν δεν καλύπτεται η σχετική προϋπόθεση, και όχι ως κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως έχει κριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-27, C-28 & C-29/86.

Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 τίθεται το ζήτημα παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς ο τρόπος υπολογισμού του ορίου ανεκτέλεστου είναι κοινός για επιχειρήσεις καταταγμένες έως και στην 6η τάξη (τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης τους), σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στην 7η τάξη, καθώς σε αυτές παρέχεται διαφορετικός εναλλακτικός τρόπος κάλυψης του ανεκτέλεστου (τετραπλάσιο του ηλίικου που προκύπτει από τη διαίρεση του μεγέθους «κύκλος εργασιών», όπως αυτό ορίζεται στις παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 51 του π.δ. 71/2019, διά του τρία και με ελάχιστη τιμή τα 540.000.000 ευρώ).

(ε) Δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία για την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θέσπιση του συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του αρ. 74 του ν. 4412/2016, αντίστοιχως.

7.3. Στο πλαίσιο του εποπτικού - ελεγκτικού ρόλου της Αρχής

1. Μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, η Αρχή δέχτηκε πληθώρα (15% επί του συνόλου) αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση επί τη βάση των διατάξεων του άρθρου **32 παρ. 2 περ. γ** και του άρθρου **269 παρ. δ** του ν. 4412/2016 [Α' 147] (κατεπείγουσα ανάγκη μη συμβιβαζόμενη με τις προθεσμίες ανοικτών, κλειστών και ανταγωνιστικών διαδικασιών με διαπραγμάτευση, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτες περιστάσεις, που δεν απορρέουν από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής), για την ανάθεση, στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, **υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης**, με επικαλούμενη απρόβλεπτη περίπτωση τη **μακρά δικαστική εμπλοκή** ως απόρροια της άσκησης πλήθους προδικαστικών προσφυγών από τους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία. Από τα προαναφερόμενα στοιχεία αναδείχθηκε ένα **συστημικό πρόβλημα** και συγκεκριμένα η αδυναμία των αναθετουσών αρχών να προγραμματίσουν έγκαιρα την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης, με συνέπειες που σε ορισμένες περιπτώσεις θίγουν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και, κατ' επέκταση, το δημόσιο συμφέρον. Οι αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους στις εν λόγω υπηρεσίες, αρχικά **καταφεύγουν στη διενέργεια απευθείας αναθέσεων και, στη συνέχεια, αιτούνται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για συμβάσεις άνω των ορίων των Οδηγιών, για προσφυγή στη διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, μέχρι τη λύση της δικαστικής εμπλοκής επί της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας.**

Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω κατηγορίες υπηρεσιών παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό επικινδυνότητας για την παραβίαση της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας και για τον λόγο αυτόν το 2010 κρίθηκε σκόπιμη, με την ψήφιση του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115), η πρόβλεψη δικλίδων ασφαλείας για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, την εξασφάλιση της καταβολής της νόμιμης αμοιβής και των ασφαλιστικών εισφορών αλλά και την τήρηση του νομίμου ωραρίου. Η εν λόγω διάταξη κλήθηκε να καλύψει ένα νομοθετικό κενό στους τομείς της καθαριότητας και της φύλαξης. Αποτιμώντας ωστόσο σήμερα την αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων ρυθμίσεων και διαπιστώνοντας ότι μεταξύ των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της καθαριότητας και της φύλαξης έχει αναπτυχθεί σφοδρή αντιδικία, η οποία αποτελεί τροχοπέδη για την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών, προκύπτει ότι **είναι αναγκαία η περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας** κατά τρόπο που να μην καταλείπεται ευρεία ευχέρεια στους οικονομικούς φορείς κατά την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς, η οποία οδηγεί σε άσκηση προδικαστικών προσφυγών με κύριους προβαλλόμενους λόγους είτε την υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε τον εσφαλμένο υπολογισμό των καταβληθησόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών.

2. Εσφαλμένος νομικός χαρακτηρισμός δημοσίων συμβάσεων έργων και προκήρυξη αυτών ως προμηθειών από φορείς του α' βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς και στο πλαίσιο αφενός διερεύνησης υποβληθεισών καταγγελιών και αφετέρου της διενέργειας ελέγχου κατόπιν συγκρότησης σχετικής ελεγκτικής ομάδας, αναδείχθηκε μία **πλημμέλεια συστημικού χαρακτήρα**, η οποία αποδίδεται κυρίως σε φορείς του α' βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και συνίσταται στον εσφαλμένο χαρακτηρισμό δημοσίων συμβάσεων έργων και στη συνακόλουθη προκήρυξη αυτών – συνήθως - ως μεικτών συμβάσεων προμηθειών – υπηρεσιών, με κύριο αντικείμενο την προμήθεια. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η εν λόγω πλημμέλεια επαναλαμβάνεται από ορισμένες αναθέτουσες αρχές **κατά τρόπο συστηματικό.**

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιλογή του νομικού χαρακτηρισμού της σύμβασης δεν εμπίπτει στα όρια ενάσκησης της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, καθόσον ο χαρακτηρισμός του είδους της υπό ανάθεση σύμβασης υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου και μάλιστα, προκειμένου να

διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των οικείων κανόνων, ο εθνικός νομοθέτης προέβλεψε ρητά σχετικές ασφαλιστικές δικλείδες (βλ. άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ως προς τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υπαγωγή στην έννοια του δημοσίου έργου), οι οποίες συχνά δεν λαμβάνονται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές. Η προκήρυξη και κατάρτιση μιας σύμβασης έργου ως σύμβασης προμήθειας παραβιάζει επιπροσθέτως το άρθρο 53 παρ. 7. (α) του ν. 4412/2016, σχετικά με τα υποχρεωτικά πρότυπα τεύχη διακήρυξης έργου, με αποτέλεσμα να πάσχει όχι μόνο η διαγωνιστική διαδικασία, αλλά και η εκτέλεση και παραλαβή της δημόσιας σύμβασης, ενώ παρακάμπτεται η εφαρμογή των ειδικών προβλέψεων του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών, με συνέπεια τη διακινδύνευση ακόμα και της ποιότητας εκτέλεσης του έργου. Ειδικότερα, η απουσία των κατάλληλων κριτηρίων επιλογής από τη διακήρυξη μπορεί να οδηγήσει στην ανάδειξη ως αναδόχων, οικονομικών φορέων, οι οποίοι δεν διαθέτουν την αναγκαία εμπειρία, ούτε τα κατάλληλα μέσα για την εκτέλεση του έργου. Θα πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι, παρόλο που οι εργοληπτικές επιχειρήσεις καταρχάς δεν αποκλείονται από τη συμμετοχή στις εν λόγω διαγωνιστικές διαδικασίες, επειδή διαθέτουν και οι ίδιες εμπορική ιδιότητα, ωστόσο εκ του αποτελέσματος, σε πλείστες περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τελικώς δεν συμμετέχουν σε τέτοιους διαγωνισμούς, ακριβώς λόγω των προαναφερόμενων αστοχιών.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023

ΜΕΡΟΣ Ι – Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιδ του ν. 4412/2016 - ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - έτος 2023

1. Επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης σύμβασης

1.1. Προδικαστικές προσφυγές

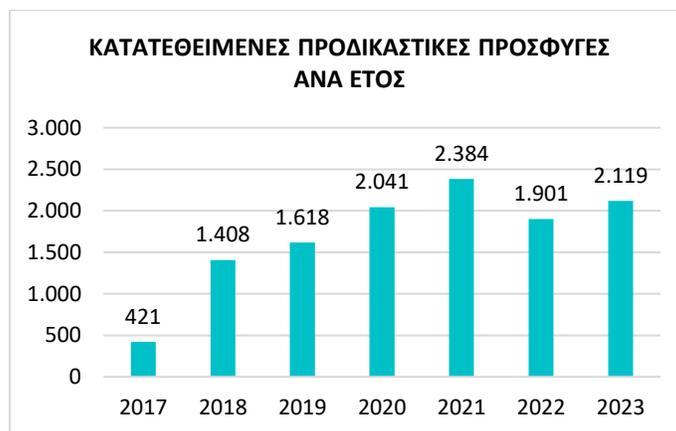
Στις επόμενες ενότητες αποτυπώνονται τα βασικά στατιστικά στοιχεία και οι σχετικοί δείκτες που αφορούν στις προδικαστικές προσφυγές που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023, όπως προέκυψαν από την καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων που τηρεί η Αρχή για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και απεικονίσεων. Από τα καταχωρημένα στοιχεία προκύπτει αύξηση του πλήθους των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023, τόσο σε απόλυτο αριθμό όσο και συγκριτικά με τα αντίστοιχα δεδομένα των ετών 2018-2023.

Κατά το έτος 2023 ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής συνολικά δύο χιλιάδες εκατόν δεκαεννέα (2.119) προδικαστικές προσφυγές, με το 2023 να αποτελεί το έτος στο οποίο ασκήθηκε ο δεύτερος μεγαλύτερος αριθμός προδικαστικών προσφυγών διαχρονικά μετά το έτος 2021, έτος κατά το οποίο ασκήθηκαν δύο χιλιάδες τριακόσιες ογδόντα τέσσερις (2.384) προδικαστικές προσφυγές, ενώ παράλληλα το 2023 σημειώθηκε αύξηση άνω του 10% σε σχέση με τις ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές του έτους 2022 (1.901).

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής:

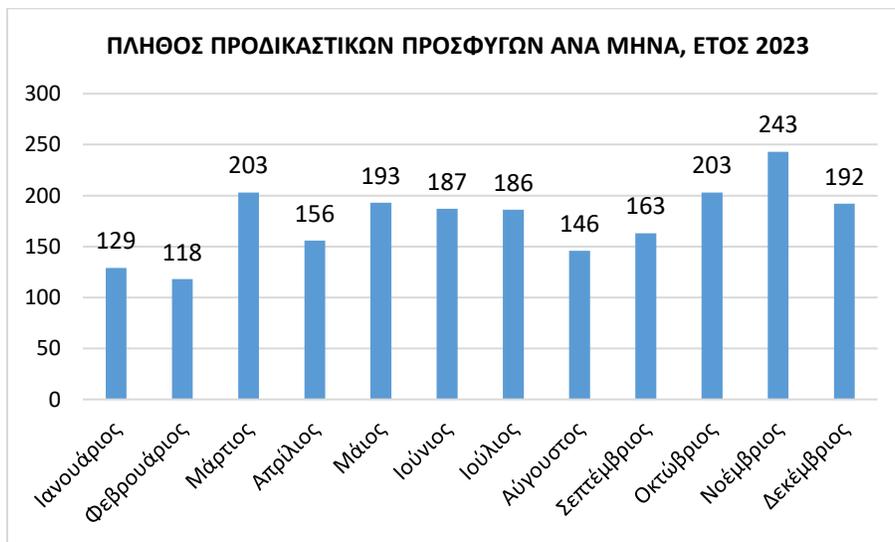
ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	421	1.408	1.618	2.041	2.384	1.901	2.119

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

Πλήθος προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν στην Αρχή ανά έτος

Στο επόμενο γράφημα αποτυπώνεται ανά ημερολογιακό μήνα ο αριθμός των προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023, με το μεγαλύτερο πλήθος να παρουσιάζεται τον μήνα Νοέμβριο - διακόσιες σαράντα τρεις (243) υποθέσεις - ενώ έπονται οι μήνες Μάρτιος και Οκτώβριος, με το ίδιο πλήθος προδικαστικών προσφυγών - διακόσιες τρεις (203) υποθέσεις.

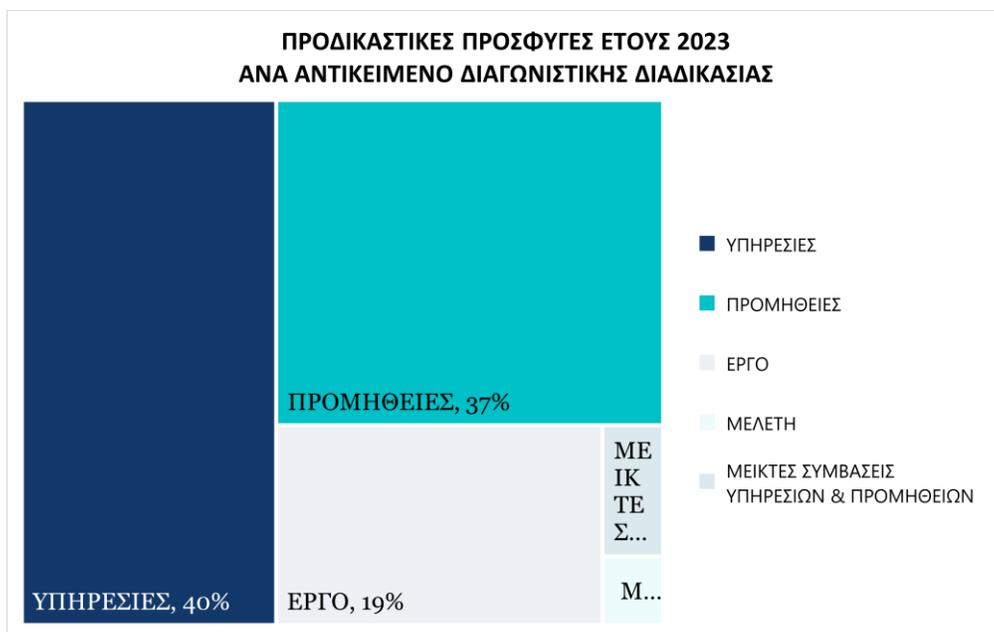
Πλήθος προδικαστικών προσφυγών έτους 2023 ανά μήνα

1.1.1. Ως προς το είδος της δημόσιας σύμβασης

Παρακάτω παρατίθεται συνοπτικός πίνακας και σχετικό γράφημα με ποσοτική και ποσοστιαία ανάλυση ανά αντικείμενο διαγωνιστικής διαδικασίας στο πλαίσιο της οποίας ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023 (υπηρεσίες, προμήθειες, έργα, μελέτες, μεικτές συμβάσεις υπηρεσιών & προμηθειών).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ						
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΕΡΓΟ	ΜΕΛΕΤΗ	ΜΕΙΚΤΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	841	792	410	26	50	2.119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	39,69%	37,38%	19,34%	1,23%	2,36%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διακήρυξης

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών ανά αντικείμενο διακήρυξης

1.1.2. Ως προς το στάδιο της διαδικασίας

Στον ακόλουθο πίνακα και στο σχετικό γράφημα αποτυπώνεται το επιμέρους στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας κατά το οποίο ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023 (κατά πράξης ή παράλειψης, κατά προκήρυξης).

ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ			
	ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΗΣ Ή ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ	ΚΑΤΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	1.828	291	2.119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ	86,27%	13,73%	-

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών κατά το στάδιο προσβολής

Ανάλυση προδικαστικών προσφυγών κατά το στάδιο προσβολής

1.1.3. Αναλόγως του εάν πρόκειται για συμβάσεις άνω ή κάτω των ορίων βάσει των ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016

Ο επόμενος πίνακας και το σχετικό γράφημα περιλαμβάνουν την ανάλυση ανά κατηγορία διαγωνιστικής διαδικασίας (άνω των ορίων ή κάτω των ορίων, βάσει των ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016) στο πλαίσιο της οποίας ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής κατά το έτος 2023.

ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ			
	ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ 2023	1225	894	2119
ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	57,81%	42,19%	-

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

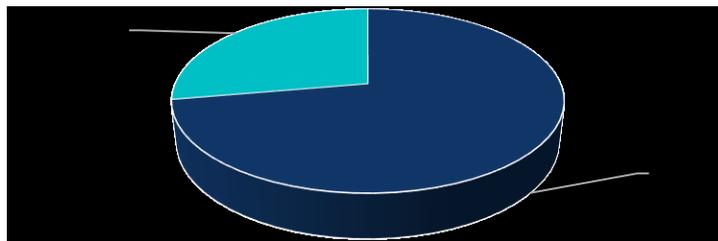

Προδικαστικές προσφυγές ανάλογα με το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

1.1.4. Αιτήματα Λήψης Προσωρινών Μέτρων

Υπογραμμίζεται ότι ενώπιον της Αρχής δεν κατατίθενται αυτοτελή αιτήματα για χορήγηση προσωρινών μέτρων, αλλά αυτά περιλαμβάνονται στην προδικαστική προσφυγή που ασκείται ενώπιον της Αρχής. Από το σύνολο των δύο χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα (2.119) προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν κατά το έτος 2023, οι χίλιες πεντακόσιες τριάντα μία (1.531) εξ' αυτών περιλάμβαναν αίτημα χορήγησης προσωρινών μέτρων, δηλαδή σε ποσοστό 72,25% επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών του έτους αναφοράς, όπως αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΤΙΣ
ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΕΤΟΥΣ 2023**

■ ΜΕ ΑΙΤΗΜΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ■ ΧΩΡΙΣ ΑΙΤΗΜΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Προδικαστικές προσφυγές με συνημμένο ή μη αίτημα αναστολής εκτέλεσης και λήψης προσωρινών μέτρων

1.2. Αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Στις επόμενες ενότητες αποτυπώνονται τα βασικά στατιστικά στοιχεία και οι σχετικοί δείκτες που αφορούν στις εκδοθείσες Αποφάσεις της Αρχής επί των προδικαστικών προσφυγών κατά το έτος 2023, όπως προέκυψαν από την καταγραφή και επεξεργασία των δεδομένων που τηρεί η Αρχή για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και απεικονίσεων. Από τα καταχωρημένα στοιχεία προκύπτει αύξηση του πλήθους των Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023, τόσο σε απόλυτο αριθμό όσο και συγκριτικά με τα αντίστοιχα δεδομένα των ετών 2018-2023.

Σε ό,τι αφορά τις ασκηθείσες προδικαστικές προσφυγές κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2023 (συνολικά: 435 υποθέσεις), η πλειονότητα των Οριστικών Αποφάσεων εκδόθηκαν εντός του 2024, σε συνάρτηση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών για την εξέταση και έκδοση Οριστικής Απόφασης από την ημερομηνία άσκησης της προδικαστικής προσφυγής. Τα στοιχεία αυτά θα περιληφθούν στην Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Αρχής για το επόμενο έτος (2024).

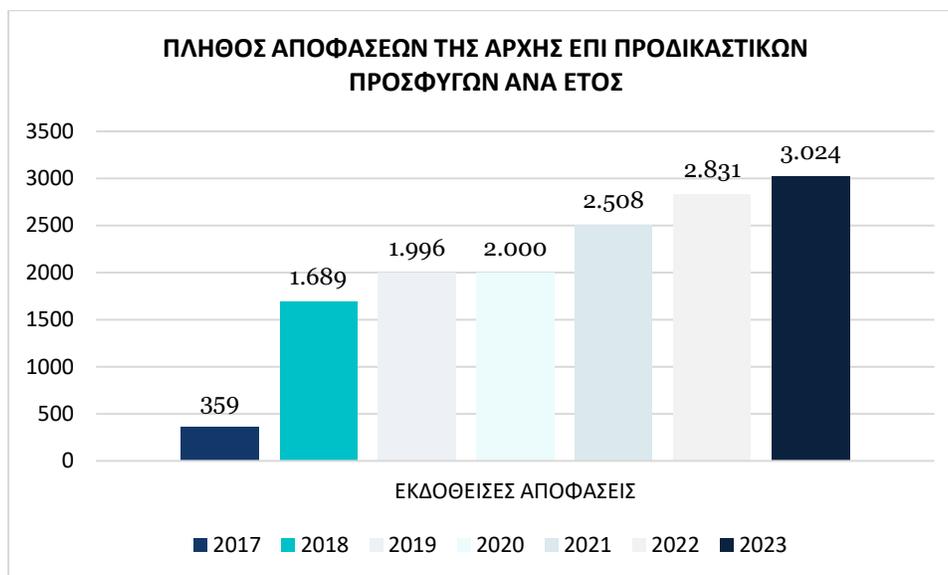
1.2.1. Εκδοθείσες αποφάσεις επί προδικαστικών προσφυγών

Στην διάρκεια του έτους 2023 η Αρχή εξέδωσε συνολικά τρεις χιλιάδες είκοσι τέσσερις (3.024) Αποφάσεις, εκ των οποίων χίλιες οκτακόσιες σαράντα (1.840) αφορούσαν σε Οριστικές Αποφάσεις και χίλιες εκατόν ογδόντα τέσσερις (1.184) αφορούσαν σε Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων.

Στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφεται ανά έτος το πλήθος των Αποφάσεων (Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών Αποφάσεων) που εκδόθηκαν από την Αρχή:

ΕΤΟΣ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΕΚΔΟΘΕΙΣΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	359	1.689	1.996	2.000	2.508	2.831	3.024

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή ανά έτος

Πλήθος Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή ανά έτος

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλήθος των Οριστικών Αποφάσεων και των Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023, σε συνάρτηση με το έτος άσκησης της προδικαστικής προσφυγής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	
		Άσκηση προσφυγής: 2023	Άσκηση προσφυγής: προηγ. έτη
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.840	1.726 (93,80%)	114 (6,20%)
		1183 (99,92%)	1 (0,08%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	1.184	1183 (99,92%)	1 (0,08%)
		1 (0,08%)	

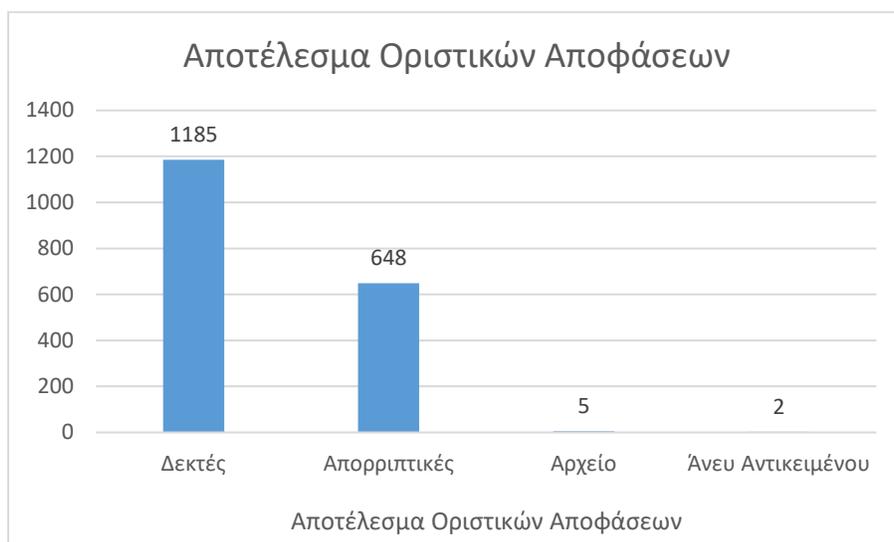
Ανάλυση ανά κατηγορία Αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023

Αναφορικά με τις Οριστικές Αποφάσεις, οι εκατόν δεκατέσσερις (114) εξ' αυτών εκδόθηκαν επί προδικαστικών προσφυγών που είχαν ασκηθεί σε προηγούμενα έτη (πλην του 2023), ενώ οι υπόλοιπες χίλιες επτακόσιες είκοσι έξι (1.726) εκδόθηκαν επί προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν κατά το έτος 2023. Αναφορικά με τις Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων, οι χίλιες εκατόν ογδόντα τρεις (1.183) εξ' αυτών εκδόθηκαν επί προδικαστικών προσφυγών που ασκήθηκαν κατά το έτος 2023 και μία (1) εκδόθηκε επί προδικαστικής προσφυγής που είχε ασκηθεί το προηγούμενο έτος (2022).

Ακολουθούν πίνακας και σχετικά γραφήματα που αποτυπώνουν το αποτέλεσμα («διατακτικό») των Αποφάσεων της Αρχής, με κατηγοριοποίηση αποτελέσματος για τις Οριστικές Αποφάσεις σε «Δεκτές», «Απορριπτικές», «Αρχείο» και «Άνευ αντικειμένου», ενώ για τις Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων η κατηγοριοποίηση αναφέρεται σε «Δεκτές» και σε «Απορριπτικές».

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	1.840	ΔΕΚΤΕΣ	1.185 (64,40%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	648 (35,22%)
		ΑΡΧΕΙΟ	5 (0,27%)
		ΑΝΕΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	2 (0,11%)
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	1.184	ΔΕΚΤΕΣ	479 (40,46%)
		ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	705 (59,54%)

Ανάλυση ανά κατηγορία Αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 με βάση το διατακτικό

Ανάλυση Οριστικών Αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 σύμφωνα με το διατακτικό

Ανάλυση Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 σύμφωνα με το διατακτικό

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, οι Οριστικές Αποφάσεις της Αρχής σε ποσοστό **64,40%** έκαναν δεκτές τις προδικαστικές προσφυγές, ενώ σε ποσοστό 35,22% τις απέρριψαν. Σε ό,τι αφορά τις **Αποφάσεις Προσωρινών Μέτρων**, ήταν απορριπτικές σε ποσοστό **59,54%**.

1.2.2. Εκδοθέντα Πρακτικά

Κατά το έτος 2023 εκδόθηκαν από την Αρχή συνολικά διακόσια οκτώ (208) Πρακτικά επί των ασκηθεισών προδικαστικών προσφυγών του έτους 2023, οπότε και οι εν λόγω υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο. Εκ του ανωτέρω συνόλου, πλήθος εκατόν εβδομήντα τριών (173)(ποσοστό 83%), αφορούσε σε περιπτώσεις παραίτησης από την ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή, ενώ τριάντα πέντε (35) εκδοθέντα Πρακτικά (ποσοστό 17%), αφορούσαν σε περιπτώσεις ανάκλησης της προσβαλλόμενης πράξης εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής.

1.2.3. Πλήθος Αποφάσεων (Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών) ανά Κλιμάκιο

Ακολουθούν πίνακες που αποτυπώνουν ανά μήνα το πλήθος των Αποφάσεων (Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων και Οριστικών Αποφάσεων) που εκδόθηκαν κατά το έτος 2023 ανά Κλιμάκιο της Αρχής (1^ο έως 6^ο Κλιμάκιο).

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	205	80	195	235	245	224	1.184

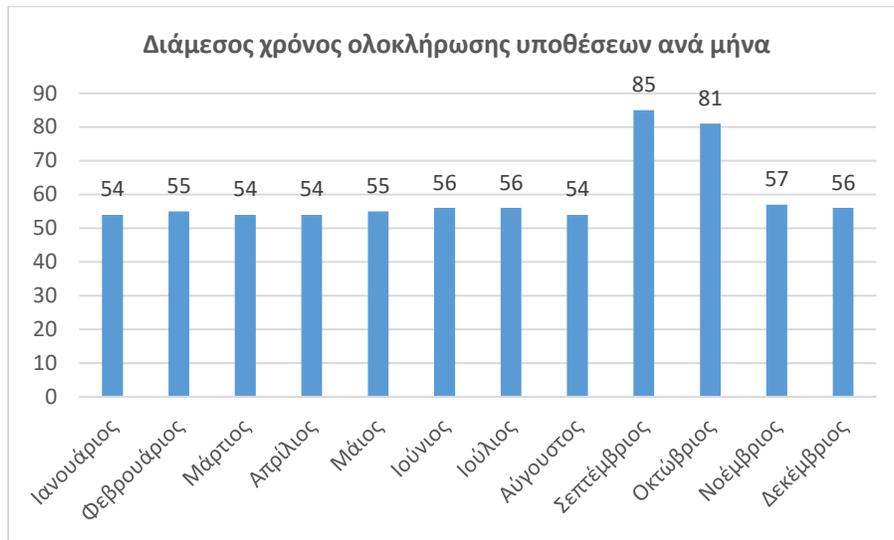
Πλήθος Αποφάσεων Προσωρινών Μέτρων ανά Κλιμάκιο (έτος 2023)

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	293	324	270	330	319	304	1.840

Πλήθος Οριστικών Αποφάσεων ανά Κλιμάκιο (έτος 2023)

1.2.4. Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων

Αναφορικά με το χρόνο ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών από τα Κλιμάκια της Αρχής, **ο διάμεσος χρόνος έκδοσης Οριστικής Απόφασης κατά το έτος 2023 διαμορφώθηκε στις πενήντα έξι (56) ημέρες**, δηλαδή σε χρόνο συντομότερο κατά τέσσερις (4) ημέρες σε σχέση με την εκ του νόμου συνολική αποκλειστική προθεσμία των εξήντα (60) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής. Ακολουθεί γράφημα στο οποίο αποτυπώνεται ανά μήνα ο διάμεσος χρόνος έκδοσης Οριστικών Αποφάσεων κατά το έτος 2023.

Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (έκδοσης Οριστικής Απόφασης) ανά μήνα για το έτος 2023

Σημειώνεται ότι τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2023 ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης της εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών (έκδοσης Οριστικής Απόφασης) ήταν μεγαλύτερος του παραπάνω ορίου των εξήντα (60) ημερών. Η αναφερομένη υπέρβαση οφείλεται στην εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 του Ν.5043/2023 (ΦΕΚ Α΄ 91/13.4.2023) περί αναστολής εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών και έκδοσης Οριστικής Απόφασης κατά το μήνα Αύγουστο του 2023.

1.2.5. Συμμόρφωση ή μη των αναθετουσών αρχών στις Αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ

Στον επόμενο πίνακα παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τις αναθέτουσες αρχές που δεν παρείχαν **έγγραφο** πληροφόρηση αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους στις αποφάσεις που εκδόθηκαν από τα Κλιμάκια της Αρχής κατά το έτος 2023.

ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ	
ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ (-ΟΙ) ΑΠΟΦΑΣΗΣ (-ΕΩΝ)
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ - ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ»	1771/2023
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ - ΑΜΑΛΙΑ ΦΛΕΜΙΓΚ»	543/2023
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ - ΠΑΝΑΝΕΙΟ	1246/2023
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	366/2023
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	821/2023
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	258/2023, 1306/2023
ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΑ	87/2023, 810/2023
ΔΗΜΟΣ ΔΩΡΙΔΟΣ	467/2023
ΔΗΜΟΣ ΖΗΡΟΥ	435/2023
ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	Σ479/2023, Σ480/2023
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	968/2023

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1036/2023
ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ & ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	Σ1096/2023
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΝΟΥ	Σ1788/2023
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1766/2023, 1770/2023
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	1530/2023, 1460/2023
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	1508/2023
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	1799/2023
ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	1234/2023
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	1932/2023
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ	1256/2023
ΔΗΜΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ	1231,1232/2023
ΔΙΚΤΥΟ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΔΑΦΝΗ)	631/2023
ΕΛΚΕ ΟΠΑ	920/2023
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ & ΙΘΑΚΗΣ	Σ648/2023
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-Ε.Φ.Κ.Α.)	1410/2023
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΕΔΕ)	862/2023
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	1176/2023
ΟΣΥ Α.Ε.	1081/2023
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	1500/2023
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1588/2023
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	580/2023
ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ	969/2023
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	588/2023
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1396/2023
ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	35

Αναλυτικός πίνακας με τις αναθέτουσες αρχές για τις οποίες εκκρεμεί η συμμόρφωση στις Αποφάσεις της Αρχής

2. Δικαστική Προστασία

2.1. Πλήθος κατατεθειμένων ένδικων βοηθημάτων κατά Αποφάσεων της Αρχής

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2023 έως και 31-12-2023 ασκήθηκαν συνολικά ενώπιον των αρμόδιων Δικαστηρίων εξακόσιες ενενήντα επτά (697) αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης των Οριστικών Αποφάσεων της Αρχής, ήτοι σε ποσοστό 37,88% επί του συνόλου των Οριστικών Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023 (1.840).

2.2. Εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των ενδίκων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά αποφάσεων της Αρχής

Στον επόμενο πίνακα και στο σχετικό γράφημα καταγράφονται οι παραπάνω αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης από το αρμόδιο δικαστήριο.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023				1.840
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΚΗΘΕΙΣΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ				697 (37,88%)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	ΑΛΛΟ	ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ
ΠΛΗΘΟΣ / ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	99 (14,20%)	240 (34,43%)	87 (12,48%)	271 (38,88%)

Κατηγοριοποίηση αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων με βάση το αποτέλεσμα εκδίκασης

Κατηγοριοποίηση ανά αποτέλεσμα εκδίκασης αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης

ΜΕΡΟΣ II – Επισκόπηση του έργου της Αρχής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. α - ιγ του ν. 4412/2016 - έτος 2023

1. Δράσεις Στρατηγικού, Συντονιστικού ρόλου της Αρχής στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.1. Παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2021-2025, η Αρχή, έχει επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής. Κατά το έτος 2023, συνεχίστηκε, από πλευράς της Αρχής η υλοποίηση δράσεων που είχαν ήδη εκκινήσει σε προηγούμενα έτη, όπως είναι το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες δημόσιες συμβάσεις (δράση α/α/40), η επικαιροποίηση των υφιστάμενων υποδειγμάτων προτύπων διακηρύξεων (δράση α/α 10) και η Στρατηγική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η εποπτεία εφαρμογής τους (δράση α/α 62).

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12315/07.02.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΑΔΑ: ΨΣΟΔ46ΜΤΛΡ-ΕΨΜ), συστάθηκε και συγκροτήθηκε Διυπουργική Ομάδα Διοίκησης Έργου με έργο την αποτίμηση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και την υποβολή προτάσεων αναθεώρησής του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025. Στην εν λόγω ομάδα συμμετέχουν εκπρόσωποι της Αρχής.

1.2. Δράσεις σχετικές με τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις

Η στρατηγική προσέγγιση των δημοσίων συμβάσεων επιτυγχάνεται μέσω της αξιοποίησης των πράσινων, των κοινωνικών και των καινοτόμων δημοσίων συμβάσεων, ως άξονες τομεακών προτεραιοτήτων.

Η Αρχή συμμετείχε, εντός του έτους αναφοράς, σε δράσεις σχετικές με τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις, μέσω εκπροσώπησης σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας που έχουν συσταθεί προς τον σκοπό αξιοποίησης και προώθησης των εν λόγω συμβάσεων, καθώς και μέσω εκπροσώπησης, σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, σε εργασίες και workshop που διοργανώθηκαν προς τον σκοπό αυτό. Οι δράσεις στις οποίες συμμετείχε η Αρχή εντός του 2023 σε τομείς σχετικούς είναι οι εξής:

A. Εκπροσώπηση σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

- Διυπουργική Επιτροπή για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (απόφαση υπ' αριθμ. 63955/239, ΦΕΚ τ. ΥΟΔΔ 277/13.06.2017, όπως τροποποιήθηκε), έργο της οποίας αποτελεί η παρακολούθηση της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων (ΦΕΚ 466B/8-2-2021).

- Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου δράσης του Κέντρου Αριστείας για τις Δημόσιες Συμβάσεις Καινοτομίας στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021 – 2025» (ΑΔΑ: 62Υ946ΜΤΛΡ-ΒΕΒ), όπως τροποποιήθηκε. Η εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις είναι σε εξέλιξη. Ως προς την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, ο αριθμός των συμβάσεων που συνήφθησαν δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 31 ν.4412/2016, "Σύμπραξη καινοτομίας" (άρθρο 31 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ήταν για το 2021: 37, με συνολική

αξία 7.366.857 ευρώ, 18 για το 2022, με συνολική αξία 1.240.958 ευρώ, και 23 για το 2023, με συνολική αξία 2.962.996 ευρώ.

B. Εκπροσώπηση – Συμμετοχή σε εργασίες με αντικείμενο τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις

- Εκπροσώπηση στις εργασίες της υπο-επιτροπής για τις Βιώσιμες Δημόσιες Συμβάσεις του EXPP της DW GROW της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (sub-group for Sustainable Public Procurement).

- Συμμετοχή σε workshop της DG GROW για τις Στρατηγικές Δημόσιες Συμβάσεις Στις 26 και 27 Σεπτεμβρίου 2023 έλαβε χώρα διαδικτυακό workshop με συντονισμό της PwC (BE) εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG GROW), και εκπροσώπους του Υπ. Ανάπτυξης και της ΕΑΔΗΣΥ, με αντικείμενο τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις (πράσινες, κοινωνικές και καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις).

Γ. Δράσεις/ Συνεργασίες που αφορούν τις κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις

-Τον Ιανουάριο 2023, η Αρχή παρείχε συνδρομή, μέσω της υποβολής παρατηρήσεων, επί της Τελικής Δεύτερης Έκθεσης Αξιολόγησης για την Ελλάδα από την Ομάδα Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση ενάντια στην Εμπορία Ανθρώπων (GRETA).

-Τον Ιανουάριο 2023, η Αρχή συμπλήρωσε ερωτηματολόγιο για την Ετήσια Έκθεση του State Department για την Εμπορία Ανθρώπων (TIP Report), με περίοδο αναφοράς το διάστημα: Απρίλιος-Δεκέμβριος 2022.

-Τον Μάρτιο 2023, η Αρχή παρείχε πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά μέτρα για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων κατόπιν σχετικού αιτήματος του Γραφείου ΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC), όπως η ενσωμάτωση στο αρ. 73 του ν. 4412/2016 των προβλέψεων περί λόγων αποκλεισμού οικονομικών φορέων του αρ. 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ σύμφωνα με τις οποίες νοείται ως υποχρεωτικός λόγος αποκλεισμού η ύπαρξη αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, ενεργητική δωροδοκία, απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1) και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

1.3. Υποχρεώσεις Καλής Διακυβέρνησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

1.3.1. Έκθεση παρακολούθησης συστήματος δημοσίων συμβάσεων περιόδου 2021-2023

Σε συνέχεια της σύνταξης της Έκθεσης Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, το 2023 πραγματοποιήθηκε συλλογή και επεξεργασία στοιχείων του έτους 2022 για την σύνταξη της έκθεσης περιόδου 2021-2023, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016. Η Έκθεση του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΕΕ, όπου δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports) (https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_el).

1.3.2. Παρακολούθηση του συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων

Στο πλαίσιο της συνεχούς λειτουργίας του μηχανισμού παρακολούθησης των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία για την υποβολή των στοιχείων από την Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021, η Αρχή συγκέντρωσε τα στοιχεία που απέστειλαν οι υπόχρεοι φορείς για το έτος 2023. Εκ των αναφερομένων ως υπόχρεοι παροχής στο άρθρο 3 της Κ.Υ.Α., οι φορείς που απέστειλαν στοιχεία ήταν 132 (έως και τον Φεβρουάριο 2024). Τα υποβληθέντα στοιχεία καταγράφηκαν και ταξινομήθηκαν ανά είδος φορέα παροχής στοιχείων και στη συνέχεια υποβλήθηκαν σε επεξεργασία, προκειμένου να εξαχθούν ποσοτικά στατιστικά δεδομένα για το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, για το έτος αναφοράς (2023), όσο και ποιοτικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ανάδειξη των συχνότερων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων και των αιτιών πλημμελούς εφαρμογής τους στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα, η ταξινόμηση των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση παροχής των πληροφοριών για το έτος 2023, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του άρθρου 3 της Κ.Υ.Α. 70362/2021, έχει ως ακολούθως:

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
Κατηγορίες φορέων ΚΥΑ αρθ. 340	
<u>A. Αναθέτουσες Αρχές/ Αναθέτοντες Φορείς</u>	
Αναθέτουσες Αρχές (Μη Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	77
Αναθέτουσες Αρχές (Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές)	23
Χωριστές Επιχειρησιακές Μονάδες	31
<u>B. Εποπτικά και Ελεγκτικά διοικητικά όργανα</u>	
Επιτροπή Ανταγωνισμού	1
<u>Γ. Άλλοι φορείς</u>	
Τμ. Μητρώου Οικονομικών Φορέων / ΓΓΕ / ΥΠΑΝΕΠ*	1
Διεύθυνση Διαγωνισμών ΔΣ (Δ11) ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ.*	1
ΣΥΝΟΛΟ	132
*ΔΙΠΛΗ ΕΓΓΡΑΦΗ	

Οι φορείς οι οποίοι απέστειλαν στοιχεία για το έτος 2023 είναι **132, αριθμός σαφώς μειωμένος συγκριτικά με τους 423 φορείς, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν το 2021** (το πρώτο έτος εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 70362/2021) στην υποβολή στοιχείων.

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων της Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021 αναλύθηκε το ως άνω δείγμα των 132 αναθετουσών αρχών, οι οποίες παρείχαν στην Αρχή, τα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που περιλαμβάνονται στους Πίνακες της Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021, για την περίοδο αναφοράς. Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 3 της εν λόγω Κ.Υ.Α., απεστάλησαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ήτοι το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων, Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη Διεύθυνση Διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων (Δ11) της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στην Αρχή, συγκεντρωτικά δεδομένα για την τριετία 2021-2023.

Για την σύνταξη της παρούσας Ενότητας, η οποία αφορά κυρίως το ζήτημα της ανάπτυξης των κατάλληλων ανταγωνιστικών συνθηκών κατά την διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για το έτος 2023, χρησιμοποιήθηκαν τα υποβληθέντα στοιχεία των υπόχρεων φορέων (άρθρο 3Γ) του προαναφερθέντος δείγματος, καθώς και δεδομένα τα οποία εξήχθησαν από το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) το οποίο έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις (άρθ. 2 ν. 4412/2016). Εν προκειμένω, τα ως άνω αναφερόμενα ποσοτικά δεδομένα αποτελούν μία εκτίμηση των εν γένει αριθμητικών στοιχείων των διαδικασιών ανάθεσης των υπόχρεων φορέων, η οποία συμπεριλαμβάνει και τις τροποποιήσεις και επεκτάσεις των καταχωρημένων συμβάσεων έργων, μελετών/τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τη μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή επεξεργασία των δεδομένων.

Επισημαίνεται ότι αναφορικά με την εποπτεία του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, σε σχέση με το βαθμό επίτευξης εκ μέρους της Διοίκησης της απρόσκοπτης και υγιούς ανάπτυξης του ανταγωνισμού και της διασφάλισης της αντικειμενικής ακεραιότητας των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, χρησιμοποιήθηκαν, κατόπιν επεξεργασίας, τα διαθέσιμα δεδομένα του ετήσιου δείγματος προσαρμοσμένα στην ποιοτική διάρθρωση/κατηγοριοποίηση της επίσημης βάσης δεδομένων (ΚΗΜΔΗΣ) με σκοπό τον προσδιορισμό του ύψους των **μοναδικών προσφορών** (single bids) σε διαγωνισμούς άνω των ορίων. Επίσης, η επεξεργασία των δεδομένων βασίζεται στον ποσοτικό προσδιορισμό δύο έτερων δεικτών πέραν αυτού της αναλογίας των μοναδικών προσφορών επί του συνόλου των προσφορών ανά διαγωνιστική διαδικασία, ήτοι στην αναλογία των διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση επί του συνόλου των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν (αρ. 32/269 ν. 4412/2016) και στο μερίδιο επί του συνόλου των απευθείας αναθέσεων των σχετικών άρθρων (αρ. 118/328 ν. 4412/2016) του νόμου 4412/2016.

Προς τούτο σημειώνεται, ως προς τη φερεγγυότητα των συμπερασμάτων που αφορούν στις μοναδικές προσφορές, ότι τα συμπεράσματα της αξιολόγησης δεν διαφοροποιούνται ιδιαίτερα εάν ληφθούν υπόψη οι διαγωνισμοί με τρεις προσφέροντες. Παρά ταύτα, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις περιπτώσεις διαγωνισμών, οι οποίοι ανατέθηκαν κατόπιν υποβολής δύο ή περισσότερων των τριών προσφορών.

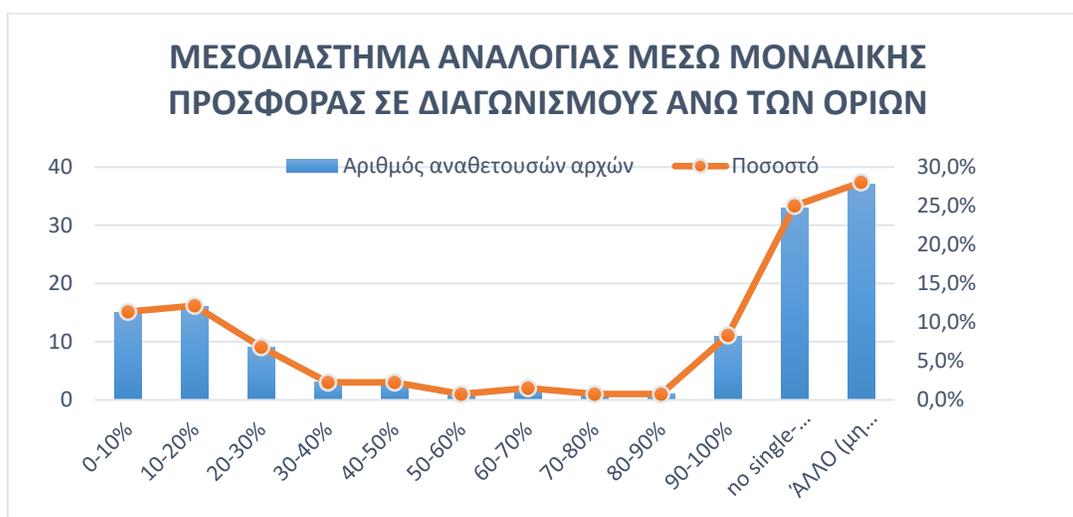
Από την ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων που υπέβαλαν οι υπόχρεοι φορείς, προκύπτουν τα ακόλουθα ευρήματα αναφορικά με τον ανταγωνισμό, στις διαδικασίες άνω των ορίων:

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος, έτος 2023.

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2023	Αριθμός αναθετουσών αρχών	Ποσοστό
0-10%	15	11,4%
10-20%	16	12,1%
20-30%	9	6,8%
30-40%	3	2,3%

40-50%	3	2,3%
50-60%	1	0,8%
60-70%	2	1,5%
70-80%	1	0,8%
80-90%	1	0,8%
90-100%	11	8,3%
no single-bid procedure	33	25,0%
ΆΛΛΟ (μη διενέργεια, έλλειψη δεδομένων)	37	28,0%
TOTAL	132	

Προκύπτει ότι το 11,4 % των φορέων του δείγματος, ήτοι 15 ΑΑ προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης κατόπιν μοναδικής προσφοράς σε ποσοστό έως 10% επί του συνόλου των αναθέσεων τους, για το έτος 2023. Όσον αφορά το μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) των διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των **άνω των ορίων** διαγωνισμών των ΑΑ, ποσοστά άνω του 20% θεωρούνται μη ικανοποιητικά για την διατήρηση του υγιούς ανταγωνισμού (το εν λόγω εύρημα αφορά το 23,5% του δείγματος, το οποίο όμως αυξάνεται σε 32,6%, κατόπιν εξαίρεσης από τον υπολογισμό, των περιπτώσεων της κατηγορίας «ΆΛΛΟ»).

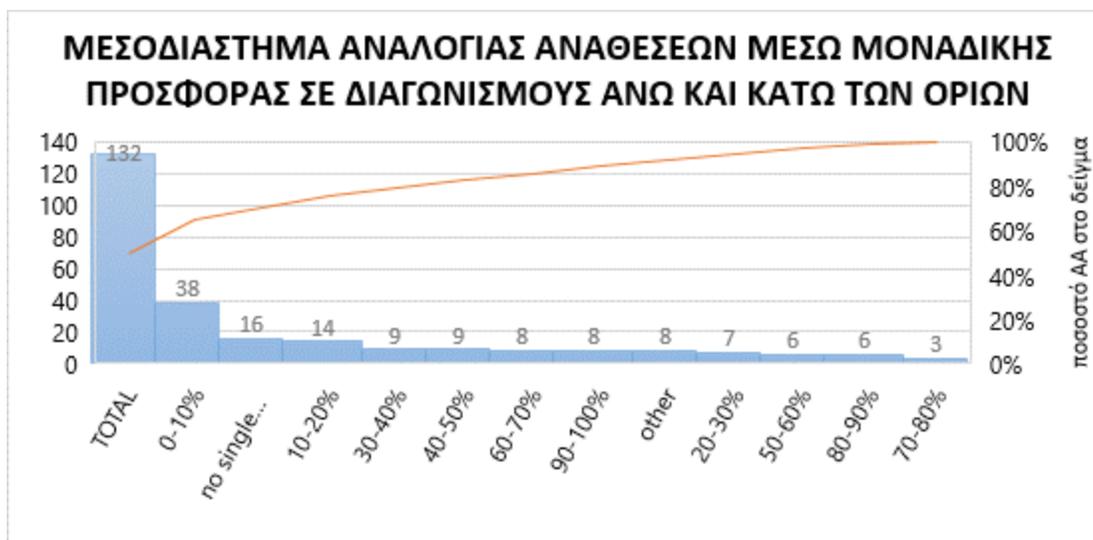

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος, έτος 2023.

Όσον αφορά το μεσοδιάστημα αναλογίας (proportion interval) των διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα, επί του συνόλου των **άνω και κάτω** των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος για το έτος 2023, προκύπτουν τα ως κάτω δεδομένα:

Μεσοδιάστημα αναλογίας (proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω και κάτω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος, έτους 2023.

Μεσοδιάστημα αναλογίας (Proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω και κάτω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος έτους 2023	Αριθμός αναθετουσών αρχών	Ποσοστό
0-10%	38	28,8%
10-20%	14	10,6%
20-30%	7	5,3%
30-40%	9	6,8%
40-50%	9	6,8%
50-60%	6	4,5%
60-70%	8	6,1%
70-80%	3	2,3%
80-90%	6	4,5%
90-100%	8	6,1%
no single-bid procedure	16	12,1%
other	8	6,1%
TOTAL	132	100%

Μεσοδιάστημα αναλογίας (proportion interval) διαγωνιστικών διαδικασιών με μοναδικό προσφέροντα επί του συνόλου των άνω και κάτω των ορίων διαγωνισμών των ΑΑ του δείγματος, έτος 2023.

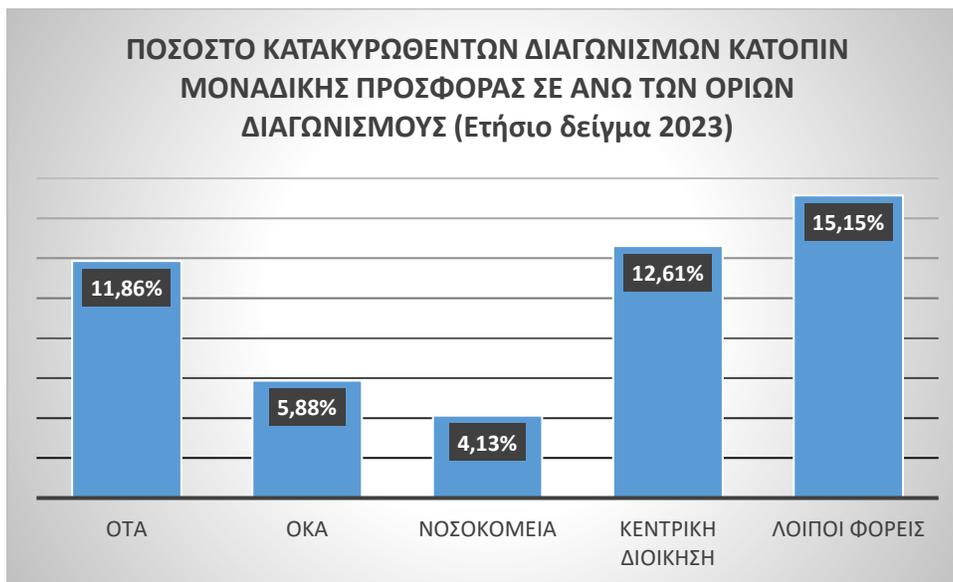
Συμπεραίνεται ότι το 28,8% των φορέων του δείγματος, ήτοι 38 αναθέτουσες αρχές, προέβησαν σε ανάθεση σύμβασης κατόπιν μοναδικής προσφοράς (single bid) σε ποσοστό μέχρι 10% επί του συνόλου των αναθέσεων τους για το 2023. Το 42 % (45%, κατόπιν εξαίρεσης των στοιχείων της υποκατηγορίας «ΑΛΛΟ») των φορέων του δείγματος προέβησαν κατά τη διάρκεια του 2023 σε ανάθεση συμβάσεων κατόπιν μοναδικής προσφοράς σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% επί του συνόλου των αναθέσεων του εν λόγω έτους. Το 12,1% των φορέων

του δείγματος (16) προέβησαν σε ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν αριθμού προσφορών (και όχι μοναδικής προσφοράς) ανά διαδικασία.

Επισημαίνεται ότι με στόχο την εκτίμηση του βαθμού ανάπτυξης του εγχώριου ανταγωνισμού, των υπαγόμενων στους τομείς της Γενικής Κυβέρνησης φορέων, ως προς τις εν γένει διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που έλαβαν χώρα, χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του έτους αναφοράς (2023) από τις καταχωρίσεις στα σχετικά πεδία του ΚΗΜΔΗΣ Συμβάσεων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την κατηγοριοποίηση των φορέων του υποσυστήματος. Αναφορικά με τους δύο έτερους δείκτες αναφοράς, υπενθυμίζεται ότι ο ν. 4412/2016 περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την απευθείας ανάθεση συμβάσεων μικρής οικονομικής αξίας (άρθρα 118, 118Α και 328, όπως τροποποιήθηκαν από τα άρθρα 50, 51 και 128 του ν. 4782/2021, αντίστοιχα), καθώς και τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης (άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016). Σύμφωνα με τους ως κάτω πίνακες οι φορείς του Τομέα της Υγείας παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά ως προς τις ανωτέρω αναθέσεις, σε επίπεδο μέσου όρου, καθώς και ετήσιου μεριδίου αξίας.

Ποσοστό κατακυρωθέντων διαγωνισμών κατόπιν μοναδικής προσφοράς σε διαγωνισμούς άνω των ορίων (ετήσιο δείγμα 2023)

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΕΝΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΑΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ (Ετήσιο δείγμα 2023)				
ΟΤΑ	ΟΚΑ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
11,86%	5,88%	4,13%	12,61%	15,15%
<i>Υγεία: 4,41%</i>				

Ποσοστό κατακυρωθέντων διαγωνισμών κατόπιν μοναδικής προσφοράς σε διαγωνισμούς άνω των ορίων (ετήσιο δείγμα 2023)

Αριθμός συμβάσεων, αξία, και ποσοστό απευθείας αναθέσεων και συμβάσεων με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, έτους 2023. **

ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ			
150	1410	307	440
ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗ (αρθ.118/328 ν.4412/2016)			
42.736	88.396	26.177	22.011
Μ.Ο ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΑΝΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ			
285	63	85	50
ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ.118/328 Ν.4412/2016			
369.530.742	973.488.802	798.282.406	371.870.852
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2023			
1.384.580.668	6.676.997.102	4.484.875.274	4.277.811.853
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΞΙΑΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2023			
27%	15%	18%	9%

ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ			
91	380	43	90
ΠΛΗΘΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ (αρθ.32/269 ν.4412/2016)			
1.378	4.735	423	1.041
Μ.Ο ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ. 32/269 ν.4412/2016 ΑΝΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ			
15	12	10	12
ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ. 32/269 ν. 4412/2016			
44.925.999	322.512.743	68.693.012	405.668.480
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2023			
1.384.580.668	6.676.997.102	4.484.875.274	4.277.811.853
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΞΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ (αρθ.32/269 ν.4412/2016) ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2023			
3%	5%	2%	9%

****Σημείωση:** Τα αριθμητικά στοιχεία που παρατίθενται στους πίνακες των απευθείας αναθέσεων συμβάσεων μικρής οικονομικής αξίας (άρθρα 118, 118Α και 328, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 50, 51 και 128 του ν. 4782/2021, αντίστοιχα), καθώς και της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης (άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016), αντλήθηκαν από τη βάση δεδομένων του ΚΗΜΔΗΣ και βασίζονται αποκλειστικά στις διαθέσιμες καταχωρίσεις κατά τον χρόνο επεξεργασίας τους. Η ευθύνη για την ακρίβεια, την πληρότητα και την επικαιρότητα των δεδομένων ανήκει αποκλειστικά στους φορείς καταχώρισης. Το έτος 2025 η ΕΑΔΗΣΥ εκκίνησε διαδικασία επαλήθευσης των στοιχείων της ως άνω βάσης δεδομένων ΚΗΜΔΗΣ, για τα έτη 2023, 2024 και 2025. Τα αποτελέσματα της εν λόγω επαλήθευσης θα περιληφθούν στην ετήσια έκθεση έτους 2025.

Συγκεντρωτικός Πίνακας

ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘ. 118/328 και 32/269 ν. 4412/2016 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ			
ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΦΟΡΕΙΣ ΟΤΑ	ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
30%	19%	19%	18%

Κατά την επεξεργασία των **ποιοτικών δεδομένων** που υπέβαλαν οι υπόχρεοι φορείς στο πλαίσιο της προβλεπόμενης διαδικασίας για την υποβολή στοιχείων από την Κ.Υ.Α. 70362/24-06-2021, αναλύθηκε ένα δείγμα 87 φορέων, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες των Αναθετουσών Αρχών (Κεντρικές, Μη Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές και Χωριστές Επιχειρησιακές Μονάδες), με διάκριση στους ακόλουθους τομείς:

Τομέας Κεντρικής Διοίκησης : Περιλαμβάνει 6 Υπουργεία και 3 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (σύνολο: 9 φορείς).

Τομέας Υγείας: Περιλαμβάνει 13 Νοσοκομεία και 2 Υγειονομικές Περιφέρειες (σύνολο: 15 φορείς).

Τομέας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) : Περιλαμβάνει 25 ΟΤΑ Α' Βαθμού (Δήμους) και 13 ΟΤΑ Β' Βαθμού (Περιφέρειες) (σύνολο: 38 φορείς).

Τομέας Εκπαίδευσης: Περιλαμβάνει 5 Α.Ε.Ι. και 7 Ε.Λ.Κ.Ε. (σύνολο: 12 φορείς).

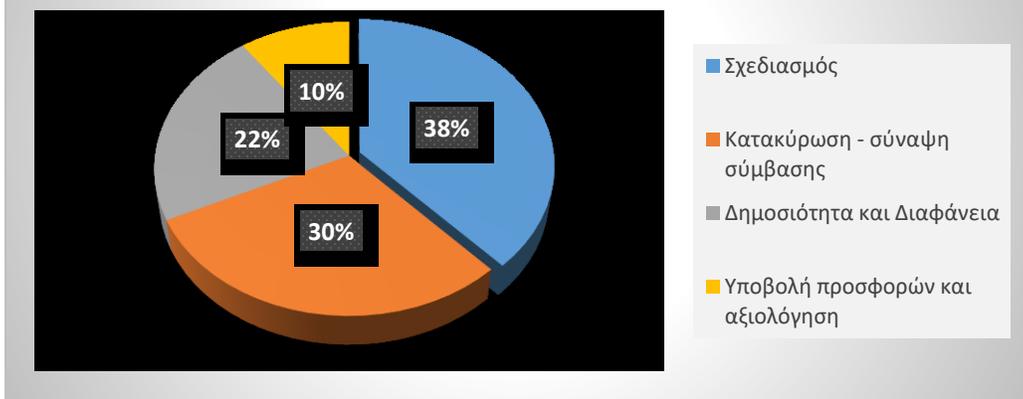
Τομέας ΟΚΑ: : Περιλαμβάνει 13 Υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α.

Από την επεξεργασία των στοιχείων του που υπέβαλαν οι φορείς του δείγματος προέκυψαν τα ακόλουθα δεδομένα αποτίμησης ποιοτικών μεγεθών στις διαδικασίες του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων για το έτος 2023:

1. Τομέας Κεντρικής Διοίκησης

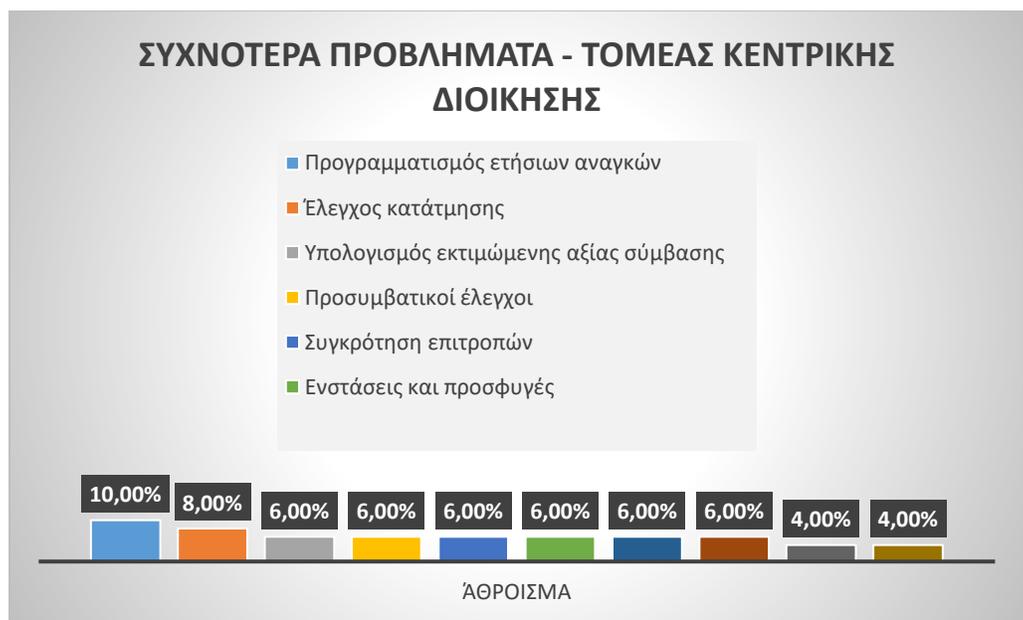
Όσον αφορά τους φορείς που ανήκουν στον τομέα της Κεντρικής Διοίκησης, για το έτος αναφοράς 2023, στο δείγμα 9 φορέων που αναλύθηκε, τα στάδια στα οποία οι φορείς αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα είναι τα εξής: ο σχεδιασμός, με ποσοστό 38% και η κατακύρωση-σύναψη σύμβασης, με ποσοστό 30%.

ΣΤΑΔΙΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΤΟΜΕΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κεντρική Διοίκηση: Στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

Επίσης, από τα δεδομένα που αφορούν τους φορείς που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση, προκύπτει ότι αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά τον Προγραμματισμό των ετήσιων αναγκών, ο οποίος συγκεντρώνει το 10% των αναφερόμενων προβλημάτων, ακολουθούμενος από τον έλεγχο κατάτμησης με ποσοστό 8%.

Κεντρική Διοίκηση: Συχνότερα προβλήματα.

Όσον αφορά τις συχνότερες αιτίες εμφάνισης προβλημάτων στους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης, η συνηθέστερη αιτία εμφάνισης προβλημάτων αφορά την Έλλειψη προσωπικού/Οργάνωσης σε ποσοστό 46%, ακολουθούμενη από τις Καθυστερήσεις με ποσοστό 16%, την Έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων σε ποσοστό 16% και την ασάφεια με ποσοστό 12%.

2. Τομέας Υγείας

Όσον αφορά τους φορείς που ανήκουν στον Τομέα Υγείας, για το έτος αναφοράς 2023, τα στάδια στα οποία οι φορείς αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα είναι τα εξής: ο σχεδιασμός, με ποσοστό 35% και η υποβολή προσφορών και αξιολόγηση, με ποσοστό 23%.

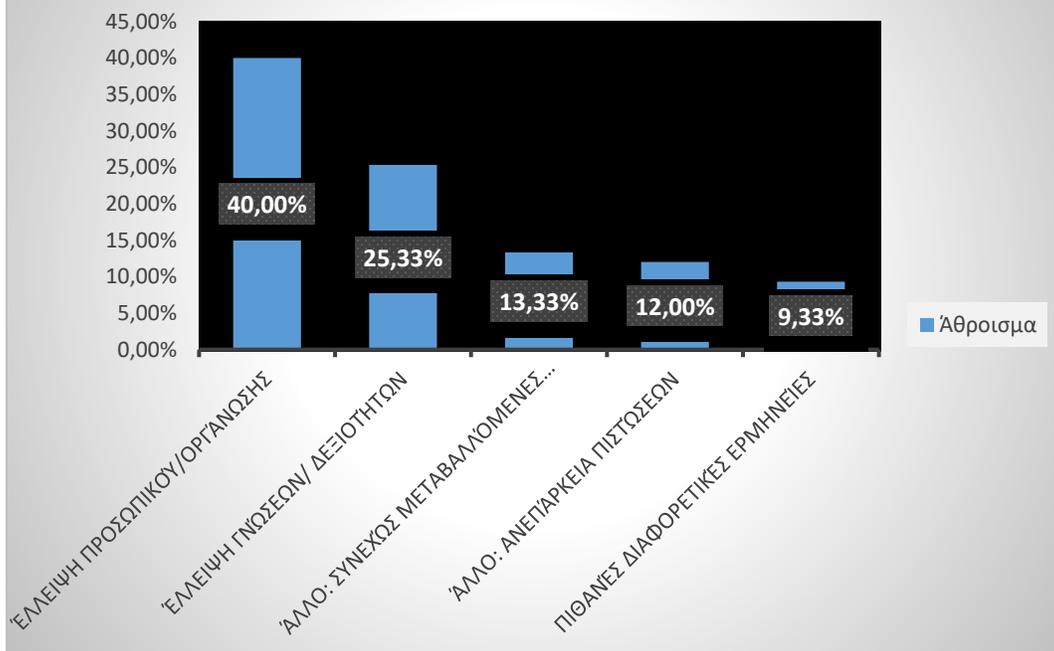

Τομέας Υγεία. Στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

Όσον αφορά τις αιτίες εμφάνισης προβλημάτων, η συνηθέστερη στους φορείς του Τομέα Υγείας, αφορά την Έλλειψη προσωπικού/Οργάνωσης σε ποσοστό 40%, ακολουθούμενη από την Έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων σε ποσοστό 25,33%. Οι αμέσως επόμενες συχνότερες αιτίες προβλημάτων αφορούν τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των φορέων του Τομέα Υγείας (σε ποσοστό 13,33%), την ανεπάρκεια πιστώσεων (σε ποσοστό 12%) και τις πιθανές διαφορετικές ερμηνείες της νομοθεσίας (σε ποσοστό 9,33%).

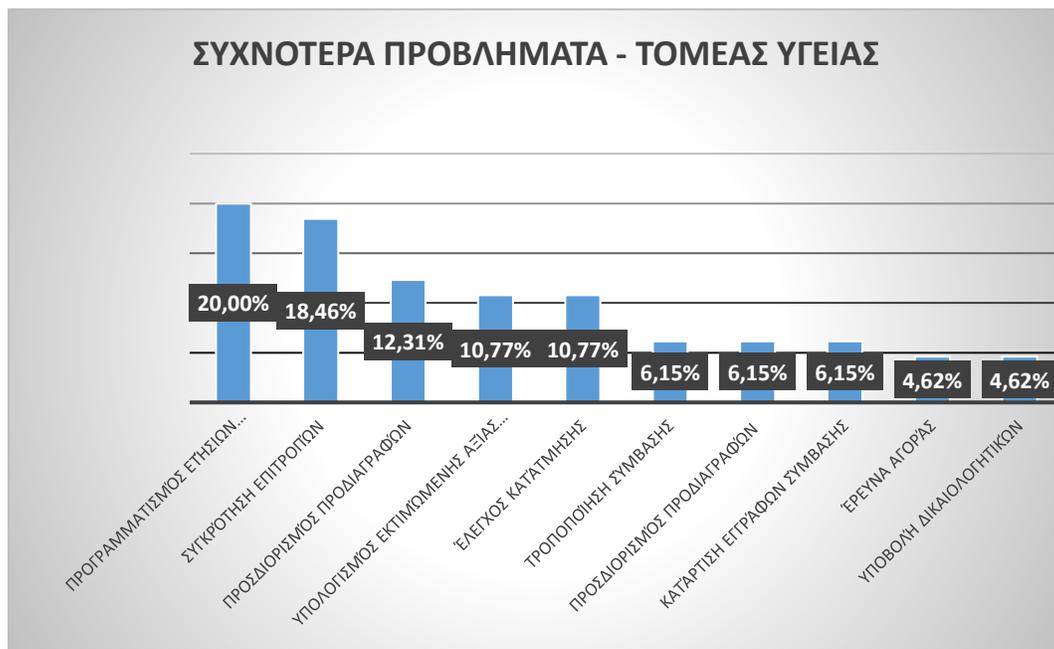
Επίσης, από τα δεδομένα προκύπτει ότι οι φορείς στον Τομέα Υγείας αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά τον Προγραμματισμό των ετήσιων αναγκών, ο οποίος συγκεντρώνει το 20% των αναφερόμενων προβλημάτων, ακολουθούμενος από το στάδιο της Συγκρότησης Επιτροπών σε ποσοστό 18,44%.

ΣΥΧΝΟΤΕΡΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Τομέας Υγείας: Συχνότερες αιτίες εμφάνισης προβλημάτων.

ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Τομέας Υγείας: Συχνότερα προβλήματα.

ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ

Από τα δεδομένα που αφορούν τους φορείς που ανήκουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού προκύπτει ότι αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά το **Στάδιο του Σχεδιασμού**. Αναλυτικά, το στάδιο του Σχεδιασμού συγκεντρώνει το 33% των αναφερόμενων προβλημάτων, το στάδιο της Κατακύρωσης-Σύναψης Σύμβασης συγκεντρώνει το 26% των αναφερόμενων προβλημάτων, το στάδιο της Δημοσιότητας και Διαφάνειας το 22% των αναφερόμενων προβλημάτων και τέλος, το στάδιο της Υποβολής Προσφορών και Αξιολόγησης το 19% των αναφερόμενων προβλημάτων. Αναλυτικότερα, τα περισσότερα προβλήματα αναφέρθηκαν κατά τον Προγραμματισμό των ετήσιων αναγκών, με ποσοστό 25,64%, τη Συγκρότηση Επιτροπών σε ποσοστό 20,51% και κατά τον Έλεγχο Κατάταξης σε ποσοστό 19,23%.

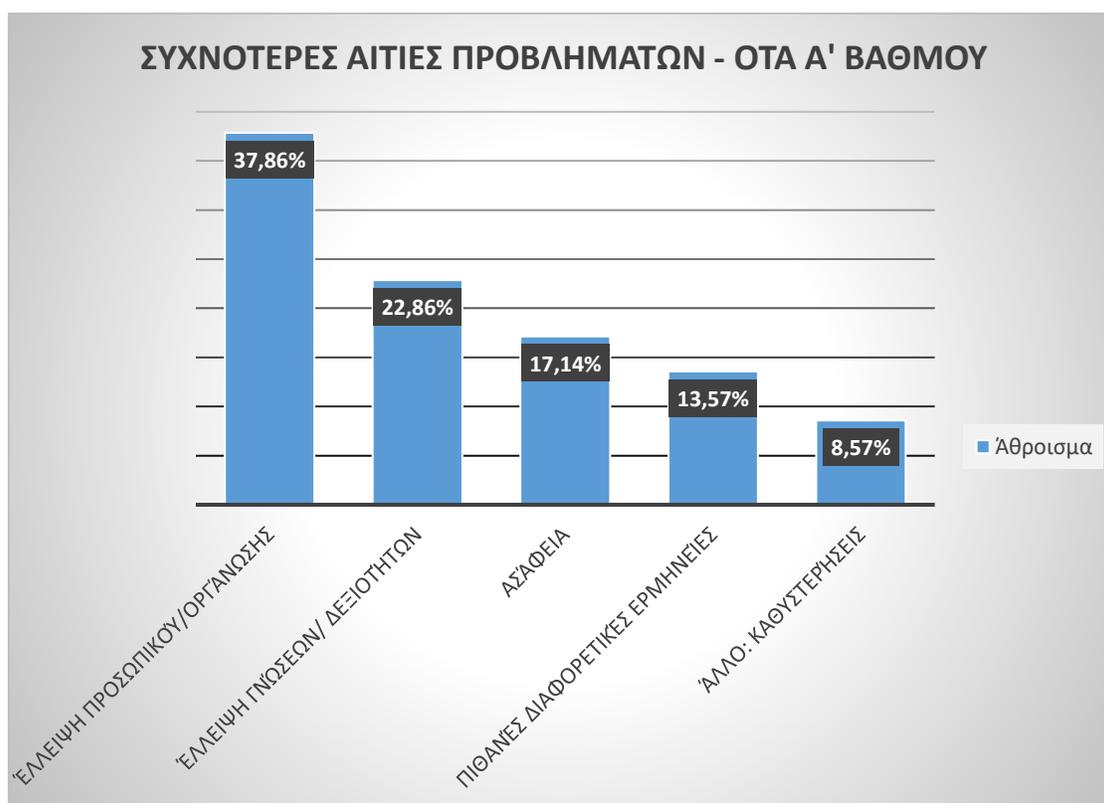
Όσον αφορά τους φορείς που ανήκουν στην **Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού**, η συνηθέστερη **Αιτία** εμφάνισης προβλημάτων αφορά την Έλλειψη προσωπικού/Οργάνωσης σε ποσοστό 37,86%, ακολουθούμενη από την Έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων σε ποσοστό 22,86%. Οι αμέσως επόμενες συχνότερες αιτίες προβλημάτων αφορούν την Ασάφεια (σε ποσοστό 17,14%), τις Πιθανές Διαφορετικές Ερμηνείες (σε ποσοστό 13,57%) και τις Καθυστερήσεις (σε ποσοστό 8,57%).

ΟΤΑ Α' βαθμού - Τα στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

ΟΤΑ Α' βαθμού –Αναφερόμενα προβλήματα.

ΟΤΑ Α' βαθμού: Συχνότερες αιτίες προβλημάτων.

ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ

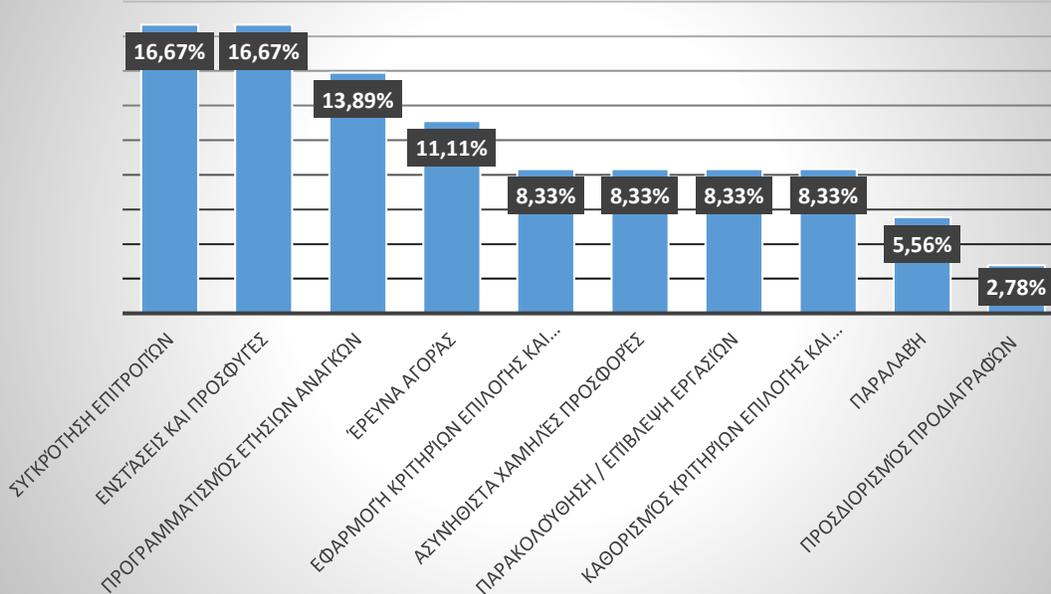
Από τα δεδομένα που αφορούν τους φορείς που ανήκουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Β' βαθμού προκύπτει, ότι αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά το **Στάδιο** του **Σχεδιασμού**. Από την ανάλυση των απαντήσεων των φορέων του δείγματος των ΟΤΑ Α' βαθμού και ΟΤΑ Β' βαθμού προκύπτουν παρόμοια ευρήματα σε αυτό το σημείο. Αναλυτικά, το στάδιο του Σχεδιασμού συγκεντρώνει το 33% των αναφερόμενων προβλημάτων, το στάδιο της Κατακύρωσης-Σύναψης Σύμβασης συγκεντρώνει το 26% των αναφερόμενων προβλημάτων, το στάδιο της Υποβολής Προσφορών και Αξιολόγησης το 23% των αναφερόμενων προβλημάτων και τέλος, το στάδιο της Δημοσιότητας και Διαφάνειας το 18% των αναφερόμενων προβλημάτων. Αναλυτικότερα, τα περισσότερα προβλήματα αναφέρθηκαν Α) κατά τη Συγκρότηση Επιτροπών σε ποσοστό 16,67%, Β) λόγω Ενστάσεων και Προσφυγών σε ποσοστό 16,67% και Γ) κατά τον Προγραμματισμό ετήσιων αναγκών, σε ποσοστό 13,89%.

Όσον αφορά τους φορείς που ανήκουν στην **Τοπική Αυτοδιοίκηση Β' βαθμού**, η συνηθέστερη **Αιτία** εμφάνισης προβλημάτων αφορά την **Έλλειψη προσωπικού/Οργάνωσης** σε ποσοστό 28%, ακολουθούμενη από την **Έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων** σε ποσοστό 25%. Οι αμέσως επόμενες συχνότερες αιτίες προβλημάτων αφορούν τις **Καθυστερήσεις** (σε ποσοστό 12%), την **Δύσκολη Ερμηνεία** των διατάξεων (σε ποσοστό 9%) και την **Ασάφεια** (σε ποσοστό 9%).

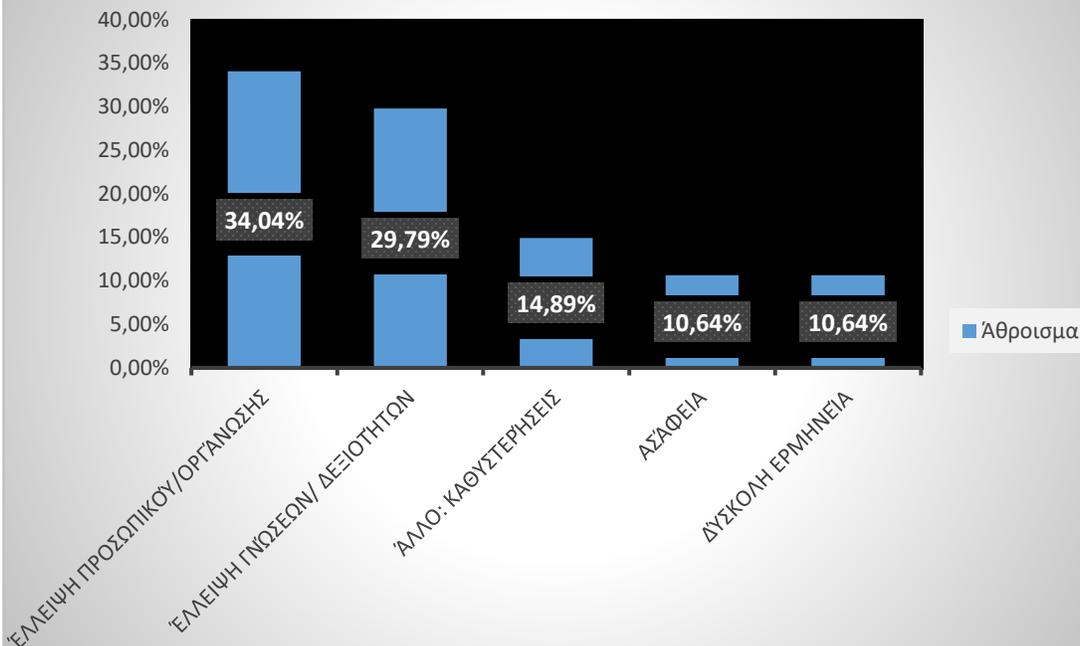
ΟΤΑ Β' βαθμού: Τα στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ

ΟΤΑ Β' βαθμού: Συχνότερα προβλήματα.

ΣΥΧΝΟΤΕΡΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ - ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ

4.Τομέας Εκπαίδευσης

Από τα δεδομένα που αφορούν τους φορείς που ανήκουν στον Τομέα Εκπαίδευσης προκύπτει ότι αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά το στάδιο της Κατακύρωσης-Σύναψης Σύμβασης (σε ποσοστό 34%) και του Σχεδιασμού (σε ποσοστό 24%). Τα συχνότερα αναφερόμενα προβλήματα προκύπτουν κατά τη Συγκρότηση Επιτροπών (16,22%).

Τομέας Εκπαίδευσης: Τα στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

Τομέας Εκπαίδευσης: Συχνότερα προβλήματα.

Τομέας Εκπαίδευσης: Συχνότερες αιτίες προβλημάτων.

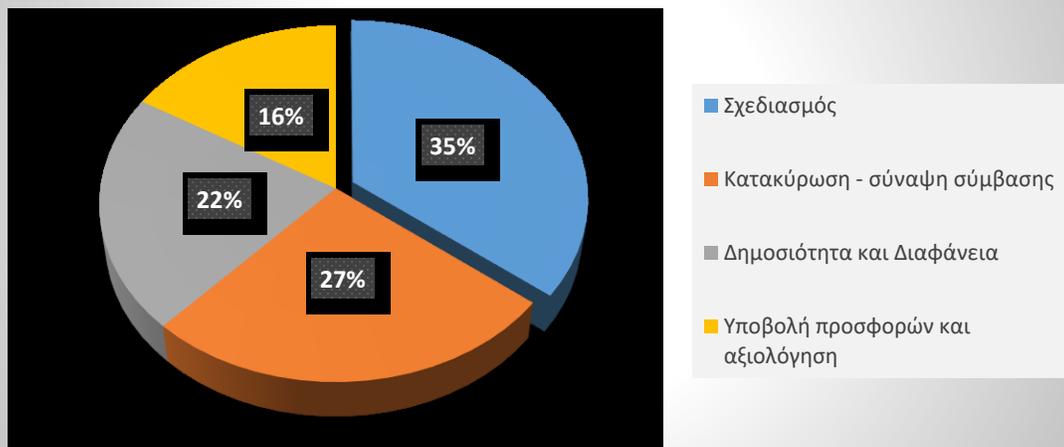
Όσον αφορά τις συχνότερες **αιτίες** εμφάνισης προβλημάτων στον Τομέα της Εκπαίδευσης σύμφωνα με το δείγμα, οι συχνότερα αναφερόμενες είναι οι εξής: η έλλειψη γνώσεων/ δεξιοτήτων σε ποσοστό 31,11%, η έλλειψη προσωπικού/ οργάνωσης σε ποσοστό 31,11%, η ανάγκη συνεχούς καθοδήγησης σε ποσοστό 17,78% και οι πιθανές διαφορετικές ερμηνείες της νομοθεσίας σε ποσοστό 11,11%.

5. Τομέας Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)

Στα ακόλουθα γραφήματα απεικονίζονται οι συχνότερα αναφερόμενες αιτίες εμφάνισης προβλημάτων, καθώς και τα συχνότερα αναφερθέντα προβλήματα, όπως προέκυψαν από την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων που απέστειλαν οι Υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α., του δείγματος, για το έτος αναφοράς 2023.

Από τα δεδομένα που αφορούν τους φορείς που ανήκουν στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ασφάλισης προκύπτει, ότι αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα κατά το **στάδιο** του Σχεδιασμού (σε ποσοστό 35%) και κατά το στάδιο της Κατακύρωσης-Σύναψης Σύμβασης το οποίο συγκεντρώνει το 27% των αναφερόμενων προβλημάτων.

ΣΤΑΔΙΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΤΟΜΕΑΣ ΟΚΑ

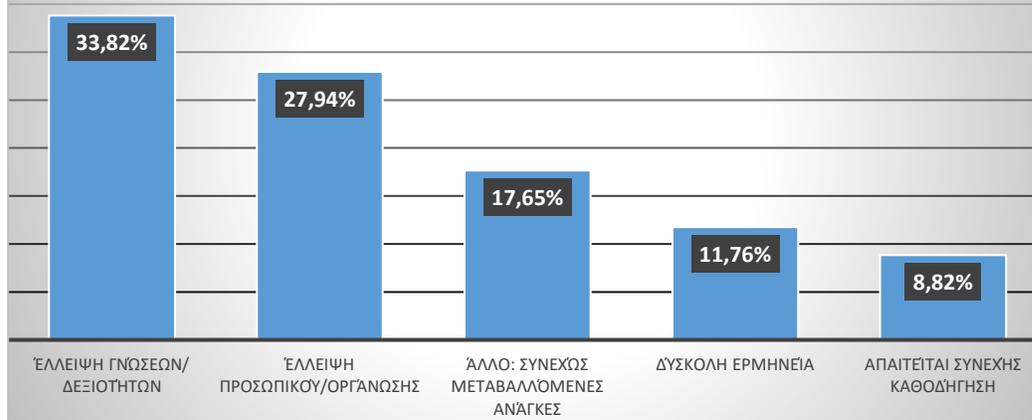

Τομέας ΟΚΑ. Στάδια με τα περισσότερα προβλήματα.

Ειδικότερα, τα σημεία όπου οι υπηρεσίες του Τομέα ΟΚΑ αντιμετωπίζουν τα περισσότερα προβλήματα, είναι τα ακόλουθα: το 20% των αναφερόμενων προβλημάτων αφορά τη συγκρότηση επιτροπών, το 14% τον προγραμματισμό των ετήσιων αναγκών και την έρευνα αγοράς, και το 12% αφορά τον έλεγχο κατάτμησης.

Στους φορείς του Τομέα ΟΚΑ, η συνηθέστερη **αίτια** εμφάνισης προβλημάτων αφορά την Έλλειψη γνώσεων/δεξιοτήτων (με ποσοστό εμφάνισης 33,82%), ακολουθούμενη από την Έλλειψη προσωπικού/οργάνωσης (με ποσοστό εμφάνισης 27,94%). Υψηλά ποσοστά εμφάνισης συγκεντρώνουν, επίσης, οι συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες (17,65%) και η δύσκολη ερμηνεία της νομοθεσίας (11,76%).

ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΟΚΑ

1.4. Ενέργειες – Συνεργασίες στο πλαίσιο παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων

1.4.1. Συμβολή στην εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου όρου των Δημοσίων Συμβάσεων νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ (2021-2027)

Εντός του 2023 και με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων (ΕΥΣΣΑ, ΓΓΣ, ΓΔΔΣ, κ.α.) η Αρχή συνέβαλε στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών για την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων, ενός εκ των τεσσάρων οριζόντιων αναγκαίων όρων (enabling conditions) της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την εκπλήρωση του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων «Effective monitoring mechanisms of the public procurement market», αυτή συσχετίζεται άμεσα με τις διατάξεις περί παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, όπως έχουν υιοθετηθεί στις οδηγίες 24/2014/ΕΕ και 25/2014/ΕΕ.

Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2023 συγκεντρώθηκαν και αναλύθηκαν δεδομένα με έτη αναφοράς το 2021 και το 2022 για την τριετή έκθεση παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων για την περίοδο 2021-2023, η οποία αποτελεί απαίτηση για την ικανοποίηση του επιμέρους κριτηρίου 4 του Οριζόντιου Αναγκαίου Όρου των Δημοσίων Συμβάσεων.

1.4.2. Συνεργασία της ΕΑΔΗΣΥ με την Παγκόσμια Τράπεζα, στο πλαίσιο επικαιροποίησης των στατιστικών στοιχείων της Παγκόσμιας Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων για την Ελλάδα

Από το 2020, η ΕΑΔΗΣΥ ενημερώνει το προφίλ της Ελλάδας για τις δημόσιες συμβάσεις στην Παγκόσμια Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Global Public Procurement Database/εφεξής GPPD³) την οποία διατηρεί η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank Group).

Στην GPPD συγκεντρώνονται και ενημερωμένα στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, παρέχοντας μια δημόσια διαθέσιμη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με πληροφορίες για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην GPPD συμμετέχουν 218 κράτη. Για την GPPD έχουν οριστεί πέντε κατηγορίες περιεχομένου, ως κάτωθι:

- I. Πληροφορίες για το προφίλ του κράτους.
- II. Πληροφορίες για τις δημόσιες συμβάσεις και την νομοθεσία που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.
- III. Πληροφορίες για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις.
- IV. Πληροφορίες για την σχέση ποιότητας/τιμής, τον δίκαιο ανταγωνισμό και την διαφάνεια.
- V. Ποσοτικά στατιστικά δεδομένα δημοσίων συμβάσεων.

Η ΕΑΔΗΣΥ έχει αναλάβει τη συλλογή και επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που εκτελούνται από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς στην Ελλάδα και κοινοποιεί στην Παγκόσμια Τράπεζα τα σχετικά στοιχεία σε ετήσια βάση.

Στο αυτό το πλαίσιο το 2023, η Παγκόσμια Τράπεζα αιτήθηκε την ενημέρωση των στοιχείων για το έτος 2021 η οποία ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, σε συνεργασία με το Τμήμα Μητρώου Οικονομικών Φορέων,

³ Global Public Procurement Database (GPPD): <https://www.globalpublicprocurementdata.org/gppd/>.

Επιτελικής Πληροφόρησης, Στατιστικών και Απολογιστικών Στοιχείων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

The screenshot shows the GPPD website interface. At the top, there are logos for 'THE WORLD BANK' and 'Global Public Procurement Database'. Below the logos is a navigation bar with links: HOME, ADVANCED SEARCH, WORLD MAP, COUNTRY COMPARISON, DOCUMENT LIBRARY, RESOURCES, HELP-FAQ, ABOUT. The main content area is titled 'Greece' and 'Country profile for 2021'. On the right, there is a dropdown menu for the year '2021' and an 'Export' button. The main content is divided into two columns. The left column contains a list of categories: Country Information, Public Procurement Agency and Public Procurement Law, eProcurement, and Value For Money, Fair Competition & Transparency. Below this is a table of procurement statistics. The right column contains 'LATEST DOCUMENTS FOR 2021' with a link to 'Greece_Circulars-2021_2022.pdf' and a 'VIEW DOCUMENTS OF ALL YEARS' button. Below that is a 'RESOURCES' section with various links related to public procurement.

Category	Value
Common spend taxonomy used Common Procurement Vocabulary (CPV)	
Number of annual tenders	31,934
Value of annual tenders (in USD)	15,848,720,154
Number of annual contracts	211,398
Value of annual contracts (in USD)	12,778,079,902
Number of contract awards of goods	117,610
Value of contracts awards of goods (in USD)	3,299,361,742
Number of contract awards of works	7,504
Value of contracts awards of works (in USD)	5,071,868,362
Number of contract awards of services	86,284
Value of contracts awards of services (in USD)	4,406,849,797
Number of domestic contract awards	209,640

Προβολή του προφίλ της Ελλάδας στην GPPD

(Πηγή: https://www.globalpublicprocurementdata.org/gppd/country_profile/GR/2021)

1.4.3. Συμμετοχή σε έρευνα ελέγχου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις δημόσιες συμβάσεις

Την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου του 2023 η Αρχή συμμετείχε στην προετοιμασία, στην επικοινωνία και στις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση ελέγχου του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, στο πλαίσιο υλοποίησης της Ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις Δημόσιες συμβάσεις στην ΕΕ με θέμα «Λιγότερος ανταγωνισμός στις συμβάσεις έργων,

αγαθών και υπηρεσιών τη δεκαετία μέχρι το 2021»⁴. Στο πλαίσιο αυτό, έγινε επεξεργασία των δεικτών όπως αποτυπώθηκαν στο σχετικό dashboard που κοινοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και διαμορφώθηκαν πίνακες με αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία για τους δείκτες αυτούς.

Για τις ανάγκες της επεξεργασίας αξιοποιήθηκαν οι τιμές των αντίστοιχων δεικτών από το Single Market Scoreboard για τις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ για το έτος 2021, καθώς και τα σχετικά στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ, ενώ παρατέθηκαν σχετικά σχόλια και συμπεράσματα.

1.4.4. Συμμετοχή σε δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στις Ομάδες Εμπειρογνομόνων για τις δημόσιες συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement), για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement/EXEP)

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Αρχής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG GROW) για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των οικείων Κανονισμών και Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στελέχη - Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΕΕΠ) της Αρχής συμμετείχαν στις σχετικές συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνομόνων για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Expert Group on Public Procurement/EXPP), στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (Multi-stakeholders Expert Group on e-Procurement/EXEP), καθώς και σε επιμέρους ομάδες εργασίας που συστήνονται εντός αυτής για επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων και αντάλλαξαν τεχνογνωσία με τους εμπειρογνώμονες άλλων κρατών-μελών σε διάφορες θεματικές, όπως ενδεικτικά:

- ✓ έναρξη λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας «Digital Public Buyers Community»,
- ✓ καλές πρακτικές στις δημόσιες συμβάσεις φαρμάκων,
- ✓ εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά,
- ✓ ανάπτυξη και λειτουργία helpdesk για τις βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις,
- ✓ ενημέρωση ως προς το εργαλείο που έχει αναπτυχθεί για την υποβοήθηση των δημόσιων αγοραστών να εφαρμόσουν τις «πράσινες δημόσιες συμβάσεις» και ειδικότερα ως προς το εργαλείο: «Ευρωπαϊκό μητρώο προϊόντων για την ενεργειακή σήμανση»,
- ✓ νομοθετική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το πλαίσιο κανόνων για ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων από τη σκοπιά των δημοσίων συμβάσεων,
- ✓ προετοιμασία πρότασης Κανονισμού για την αντικατάσταση της Οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών,
- ✓ υφιστάμενη κατάσταση του έργου με στόχο την προώθηση του διαλόγου για τις στρατηγικές δημόσιες συμβάσεις στα κράτη μέλη,
- ✓ παρουσίαση νέου template για την υποβολή των εκθέσεων παρακολούθησης των κρατών-μελών, σύμφωνα με το άρθρο 83 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ,
- ✓ ενημέρωση περί δημοσίευσης της αναθεωρημένης υπ' αριθμ. 2023/1791/ΕΕ Οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση στα άρθρα της οποίας περιλαμβάνεται και το αναθεωρημένο άρθρο 7, ως προς το οποίο είχαν ζητηθεί σχόλια από τα κράτη-μέλη. Η Αρχή είχε αποστείλει το σχετικό με α.π. 3280/30-08-2023 έγγραφό της.

⁴ <https://eadhsy.gr/anathetouses-arches/odigoi-ypostiriktiko-yliko-ee/>.

1.4.5. Ετήσια Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου

Τον Ιανουάριο 2023, το Τμήμα Συντονισμού της Αρχής, μέσω του Σημείου Επαφής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα, απέστειλε στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία αφορούν τις αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου στην Ελλάδα, για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της Ετήσιας Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου έτους 2023, όπως το επίπεδο συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και περιπτώσεις διαφθοράς, απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Τον Μάρτιο 2023, απεστάλησαν συμπληρωματικά στοιχεία, σε ερώτημα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, σχετικά με το κράτος δικαίου και τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα.

1.4.6. Συνεργασία με εθνικούς φορείς

-Στο πλαίσιο της Ετήσιας Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κράτος Δικαίου έτους 2023, η Αρχή συνεργάστηκε με το Υπουργείο Δικαιοσύνης για την αποστολή στοιχείων με συμπλήρωση ερωτηματολογίου.

-Εντός του έτους αναφοράς η Αρχή ανταποκρίθηκε σε αίτημα του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή για την καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων (Γ.ΕΘ.ΕΙΣ.) για αποστολή στοιχείων στον τομέα της αρμοδιότητάς της, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του Υπουργείου Εξωτερικών των Η.Π.Α. (Trafficking in Persons / TIP Report). Ειδικότερα η Αρχή απέστειλε, σε συνέχεια σχετικού αιτήματος, παρατηρήσεις επί της Έκθεσης Αξιολόγησης για την Ελλάδα από την Ομάδα Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση Ενάντια στην Εμπορία Ανθρώπων (GRETA), κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Αρχή συνεργάστηκε και παρείχε πληροφορίες και στοιχεία σε εθνικές αρχές, ενδεικτικά:

- ✓ Την Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), για την παροχή στοιχείων (έγγραφο με αριθμό πρωτ. ΕΜΠ35/13.02.2023)
- ✓ Το Υπουργείο Εξωτερικών, για την επικαιροποίηση στοιχείων Κεντρικών Κρατικών Φορέων (έγγραφο με αριθμό πρωτ. 665/24.02.2023).
- ✓ Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σχετικά με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις στην Ελλάδα (eProcurement matrix 2023) (έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2065/28.04.2024)
- ✓ Εθνική Αρχή Διαφάνειας, σχετικά με την αναζήτηση στοιχείων (έγγραφο με αριθμό πρωτ. 4786/24.11.2023).

Κατά το έτος 2023, στελέχη - Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΕΕΠ) της Αρχής συμμετείχαν, με την ιδιότητα των πιστοποιημένων εκπαιδευτών, σε δράσεις του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε αντικείμενα που αφορούσαν στο σχεδιασμό και υλοποίηση α) πιστοποιημένων προγραμμάτων επιμόρφωσης του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης σε στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε θεματικές ενότητες που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις και β) του μαθήματος εξειδίκευσης «Δημόσιες Συμβάσεις – ΕΣΗΔΗΣ» που έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Περαιτέρω στελέχη της Αρχής συμμετείχαν σε δράση επιμόρφωσης για τις δημόσιες συμβάσεις των Αξιωματικών Σχολής Οικονομικού του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ).

2. Δράσεις ρυθμιστικού και νομοθετικού ρόλου

2.1. Δράσεις ρυθμιστικού ρόλου

2.1.1. επικαιροποίηση τευχών και υποδειγμάτων Διακηρύξεων

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Αρχής για την έκδοση προτύπων και υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης, μεταξύ των οποίων και τευχών διακηρύξεων (αρ. 347 παρ. 2 περ. ε και αρ. 53 παρ. 5 ν. 4412/2016, καθώς και το αρ. 3 παρ. 3 του ν. 4912/2022) και σε συνέχεια τροποποιήσεων που επήλθαν στο νομοθετικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μετά την έκδοση του ν. 4782/2021, η Αρχή εκκίνησε, εντός του έτους 2022, τη διαδικασία επικαιροποίησης των εκδοθέντων από αυτήν Υποδειγμάτων Τευχών Διακηρύξεων για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών.

Ειδικότερα, εντός του Ιουνίου του 2023, υποβλήθηκαν από το Τμήμα Μελετών προς την Επταμελή Επιτροπή της Αρχής, προς έγκριση, σχέδιο επικαιροποιημένου υποδείγματος διακήρυξης προμηθειών, με ανοικτή διαδικασία, μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., σχέδιο συμφωνητικού προμηθειών, πίνακας αντιστοίχισης λόγων αποκλεισμού/κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και αποδεικτικών μέσων για συμβάσεις προμηθειών, καθώς και ενοποιημένο κείμενο προτυποποίησης περιεχομένου υπεύθυνων δηλώσεων ως αποδεικτικών μέσων σε σχέση με τη μη ύπαρξη λόγων αποκλεισμού, για τις περιπτώσεις εκείνες που δεν υφίστανται άλλα αποδεικτικά μέσα.

Τα αντίστοιχα επικαιροποιημένα σχέδια υποδειγμάτων συμβάσεων υπηρεσιών υποβλήθηκαν από το Τμήμα Μελετών προς την Επταμελή Επιτροπή της Αρχής, προς έγκριση.

Η διαδικασία έγκρισης των ανωτέρω αναθεωρημένων υποδειγμάτων ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023 ως προς τις συμβάσεις προμηθειών και το Φεβρουάριο του 2024 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών, λόγω επιγενόμενων νομοθετικών και κανονιστικών μεταβολών, οπότε και τα εγκεκριμένα αναθεωρημένα υποδείγματα εγγράφων σύμβασης, αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eadhsy.gr στις 12/06/2023 ως προς τις συμβάσεις προμηθειών και στις 24/02/2024 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών.

Τα εν λόγω υποδείγματα αναθεωρήθηκαν σε συνέχεια θέσπισης νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων ή μεταβολών του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, ιδίως:

- των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία και των σχετικών οδηγιών της ΕΕ με τη μορφή συχνών ερωτήσεων & απαντήσεων (FAQ's),
- των διατάξεων του ν. 4912/2022 (Α' 59/17.03.2022) «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης»,
- των διατάξεων του άρθρου 53 του ν. 4412/2016 (Α' 147/08.08.2016), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4965/2022 (Α' 162/02.09.2022), για την υποχρεωτική συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης, ρήτρας αναπροσαρμογής των τιμών, καθώς και της υπ' αρ. πρωτ. 95213/05-10-2022 σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα: «Εγκύκλιος εφαρμογής των παρ. 9 έως 10α του άρθρου 53 του ν. 4412/2016 περί εφαρμογής της ρήτρας αναπροσαρμογής των τιμών στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών» (ΑΔΑ: 6Μ8Ο46ΜΤΛΡ-ΔΛΓ).
- των διατάξεων του ν. 4919/2022 (Α' 71/07.04.2022) «Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας

(ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις»,

- των διατάξεων του ν. 5005/2022 (Α' 236/21.12.2022) «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις»,
- των διατάξεων της υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα: «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»,
- των ζητημάτων που έχουν εντοπιστεί κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147/08.08.2016), με συμπερίληψη σχετικών όρων, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, και τη σχετική διαθέσιμη νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης και των εθνικών δικαστηρίων.

Η έκδοση και αναθεώρηση των όρων των υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης από την Αρχή, βάσει των σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων, όπως αυτές αναφέρθηκαν παραπάνω, αποτελεί ρυθμιστική παρέμβαση για την καλύτερη αποτύπωση, κατανόηση, και απλούστευση των σχετικών κανόνων. Μέσω της αρμοδιότητας της αυτής, η Αρχή ενσωματώνει στα πρότυπα τεύχη και στα υποδείγματα εγγράφων σύμβασης νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις, κατευθυντήριες οδηγίες, συστάσεις, βέλτιστες πρακτικές, παραπομπές στη νομολογία, υποστηρίζοντας ουσιαστικά τις αναθέτουσες αρχές κατά τη διαμόρφωση των όρων των οικείων διακηρύξεων. Με τον τρόπο αυτό, η Αρχή συμβάλλει στην επίτευξη ομοιομορφίας και ενιαίας αποτύπωσης των κανόνων ανάθεσης και εκτέλεσης, στην αποφυγή, κατά το δυνατόν, σφαλμάτων και πλημμελειών από τις αναθέτουσες αρχές και, συνακόλουθα, στη μείωση των διενέξεων και των προδικαστικών προσφυγών, καθώς και στην επιτάχυνση της διαδικασίας ανάθεσης.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι τα υποδείγματα δεν αποτελούν πρότυπα τεύχη με δεσμευτική ισχύ. Ως εκ τούτου, η δομή καθώς και οι όροι τους δεν είναι δεσμευτικοί για τις αναθέτουσες αρχές, στη διακριτική ευχέρεια των οποίων εναπόκειται η διαμόρφωσή τους ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προς ανάθεση σύμβασης (ποσότητα, μέγεθος, πολυπλοκότητα, εξειδικευμένες απαιτήσεις), ώστε να μην παραβιάζεται η γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, δηλαδή ότι οι τιθέμενοι όροι δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου.

2.1.2. Αποστολή εγγράφων για νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές πράξεις, οι οποίες εκδόθηκαν χωρίς την προηγούμενη γνώμη της Αρχής

Στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητας της Αρχής για την παρακολούθηση της νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων, διαπιστώθηκε και κατά το έτος 2023 (όπως και τα προηγούμενα έτη), η έκδοση και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων, χωρίς προηγουμένως να έχει υποβληθεί αίτημα για διατύπωση της κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016 απαιτούμενης γνώμης της Αρχής.

Η Αρχή έχει επισημάνει την παράλειψη λήψης προηγούμενης γνώμης της με την αποστολή του με αρ. πρωτ. 1839/11-04-2023 εγγράφου προς τους αρμόδιους φορείς, και συγκεκριμένα, προς τον Υπουργό Οικονομικών, με κοινοποίηση στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και στον Γ. Γ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών

Θεμάτων, με θέμα «Παράλειψη λήψης Γνώμης της Αρχής - Γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σε σχέδια νόμων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις.», με το οποίο επισημάνθηκε η ανησυχία και ο προβληματισμός της Αρχής για το γεγονός της συστηματικής κατάθεσης στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης, χωρίς προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής, κατά παράβαση των ως άνω διατάξεων του ν. 4412/2016.

2.1.3. Παρακολούθηση νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, περιεχόμενο της οποίας αποτελεί η συλλογή και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (άρ. 347 παρ. 2 περ. ια ν. 4412/2016), η Αρχή παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τη νομοθεσία που εκδίδεται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, τηρώντας αρχεία δεδομένων νομοθεσίας, στα οποία περιλαμβάνεται ολοκληρωμένη καταγραφή των διατάξεων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης (ΥΑ, ΚΥΑ, Αποφάσεις ΕΑΔΗΣΥ), που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθώς και των Οδηγιών, Κανονισμών και Αποφάσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. και άπτονται ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων.

Τα ως άνω στοιχεία αναρτώνται και τηρούνται στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων που τηρείται στον ιστότοπο <https://ppp.eadhsy.gr/>, στην ειδική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας», προκειμένου να παρέχεται ευρεία δημοσιότητα και πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο, δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, με πολλαπλές δυνατότητες σύνθετης αναζήτησης και φιλτραρίσματος των αποτελεσμάτων.

Η σχετική Ενότητα «Παρακολούθηση Νομοθεσίας» έχει επικαιροποιηθεί και περιλαμβάνει όλα τα σχετικά νομοθετήματα που δημοσιεύθηκαν εντός του έτους 2023.

2.1.3.1. Τροποποιήσεις ν. 4412/2016

Με την έκδοση των νόμων 5016/2023 (Α' 21/2023), 5036/2023 (Α' 77/2023), 5039/2023 (Α' 83/2023), 5043/2023 (Α' 91/2023) και 5079/2023 (Α' 215/2023) τροποποιήθηκαν εκ νέου διατάξεις του ν. 4412/2016.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται αναλυτικά τα άρθρα του ν. 4412/2016 που τροποποιήθηκαν με τους ανωτέρω νόμους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ν. 4412/2016

ν.5016/2023	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΑΡΘΡΑ ν. 4412/2016
Άρθρο 59	Αποδοχές Προέδρου, Συμβούλων και μελών ΕΑΔΗΣΥ - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 349 ν. 4412/2016
ν.5036/2023	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΑΡΘΡΑ ν. 4412/2016
Άρθρο 58	Ρυθμίσεις για τα γνωμοδοτικά όργανα στο πλαίσιο της ανάθεσης των συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021 - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 1 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 221 του ν.4412/2016
ν. 5039/2023	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΑΡΘΡΑ ν. 4412/2016
Άρθρο 25	Μεταβατικές διατάξεις για την επιβολή κράτησης υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ -ΕΣΗΔΗΣ) (Στο άρθρο 376 του ν. 4412/2016 (Α' 147) περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 18)
ν. 5043/2023	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΑΡΘΡΑ ν. 4412/2016

Άρθρο 60	Ρυθμίσεις για τη συμμόρφωση της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων στις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων και την αναστολή προθεσμιών - Αντικατάσταση παρ. 12 άρθρου 372 ν. 4412/2016
ν.5079/2023	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΑΡΘΡΑ ν. 4412/2016
Άρθρο 57	Ζητήματα προθεσμιών για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 66 ν. 4849/2021, παρ. 1 άρθρου 54 και παρ. 8 άρθρου 55 ν. 5045/2023, παρ. 12 άρθρου 379 ν. 4412/2016, παρ. 1 άρθρου 96 και άρθρου 97 ν. 5007/2022

2.1.3.2. Κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες πράξεις

Κατά το έτος 2023, εκδόθηκαν συνολικά, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 4412/2016:

- Τρεις (3) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις
- Πέντε (5) Υπουργικές Αποφάσεις

Ακολουθεί Πίνακας, στον οποίο εμφανίζονται οι ως άνω κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες πράξεις:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΗ Α ΕΚΔΟΣΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟ Σ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟ Σ	ΘΕΜΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΚ	ΔΙΑΤΑΞΗ ν. 4412/2016
05/01/2023	ΚΥΑ	680	Τροποποίηση της υπ' αρ. 50025/19.09.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες» (Β' 4217).	Β/7	
26/01/2023	ΥΑ	5994	Τροποποίηση της υπ' αρ. 61763/16-6-2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Συμφωνίες πλαίσιο προγραμματικής περιόδου 2022-2023 που συνάπτονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1β) του άρθρου 41 του ν. 4412/2016» (Β' 3103).	Β/344	Παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α' 147)
10/04/2023	ΥΑ	Γ2γ/οικ.21159	Καθορισμός των συμβάσεων και των συμφωνιών πλαίσιο που θα συναφθούν από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της περ. γ) παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, για τα έτη 2023-2024 για την κάλυψη	Β/2308	Παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

			των αναγκών των φορέων του άρθρου 7 του ν. 4865/2021.		
10/04/2023	YA	Γ2γ/Γ.Π.18914	Παροχή κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας ως Ε.Κ.Α.Α.	B/2307	Παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α' 147)
18/04/2023	YA	34726	Τροποποίηση της υπ' αρ. 61763/16-6-2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Συμφωνίες πλαίσιο προγραμματικής περιόδου 2022-2023 που συνάπτονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1β) του άρθρου 41 του ν. 4412/2016» (Β' 3103), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 5994/23-01-2023 (Β' 344) όμοια.	B/2531	Παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α' 147)
15/06/2023	KYA	67299/ΓΔ8	Ανάθεση υπηρεσιών ειδικών συμβούλων για το έργο της Ακαδημίας Αθηνών με τον τίτλο «Μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και τεχνική διαχείριση Κτιρίων Πολλαπλών Χρήσεων μέσω ΣΔΙΤ».	B/3876	Άρθρα 12 παρ. 6, 44 και 128 παρ. 2 και 3 του ν. 4412/2016 (Α' 147)
17/08/2023	YA	244140	Έγκριση ογδόντα (80) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες.	B/5115	Παρ. 8 του άρθρου 54 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

Περαιτέρω, εκδόθηκε η με στοιχεία 34697/11-4-2023 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Σύσταση και συγκρότηση Ομάδας Εργασίας στο πλαίσιο υλοποίησης με ίδια μέσα του Υποέργου (1) «Εκπόνηση μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής συστήματος επαγγελματοποίησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων» του Έργου «Σχεδιασμός και εφαρμογή συστήματος επαγγελματοποίησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων. Μελέτη αναδιοργάνωσης δομών και αρμοδιοτήτων της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Αγορών (ΕΚΑΑ) του ΥΠΑΝΕ.» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5200204.» (ΥΟΔΔ 354/18-4-2023), κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 41 και 221 παρ. 3 του ν. 4412/2016.

Η ΕΑΔΗΣΥ εκδίδει ενημερωτικά έγγραφα για τις νομοθετικές μεταβολές τα οποία αναρτά στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της και κοινοποιεί στους αρμόδιους φορείς.

2.2. Δράσεις υποστήριξης στα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα και προτάσεις νομοθετικής επίλυσης ζητημάτων στον τομέα δημοσίων συμβάσεων

Η Αρχή διαχρονικά παρέχει τη συνδρομή της προς τα αρμόδια Υπουργεία, προς το σκοπό βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, προβαίνοντας, παράλληλα, στη διατύπωση προτάσεων

νομοθετικών ρυθμίσεων προς τον ανωτέρω σκοπό.

Ενδεικτικά αναφέρεται το ακόλουθο έγγραφο της Αρχής:

- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 665/24.02.2023 έγγραφο με θέμα: «*Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου - Επικαιροποίηση στοιχείων Κεντρικών Κρατικών Φορέων («WTO Agreement on Government Procurement (GPA) – Update to Annex 1 to Appendix I, Central Government Entities»).*»

Με το εν λόγω έγγραφο περιγράφεται η συνεισφορά της Αρχής στη διαδικασία επικαιροποίησης του καταλόγου των Κεντρικών Κρατικών Φορέων της Ελλάδας στη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις («ΣΔΣ») του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) («WTO Agreement on Government Procurement (GPA) – Update to Annex 1 to Appendix I, Central Government Entities»).

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12315/07.02.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΑΔΑ: ΨΣΟΔ46ΜΤΑΡ-ΕΨΜ), συστάθηκε και συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με έργο την αποτίμηση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και την υποβολή προτάσεων αναθεώρησής του στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων 2021-2025. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή, στελέχη της οποίας συμμετέχουν στην εν λόγω Ομάδα Εργασίας, προχώρησε στη συστηματική καταγραφή των ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4412/2016, προκειμένου αυτά να αποτελέσουν τη βάση συζήτησης προς τον σκοπό ενδεχόμενης νομοθετικής παρέμβασης για την επίλυσή τους.

Υπογραμμίζεται ότι, κατά το έτος 2023 Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, κατέγραψε και επισήμανε στα αρμόδια Υπουργεία, τα οποία φέρουν και τη νομοθετική ή κανονιστική πρωτοβουλία, ζητήματα τα οποία εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα στην εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και χρήζουν νομοθετικής ή κανονιστικής παρέμβασης προκειμένου να αρθούν οι σχετικές δυσχέρειες εφαρμογής, προκειμένου να είναι δυνατή η αποτίμηση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Αναφορικά με τις δημοσιεύσεις των περιλήψεων των διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, εξακολουθούν να υφίστανται ερμηνευτικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 377 παρ. 1 περιπτ. 82 και 379 παρ. 12. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα, μέχρι 31-12-2025 εξακολουθεί να ισχύει η μεταβατική διάταξη για την υποχρέωση δημοσίευσης περιλήψεων διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, η οποία διά παραπομπής σε διατάξεις νομοθετημάτων που έχουν καταργηθεί καθορίζει τις σχετικές υποχρεώσεις, δημιουργώντας ιδιαίτερες δυσχέρειες, κατά την εφαρμογή τους στις αναθέτουσες αρχές.
- Οι διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης χρήζουν αναθεώρησης, δεδομένου ότι, όπως ισχύουν, παρουσιάζουν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες και ζητήματα εφαρμογής που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα, αλλά και σημαντικές καθυστερήσεις, κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης.
- Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του ν. 4413/2016 δεν έχουν υποστεί τροποποιήσεις αντίστοιχες με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 ως προς τις συναφείς διατάξεις (π.χ. ως προς τους λόγους αποκλεισμού, πρβλ. άρθρο 73 ν. 4412/2016, όπως ισχύει και αντίστοιχο άρθρο 39 ν. 4413/2016).

- Οι διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 και της αντίστοιχης διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, η οποία εξακολουθεί να ισχύει μεταβατικά μέχρι την πλήρη έναρξη ισχύος των διατάξεων του π.δ. 71/2019, δημιουργούν ζητήματα εφαρμογής που άπτονται και των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, στις εν λόγω διατάξεις, προβλέπεται το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ως όρος συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις έργων, με αυτόματο αποκλεισμό των οικονομικών φορέων, αν δεν καλύπτεται η σχετική προϋπόθεση, και όχι ως κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως έχει κριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-27, C-28 & C-29/86. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 τίθεται το ζήτημα παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς ο τρόπος υπολογισμού του ορίου ανεκτέλεστου είναι κοινός για επιχειρήσεις καταταγμένες έως και στην 6η τάξη (τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης τους), σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στην 7η τάξη, καθώς σε αυτές παρέχεται διαφορετικός εναλλακτικός τρόπος κάλυψης του ανεκτέλεστου (τετραπλάσιο του ηλίικου που προκύπτει από τη διαίρεση του μεγέθους «κύκλος εργασιών», όπως αυτό ορίζεται στις παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 51 του π.δ. 71/2019, διά του τρία και με ελάχιστη τιμή τα 540.000.000 ευρώ).
- Δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία για την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θέσπιση του συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του αρ. 74 του ν. 4412/2016, αντιστοίχως.

Οι προτάσεις της Αρχής επί των ανωτέρω ζητημάτων αναφέρονται στην Ενότητα 7 Μέρος II της παρούσας Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής για το έτος 2023.

Παρακολούθηση νομολογίας σε ζητήματα δημοσίων συμβάσεων

Η Αρχή παρακολουθεί σε μηνιαία βάση τη νομολογία που δημοσιεύεται σε ενωσιακό επίπεδο, τηρώντας ηλεκτρονικά αρχεία δεδομένων της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Δράσεις γνωμοδοτικού ρόλου

Κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2023 έως 31.12.2023, η Αρχή, ασκώντας την προβλεπόμενη από τον νόμο γνωμοδοτική της αρμοδιότητα⁵ εξέδωσε συνολικά δέκα (10) γνώμες, εκ των οποίων, μία (1) απλή, σε διατάξεις σχεδίου νόμου (βλ. Γνώμη Α1/19.12.2023) και εννέα (9) σύμφωνες, σε σχέδια κανονιστικών αποφάσεων και κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων-δημοσίων επιχειρήσεων.

3.1. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια νόμων

Κατά την περίοδο αναφοράς εκδόθηκε μία (1) Γνώμη σε σχέδιο νόμου με επισπεύδοντα φορέα το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Σημειώνεται ότι η κείμενη νομοθεσία προβλέπει τη διατύπωση της Γνώμης της Αρχής επί της νομιμότητας κάθε διάταξης νόμου που αφορά σε δημόσιες συμβάσεις πριν την κατάθεσή της στη Βουλή⁶.

Ωστόσο, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη⁷, διαπιστώθηκε η συστηματική κατάθεση στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης, και, συνακόλουθα, η υιοθέτηση των σχετικών ρυθμίσεων, χωρίς την προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής. Όπως επανειλημμένα η Αρχή έχει τονίσει με τις παρεμβάσεις της, η μη τήρηση του ως άνω ουσιαστικού τύπου⁸ έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση του ουσιαστικού- υποστηρικτικού ρόλου της και της συμβολής της στην ποιότητα των σχετικών κανόνων, καθώς είναι αυτονόητο ότι η λήψη, εντός εύλογου χρόνου, εμπειριστατωμένης γνώμης της Αρχής, συμβάλλει παραγωγικά στον σχετικό δημόσιο και επιστημονικό διάλογο στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προς την κατεύθυνση βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα στοιχεία της εκδοθείσας απλής Γνώμης της Αρχής επί του παραπάνω αναφερόμενου σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της.

Αριθμός Γνώμης	Θέμα	Νόμος
A1/19.12.2023 (ΑΔΑ: ΨΠΤΕΟΞΤΒ- Ι3Κ)	Τροποποίηση των άρθρων 148 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ) «Αντικείμενο - πεδίο εφαρμογής – εξαιρέσεις» και 151 «Υποβολή, παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων» του ν. 4601/2019 (Α' 44)	ν. 5104/2024: Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις (Α' 58/19.04.2024), άρθρα 94 και 95 αντίστοιχα

⁵ Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γα'-γγ' του ν.4412/2016.

⁶ Βλ. Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γα' του ν.4412/2016.

⁷ Βλ. ιδίως εκθέσεις πεπραγμένων της Αρχής ετών 2022 και 2021, ως αναρτώνται στην ιστοσελίδα της (<https://eadhsy.gr/eadisy/ektheseis/>)

⁸ Σχετικές, ενδεικτικά, οι με αριθμ. πρωτ. Γρ. Πρ. 3/24 1 2022, 04/31.01.2022, 24/02.03.2022, 94/04.07.2022, 3431/23.06.2022, 3869/14.07.2022, 4186/01-08-2022 και 5751/9-11-2022 Επιστολές της Αρχής.

3.2. Γνωμοδοτήσεις σε σχέδια λοιπών κανονιστικών πράξεων

Κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2023 έως 31.12.2023 εκδόθηκαν συνολικά εννέα (9) Γνώμες, με τις οποίες εξετάσθηκαν σχέδια κανονιστικών πράξεων και κανονισμών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων-δημοσίων επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι βάσει της κείμενης νομοθεσίας⁹, για τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση νόμου κανονιστικές πράξεις, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και για τους κανονισμούς δημοσίων οργάνων και οργανισμών, απαιτείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής στο βαθμό που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων.

Συναφώς τονίζεται ότι πριν την έκδοση γνώμης προηγούνται διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς, ενώ και στο ίδιο το κείμενο της γνώμης εντοπίζονται ζητήματα σαφήνειας και συνεκτικότητας των επιμέρους κανόνων και διατυπώνονται συστάσεις προς την κατεύθυνση της βελτίωσης και της περαιτέρω επεξεργασίας τους.

Ιδίως σε σχέση με τους προτεινόμενους κανονισμούς ανωνύμων εταιριών περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, διαπιστώθηκε ότι οι συνήθεις παρεκκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία που περιλαμβάνονταν στους εξετασθέντες κανονισμούς επικεντρώνονταν, ενδεικτικά, σε διαφοροποιήσεις ως προς τα αρμόδια όργανα σύναψης και παρακολούθησης των συμβάσεων, ως προς την αύξηση των χρηματικών ορίων των συμβάσεων που ανατίθενται με τη διαδικασία απευθείας ανάθεσης, τις διατυπώσεις δημοσιότητας (μη εφαρμογή των κανόνων δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ-τοπικό τύπο), τους κανόνες παραλαβής προσφορών και επικοινωνίας (μη εφαρμογή των κανόνων ΕΣΗΔΗΣ), καθώς και στη διαχείριση-τροποποίηση των συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της επεξεργασίας τους αναδείχθηκαν ζητήματα της περιπτώσιολογικής αντιμετώπισης σε βάρος της συνεκτικότητας του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, της αοριστίας των εξουσιοδοτικών διατάξεων οι οποίες καταλείπουν ευρύ πεδίο παρέκκλισης από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, των ρυθμιστικών κενών και, κατά περίπτωση, της έλλειψης συμβατότητας με το παράγωγο ενωσιακό δίκαιο και τα εθνικά εφαρμοστικά μέτρα. Σημαντική παρατήρηση της Αρχής αποτελεί επίσης η εκτίμηση ότι λόγω της απουσίας ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, με τους κανονισμούς αυτούς δεν είναι δυνατό να τίθενται κανόνες για δικονομικά ζητήματα και εν γένει ζητήματα που άπτονται της έννομης προστασίας.

Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος, εκ μέρους της Αρχής, των σχετικών κανόνων πραγματοποιήθηκε με βασική μέριμνα τη θέσπιση ενός συνεκτικού και σαφούς πλαισίου ως προς τη διαδικασία σύναψης και διαχείρισης των συμβάσεων των φορέων αυτών, συμβατού με τις γενικές αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της διαφάνειας.

⁹ Βλ. Άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016: «2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα: [...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας υποπερίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής».

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι εκδοθείσες Γνώμες της Αρχής και οι αντίστοιχα εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, σε συνέχεια της σύμφωνης Γνώμης της Αρχής.

Αριθμός Γνώμης	Θέμα	Φορέας	Εκδοθείσα Κανονιστική Πράξη
Γ1/13-01-2023	Σχέδιο Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (ΚΕΠΥ) του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-ΕΦΚΑ)	Μέχρι τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης δεν είχε εκδοθεί ο Κανονισμός
Γ2/14-03-2023	Σχέδιο Υ.Α. με θέμα «Παροχή κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας ως Ε.Κ.Α.Α.»	ΕΘΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (Ε.Κ.Α.Π.Υ.)	Η υπ' αριθμ. Γ2γ/Γ.Π.18914/07-04 2023 Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας με θέμα «Παροχή κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας ως Ε.Κ.Α.Α.» (Β' 2307/10.04.2023)
Γ3/14-03-2023	Σχέδιο Υ.Α. με θέμα «Καθορισμός των συμβάσεων και των συμφωνιών-πλαίσιο που θα συναφθούν από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), ως Ε.Κ.Α.Α. της περ. γ) παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, για τα έτη 2023-2024 για την κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 7 του ν. 4865/2021»	ΕΘΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (Ε.Κ.Α.Π.Υ.)	Η υπ' αριθμ. Γ2γ/οικ.21159/07-04-2023 Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας με θέμα «Καθορισμός των συμβάσεων και των συμφωνιών πλαίσιο που θα συναφθούν από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της περ. γ) παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, για τα έτη 2023-2024 για την κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 7 του ν. 4865/2021» (Β' 2308/10.04.2023)
Γ4/26-04-2023	Σχέδιο Κ.Υ.Α. με θέμα «Ορισμός οργάνων που αποφαινόμενοι ή γνωμοδοτούν, σε θέματα ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4412/2016, όπως ισχύει»	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Μέχρι τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης δεν είχε εκδοθεί ο Κανονισμός
Γ5/04-05-2023	Σχέδιο Κ.Υ.Α. με θέμα «Ανάθεση υπηρεσιών ειδικών συμβούλων για το έργο της Ακαδημίας Αθηνών με τον τίτλο: «Μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και τεχνική διαχείριση Κτιρίων Πολλαπλών Χρήσεων μέσω ΣΔΙΤ», το οποίο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3389/2005»	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,	Η υπ' αριθμ. 67299/ΓΔ8/15-06-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων & Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Ανάθεση υπηρεσιών ειδικών συμβούλων για το έργο της Ακαδημίας Αθηνών με τον τίτλο «Μελέτη, χρηματοδότηση,

		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	κατασκευή και τεχνική διαχείριση Κτιρίων Πολλαπλών Χρήσεων μέσω ΣΔΙΤ»» (Β' 3876/15.06.2023)
Γ6/24-05-2023	Σχέδιο Υ.Α. με θέμα με θέμα «Έγκριση ογδόντα (80) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες.»	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Η υπ' αριθμ. 244140/09-08-2023 Απόφαση του Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών με θέμα «Έγκριση ογδόντα (80) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες» (Β' 5115/17.08.2023)
Γ7/13-07-2023	Σχέδιο Κανονισμού Προμηθειών και Υπηρεσιών της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ)	ΕΥΑΘ ΑΕ	Κανονισμός Προμηθειών και Υπηρεσιών της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ) (έκδοση: Απόφαση ΔΣ 421/2023, Συνεδρίαση 26/ 28.9.2023)
Γ8/14-09-2023	Σχέδιο Κανονισμού Ανάθεσης και Εκτέλεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ ΑΕ)	ΕΥΔΑΠ ΑΕ	Απόφαση έγκρισης του Κανονισμού Ανάθεσης και Εκτέλεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ ΑΕ) (Απόφαση ΔΣ ΕΥΔΑΠ ΑΕ υπ' αριθμ.: 21721/06-12-2023 – ΑΔΑ: ΨΓΕΤ46Ψ84Ψ-81Α, με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1 ^η .1.2024)
Γ9/20-12-2023	Σχέδιο Κανονισμού Προμηθειών της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» (με δ.τ. «Elevate Greece»)	ELEVATE GREECE	Έγκριση Κανονισμού Προμηθειών της Εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. 26/26.02.2024)

4. Δράσεις συμβουλευτικού ρόλου

Οι συμβουλευτικού χαρακτήρα δράσεις της Αρχής επικεντρώθηκαν στην υποστήριξη των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, προς τον σκοπό της διασφάλισης της ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου και της αποφυγής αντιφατικών ερμηνειών κατά την εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων¹⁰. Σημειώνεται ότι το πλήθος και το περιεχόμενο των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή, αντικατοπτρίζουν το επίπεδο της διοικητικής ικανότητας των αναθετουσών αρχών.

Κατά το έτος 2023, η Αρχή συνέχισε το έργο της έχοντας ως κύρια μέριμνα την ενίσχυση των αναγκαίων δεξιοτήτων, των γνώσεων και της ακεραιότητας των επαγγελματιών του τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με την παροχή εργαλείων και μέσων όπως κατευθυντήριες γραμμές, οριζόντιες οδηγίες και ενημερωτικά έγγραφα, καθώς και υποδείγματα-πρότυπα τευχών διακηρύξεων. Στο σημείο αυτό τονίζεται, ως προς το εύρος και τον τρόπο άσκησης της συμβουλευτικής της αρμοδιότητας¹¹, ότι αυτή δεν περιλαμβάνει:

- α) εκτίμηση συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών ή επιλογή των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου και υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε αυτούς, ιδίως στο πλαίσιο εκκρεμών διαγωνιστικών διαδικασιών, αρμοδιότητα που ανήκει αποκλειστικά στους οικείους φορείς και τα αρμόδια συλλογικά όργανα,
- β) επίλυση εσωτερικών διαφωνιών μεταξύ των οργανικών μονάδων των αναθετουσών αρχών, ιδίως για θέματα αρμοδιότητας βάσει των οργανωτικών τους διατάξεων.
- γ) υποκατάσταση της κρίσης των αναθετουσών αρχών επί συγκεκριμένων ζητημάτων.

4.1. Κατευθυντήριες οδηγίες και οριζόντια διευκρινιστικά έγγραφα

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την ενημέρωση και την καθοδήγηση των αναθετουσών αρχών, αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, η Αρχή δημοσίευσε στην ιστοσελίδα της τις ακόλουθες γενικές Οδηγίες:

- Κατευθυντήρια Οδηγία 28/2023 «Εμπιστευτικές πληροφορίες κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων»¹²

Με την Κατευθυντήρια Οδηγία επιχειρείται η αποτύπωση και αποσαφήνιση του ισχύοντος πλαισίου που διέπει την εμπιστευτικότητα πληροφοριών που παρέχονται κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, καθώς και η οριοθέτηση του κύκλου των προστατευόμενων πληροφοριών. Μεταξύ άλλων, αναδεικνύεται η ανάγκη ισορρόπησης μεταξύ αρχών που αφορούν στην προστασία του ανόθευτου ανταγωνισμού, όπως η εχεμύθεια και η προστασία της ακεραιότητας των προσφορών και εκείνων στις οποίες στηρίζεται το σύστημα σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όπως το δικαίωμα ενημέρωσης και η πρόσβαση σε αποτελεσματικό σύστημα έννομης προστασίας (βλ. σχήμα 1).

¹⁰ Βλ. άρθρο 340 παρ. 3 καθώς και άρθρο 347 παρ. 2 περ. ιβ' του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022.

¹¹ Βλ. αναλυτικά Αριθμ. 770/4-02-2021 διευκρινιστικό έγγραφο (ΑΔΑ: ΩΓΑΩΟΞΤΒ-ΓΧΘ) με θέμα: «Υποστήριξη αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων και οικονομικών φορέων κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων».

¹² ΑΔΑ: ΨΣΓΣΟΞΤΒ-9ΑΡ - Απόφαση υπ' αριθ. 4/2023 της Αρχής, ως αναρτάται στην ιστοσελίδα της, στην ακόλουθη διαδρομή: <https://et.diavgeia.gov.gr/decision/view/%CE%A8%CE%A3%CE%93%CE%A3%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-9%CE%91%CE%A1>.

Ισορροπία μεταξύ αρχών υπέρ της προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού και των αρχών του συστήματος δημοσίων συμβάσεων.

Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται οι πληροφορίες που προστατεύονται από την ενωσιακή νομοθεσία ως ερμηνεύεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης (τεχνικά και εμπορικά απόρρητα, καθώς και άλλες εμπιστευτικές πτυχές των προσφορών) και δίδονται συγκεκριμένες οδηγίες ως προς την αλληλουχία των ενεργειών και τη διαχείριση πτυχών της προσφοράς που χαρακτηρίζονται εμπιστευτικές.

- Διευκρινιστικό έγγραφο με θέμα «*Η προμήθεια ανακατασκευασμένων προϊόντων (refurbished) και η κυκλική οικονομία στις δημόσιες συμβάσεις*»¹³

Με το έγγραφο αυτό, το οποίο εκδόθηκε με αφορμή ερωτήματα σχετικά με τη δυνατότητα προμήθειας ανακατασκευασμένων προϊόντων, εξετάζονται ζητήματα σχετικά με τις «κυκλικές» δημόσιες συμβάσεις. Ειδικότερα, τονίζεται ότι στο πλαίσιο των στρατηγικών δημόσιων συμβάσεων και της υλοποίησης επιμέρους στόχων πολιτικής, οι αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την αγοραστική τους δύναμη ενσωματώνοντας τις αρχές και τα κριτήρια της κυκλικής οικονομίας στις δημόσιες συμβάσεις. Στη συνέχεια επισημαίνονται τα ζητήματα που χρήζουν προσοχής στο στάδιο του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης προμήθειας ανακατασκευασμένων προϊόντων και παρατίθενται πηγές και χρήσιμοι σύνδεσμοι για περαιτέρω πληροφόρηση.

4.2. Διαχείριση ερωτημάτων

Η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί κατά το έτος 2023, σημαντικό αριθμό ερωτημάτων [διακόσια πέντε (205)], τα οποία περιήλθαν, στην πλειονότητά τους, στην Αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αφορούσαν στην ανάθεση και διαχείριση δημοσίων συμβάσεων.

Κατά το μεγαλύτερο μέρος τους, τα ερωτήματα αυτά και προήλθαν κυρίως από:

¹³ Υπ' αρ. πρωτ. 5282/14.12.2023 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ: ΨΣ8ΖΟΞΤΒ-ΥΞΓ), ως αναρτάται στην ιστοσελίδα της, στην ακόλουθη διαδρομή:
<https://et.diavgeia.gov.gr/decision/view/%CE%A8%CE%A38%CE%96%CE%9F%CE%9E%CE%A4%CE%92-%CE%A5%CE%9E%CE%93>.

- μεμονωμένα στελέχη τμημάτων προμηθειών, τεχνικών και οικονομικών Υπηρεσιών, με καθήκοντα προγραμματισμού, σχεδιασμού, προετοιμασίας, ανάθεσης, διαχείρισης, παρακολούθησης, και ελέγχου δημοσίων συμβάσεων ή/και
- μέλη συλλογικών οργάνων (επιτροπών αξιολόγησης προσφορών και παρακολούθησης-παραλαβής).

Η επεξεργασία των ως άνω ερωτημάτων ανέδειξε, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, την ανάγκη στελέχωσης των αναθετουσών αρχών με κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, ικανό να ανταπεξέλθει απρόσκοπτα, αποτελεσματικά και αποδοτικά στις ανάγκες του προγραμματισμού, ανάθεσης και διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων. Αρκετά ερωτήματα προκύπτει ότι ανέκυψαν επίσης λόγω επάλληλων τροποποιήσεων και έλλειψης σαφήνειας της νομοθεσίας, η οποία υιοθετήθηκε με τη διαδικασία της έκτακτης-εξαιρετικής νομοθέτησης και χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία παροχής προηγούμενης γνώμης της Αρχής.

Από άποψη περιεχομένου τα ερωτήματα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

A. Ως προς το αντικείμενο-κατηγορία της σύμβασης:

- ποσοστό 36 % αφορά σε προμήθειες
- ποσοστό 22 % σε έργα
- ποσοστό 26 % σε υπηρεσίες
- ποσοστό 5 % σε μελέτες και συναφείς τεχνικές και λοιπές επιστημονικές υπηρεσίες
- ποσοστό 6 % σε διάφορα ζητήματα

B. Ως προς το εφαρμοστέο πλαίσιο (Βιβλίο I, Βιβλίο II ή Βιβλίο IV του ν. 4412/2016):

- ποσοστό 86 % αφορά σε συμβάσεις του Βιβλίου I
- ποσοστό 3 % σε συμβάσεις του Βιβλίου II
- ποσοστό 1% σε ζητήματα έννομης προστασίας κατά το στάδιο ανάθεσης της σύμβασης (Βιβλίο IV)

Γ. Ως προς τη θεματική ενότητα του ερωτήματος:

- ποσοστό 13 % σε ζητήματα τροποποίησης σύμβασης
- ποσοστό 10 % σε ζητήματα προετοιμασίας και σχεδιασμού
- ποσοστό 9% σε ζητήματα αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής
- ποσοστό 9% σε ζητήματα σύνθεσης, συγκρότησης και λειτουργίας συλλογικών οργάνων
- ποσοστό 7 % σε ζητήματα των κανόνων δημοσιότητας των σχετικών προκηρύξεων και καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ
- ποσοστό 7 % σε ζητήματα παρακολούθησης και διαχείρισης σύμβασης
- ποσοστό 5 % σε ζητήματα κατακύρωσης ή σύναψης σύμβασης
- ποσοστό 4 % αφορά σε θέματα επιλογής της κατάλληλης διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης

- ποσοστό 4 % σε ζητήματα απευθείας ανάθεσης
- ποσοστό 4 % σε ζητήματα υποβολής και ισχύος εγγυητικών επιστολών
- ποσοστό 3 % σε ζητήματα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ
- ποσοστό 3 % σε ζητήματα πληρωμών, κρατήσεων και εφαρμογής του δημοσιονομικού δικαίου
- ποσοστό 2 % σε ζητήματα έννομης προστασίας
- ποσοστό 2 % σε ζητήματα μεθόδου υπολογισμού εκτιμώμενης αξίας σύμβασης
- σε ποσοστό 1 % ανέρχονται τα ερωτήματα που αφορούν σε ζητήματα λόγων αποκλεισμού, σε ζητήματα υπεργολαβίας, σε ζητήματα χαρακτηρισμού αναθέτουσας αρχής και οργανισμού δημοσίου δικαίου, σε ζητήματα σχετικά με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σε ζητήματα παραλαβής του αντικειμένου σύμβασης και σε ζητήματα κυρώσεων κατά την εκτέλεση
- ποσοστό 7 % αφορά έτερα ζητήματα.

Από την άποψη της διαχείρισής τους, τα ερωτήματα αυτά, αναλόγως του τρόπου περιέλευσης στην Αρχή, του περιεχομένου τους, της συχνότητας και της σοβαρότητάς τους, απαντήθηκαν ως εξής:

- (α) μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας
- (β) μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- (γ) με απαντητικά έγγραφα

Η θεματολογία των απαντητικών εγγράφων της Αρχής κατά το έτος 2023 αφορά ενδεικτικά σε:

- σύνθεση και αρμοδιότητες συλλογικών γνωμοδοτικών οργάνων (1751/4.8.2023, 2015/28.9.23)
- υπαγωγή φορέα στην έννοια οργανισμού δημοσίου δικαίου (4239/12.10.2023)
- υπαγωγή στην έννοια της δημόσιας σύμβασης του ν. 4412/2016 (4744/ 21.11.2023)
- σχεδιασμό σύμβασης, ωριμότητα σύμβασης, κριτήρια ποιοτικής επιλογής, κριτήρια ανάθεσης, όρους εκτέλεσης (αρ. πρωτ. 147/19.1.2023, 1608/12.4.2023, 2152/4.8.2023, 2622/26.9.23, 5195/23.1.24, 4261/18.10.2023)
- ζητήματα προετοιμασίας διαγωνιστικής διαδικασίας-τεκμηρίωσης προϋπολογισμού (αρ. πρωτ. 1563/12.5.2023)
- διατυπώσεις δημοσιότητας (αρ. πρωτ. 808/15.3.2023, 1383/17.3.2023)
- αξιολόγηση προσφορών, συνδρομή λόγων αποκλεισμού (αρ. πρωτ. 1161/3.4.2023, 1588/4.5.2023)
- ματαίωση διαγωνιστικής διαδικασίας (αρ. πρωτ. 4458/1.11.2023)
- ζητήματα απευθείας ανάθεσης (αρ. πρωτ. 5279/21.12.2023)
- συμμετοχή του βασικού μελετητή στην εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων (1608/12.4.2023)
- επιβάρυνση ΓΕ και ΟΕ σε τροποποίηση μελέτης κατά την εκτέλεση έργου (4223/24.10.2023)
- παρακολούθηση, παραλαβή και διαχείριση συμβάσεων (4835/27.12.2023, 5151/27.12.2023)
- ζητήματα τροποποίησης σύμβασης, αναθεώρησης τιμών (2201/4.8.2023).

4.3. Έκδοση ερμηνευτικών - διευκρινιστικών εγγράφων

Η Αρχή, στο πλαίσιο της υποστήριξης των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και των οικονομικών φορέων, μέσω γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων, κατά το έτος 2023, τόσο αυτοβούλως, όσο και με αφορμή υποβληθέντα ερωτήματα, εξέδωσε τα ενημερωτικά και ερμηνευτικά - διευκρινιστικά έγγραφα που παρατίθενται ακολούθως. Σκοπός των εγγράφων αυτών ήταν η ενημέρωση των φορέων ως προς ζητήματα τα οποία εγείρονται κατά τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και τα οποία χρήζουν ερμηνείας, με στόχο την ορθή εφαρμογή επιμέρους διατάξεων του ν. 4412/2016 ή άλλων νομοθετημάτων, εθνικής ή ενωσιακής προέλευσης.

Ειδικότερα, η Αρχή, με σκοπό την ενημέρωση, ερμηνεία ή αποσαφήνιση διατάξεων, εξέδωσε τα ακόλουθα έγγραφα:

- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 1042/18.05.2023 έγγραφο με θέμα: «Απάντηση σε ερωτήματα για την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 132 παρ. 1 περ. γ, σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 9 και 9α του ν. 4412/2016, ως προς τη δυνατότητα τροποποίησης συναφθείσας δημόσιας σύμβασης, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων»,
- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3611/11.08.2023 έγγραφο με θέμα: «Ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή εκδοθέντων Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων» (ΑΔΑ: 96ΕΟΟΞΤΒ-ΩΧΚ),
- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3612/11.08.2023 έγγραφο με θέμα: «Διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή του ν. 4412/2016 στις συμβάσεις μεταξύ αναθετουσών / αναθετόντων φορέων και τοπικού ή περιφερειακού τύπου για τη δημοσίευση περιίληψης διακήρυξης διαγωνιστικών διαδικασιών» (ΑΔΑ: ΨΟΨ3ΟΞΤΒ-ΥΞΞ),
- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3390/25.09.2023 έγγραφο με θέμα: «Απάντηση επί ερωτήματος», αναφορικά με την επικαιροποίηση προσφοράς παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, λόγω αύξησης του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου σε συνέχεια της τροποποίησης του άρθρου 53 του ν. 4412/2016 με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4965/2022,
- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 4134/27.09.2023 έγγραφο με θέμα: «Έναρξη ισχύος της υποχρέωσης υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου από τους οικονομικούς φορείς.»,
- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 5140/05.12.2024 έγγραφο με θέμα «Ενημέρωση για έκδοση των Κανονισμών (ΕΕ) που τροποποιούν τα κατώτατα όρια εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ.»
- Το υπ' αριθμ. 5108/20.12.2023 έγγραφο με θέμα «Απάντηση επί ερωτήματος» προς το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σχετικά με την εφαρμογή των παρ. 9 έως 10α του άρθρου 53 του ν. 4412/2016, περί εφαρμογής της ρήτρας αναπροσαρμογής των τιμών στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών.

5. Δράσεις εποπτικού και ελεγκτικού ρόλου

Στους επιχειρησιακούς στόχους της Αρχής συγκαταλέγονται η παρακολούθηση, η εποπτεία, η αξιολόγηση και ο έλεγχος νομιμότητας της δράσης των φορέων της Διοίκησης στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων. Με τον Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, ο οποίος θεσπίστηκε με το άρθρο 53 του ν. 4605/2019 (Α' 52) και παραμένει σε ισχύ έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4912/2022 (Α' 59), ενισχύθηκε ο ελεγκτικός και εποπτικός ρόλος της Αρχής και η αποτελεσματικότητά του.

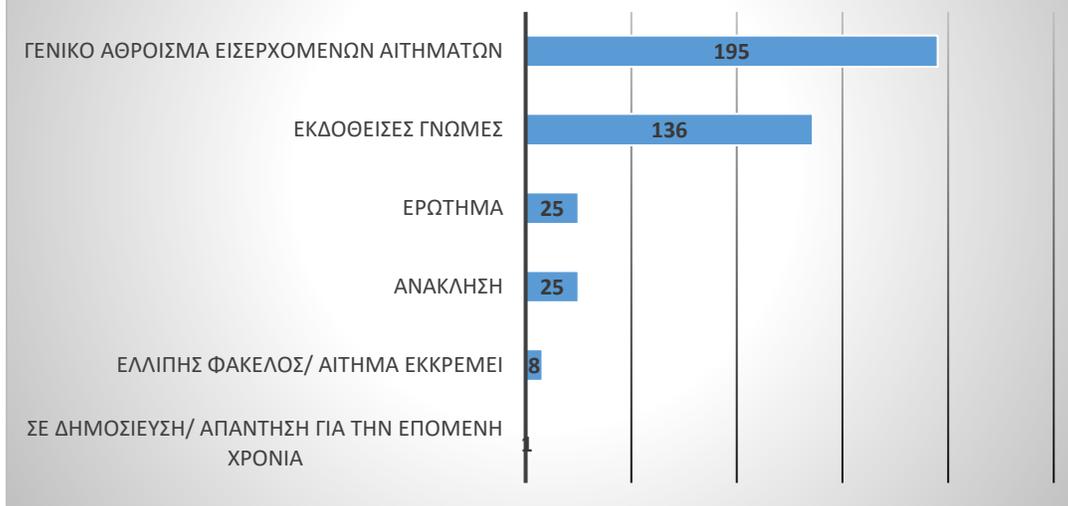
5.1. Έλεγχος αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης

Το έτος 2023, η Αρχή εξέδωσε συνολικά εκατόν τριάντα έξι (136) γνώμες που αφορούσαν στην προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ως ισχύουν, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Οι γνώμες που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, πλην όσων εμπεριέχουν στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα, βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής, μετά από απαλοιφή τυχόν δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (αωνυμοποιημένες), εφόσον απαιτείται.

Τα αιτήματα φορέων του δημοσίου τομέα που υποβλήθηκαν στην Αρχή εντός του 2023 ανήλθαν συνολικά σε εκατόν ενενήντα πέντε (195), ενώ μέρος των υποβληθέντων αιτημάτων ανακλήθηκε κατόπιν σχετικής ενημέρωσης και καθοδήγησης που παρασχέθηκε από την Αρχή στο - κατά περίπτωση - αίτημα, αναφορικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί με έτερο τρόπο η κρίση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της σύμβασης (π.χ. προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία με χρήση συντετμημένων προθεσμιών, χρήση τεχνικών και εργαλείων για ηλεκτρονικές και συγκεντρωτικές διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κ.α.), με ό,τι θετικό τούτο συνεπάγεται σε επίπεδο νομιμότητας, διαφάνειας και διαμόρφωσης όρων οικονομίας κλίμακος.

Το 2023, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη λειτουργίας της, η Αρχή δεν άσκησε τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προσέφυγαν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σε εφαρμογή ρυθμίσεων με τις οποίες ο εθνικός νομοθέτης υιοθέτησε εξαιρετικές ρυθμίσεις, είτε με την παράταση - τροποποίηση συμβάσεων οι οποίες δεν περιελάμβαναν αντίστοιχους όρους, είτε με την ανάθεση τμημάτων της σύμβασης σε προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση του εκκρεμούς διαγωνισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς παρέλειψαν να υποβάλουν σχετικό αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης προς την Αρχή για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων άνω των ορίων, μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

Εισερχόμενα αιτήματα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης - έτος 2023

Εισερχόμενα αιτήματα για προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης - Έτος 2023

Από το σύνολο των ως άνω εκατόν ενενήντα πέντε (195) εισερχομένων αιτημάτων, η Αρχή εξέδωσε εκατόν τριάντα έξι (136) γνώμες και απάντησε σε είκοσι πέντε (25) ερωτήματα, σε είκοσι πέντε (25) περιπτώσεις το αίτημα ανακλήθηκε με πρωτοβουλία του φορέα, σε οκτώ (8) περιπτώσεις η Αρχή ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία και ο φορέας δεν έχει απαντήσει ακόμα, στις δε υπόλοιπες περιπτώσεις αιτημάτων (που υποβλήθηκαν εντός του έτους 2023) εκδόθηκαν γνώμες της Αρχής το έτος 2024 και θα αποτυπωθούν στην Έκθεση Πεπραγμένων του αντίστοιχου έτους.

Ο επόμενος πίνακας καταγράφει αναλυτικά την προέλευση των αιτημάτων, με κατηγοριοποίηση των φορέων του δημόσιου τομέα που απευθύνθηκαν στην Αρχή κατά το έτος 2023.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΦΟΡΕΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ										
	ΟΤΑ (Α' & Β' ΒΑΘΜΟΥ)	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΝΠΙΔ	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - Α.Ε.	ΝΠΔΔ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΛΟΙΠΑ ΝΠΔΔ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ	ΑΛΛΟ	ΓΕΝΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΓΝΩΜΕΣ	54	22	8	8	10	13	12	4	1	4	136
ΕΡΩΤΗΜΑ											25
ΑΝΑΚΛΗΣΗ	13	2	2			4	3		1		25

ΕΛΛΙΠΗΣ ΦΑΚΕΛΟΣ- ΑΙΤΗΜΑ ΕΚΚΡΕΜΕΙ	4	3		1							8
ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ- ΑΙΤΗΜΑ ΘΑ ΕΞΕΤΑΣΘΕΙ										1	1
Γενικό Άθροισμα	71	27	10	9	10	17	15	4	2	5	195

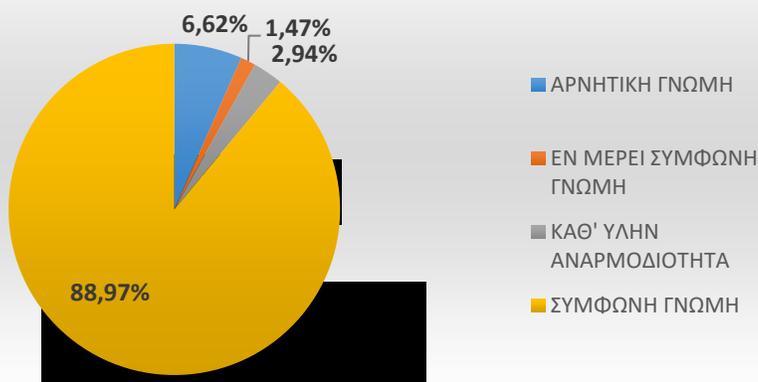
Κατανομή αποτελέσματος εισερχομένων αιτημάτων ανά κατηγορία φορέα υποβολής, έτος 2023.

Από το σύνολο των εκατόν τριάντα έξι (136) εκδοθεισών γνώμων εντός του 2023, η Αρχή σε εκατόν είκοσι μία (121) περιπτώσεις παρείχε σύμφωνη γνώμη, σε δύο (2) περιπτώσεις παρείχε εν μέρει σύμφωνη γνώμη, σε εννέα (9) αρνητική γνώμη, ενώ σε τέσσερις (4) περιπτώσεις έκρινε ότι δεν είχε αρμοδιότητα. Ακολουθούν εποπτικά διαγράμματα με αναλυτικότερα στοιχεία για τις εκδοθείσες γνώμες του 2023.

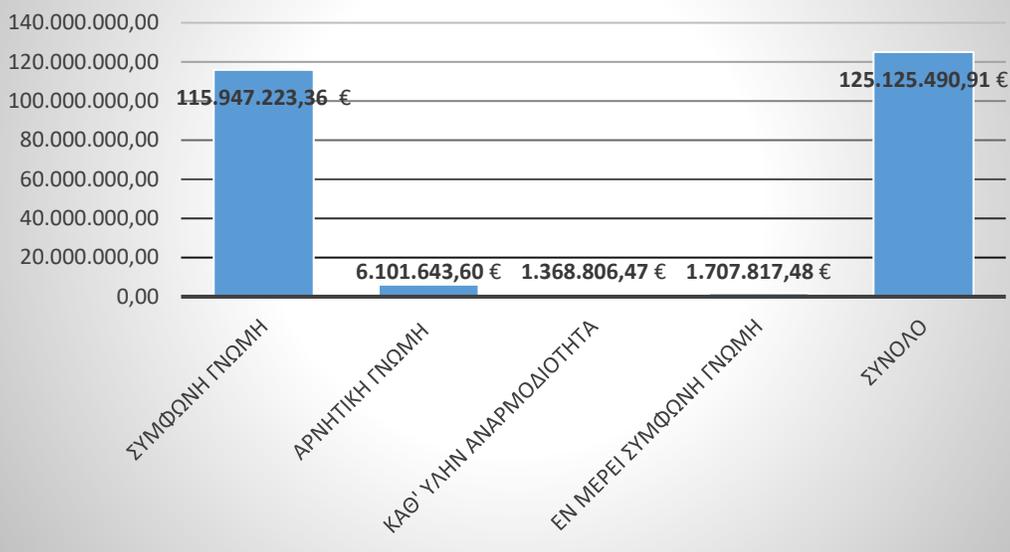
Γνώμες της Αρχής

Ποσοστό γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή ανά διατακτικό - έτος 2023

Ποσοστό γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή ανά διατακτικό - έτος 2023

Αξία εκδοθεισών γνωμών, έτους 2023 ανά διατακτικό

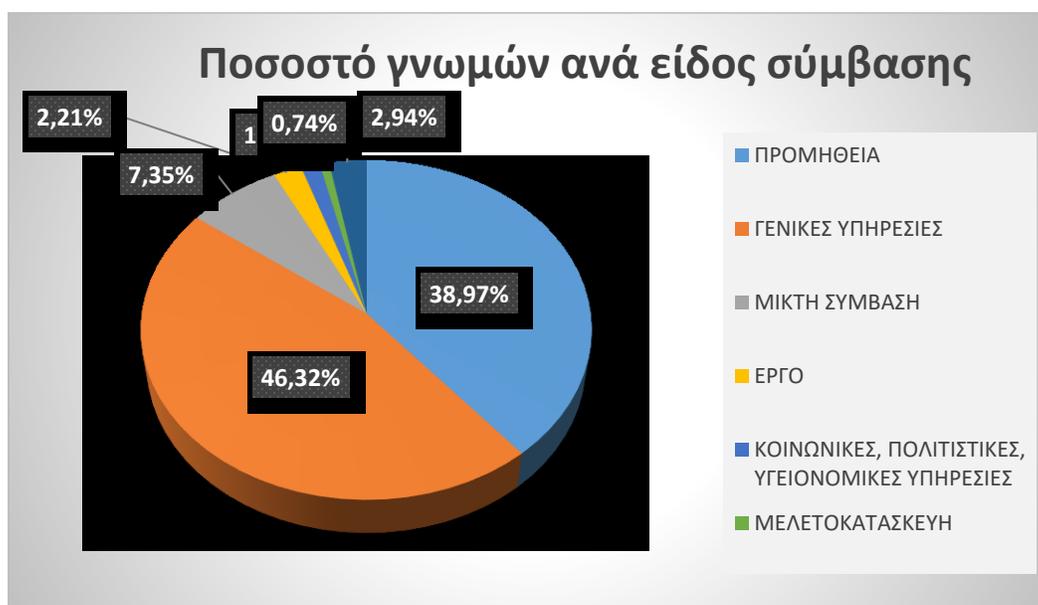
Αξία σύμβασης των γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή το 2023, ανά διατακτικό

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΑ	ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ	ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ	ΓΕΝΙΚΟ ΑΦΟΡΙΣΜΑ
ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ	0,00%	8,00%	0,00%	2,00%	90,00%	100,00%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	0,00%	4,76%	3,00%	0,00%	92,24%	100,00%
ΝΠΙΔ	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	88,89%	100,00%

ΛΟΙΠΑ ΝΠΔΔ	0,00%	14,29%	2,00%	0,00%	83,71%	100,00%
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - Α.Ε. ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00%	29,00%	0,00%	0,00%	71,00%	100,00%
ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ	0,00%	40,00%	0,00%	0,00%	60,00%	100,00%
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	0,00%	5,88%	0,00%	0,00%	94,44%	100,00%
ΑΠΟΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΝΠΔΔ	0,00%	7,14%	0,00%	7,14%	85,72%	100,00%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΠΙΔ & Α.Ε.	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	85,71%	100,00%
ΑΛΛΟ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
ΓΕΝΙΚΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ	0,00%	4,90%	1,31%	1,05%	92,74%	100,00%

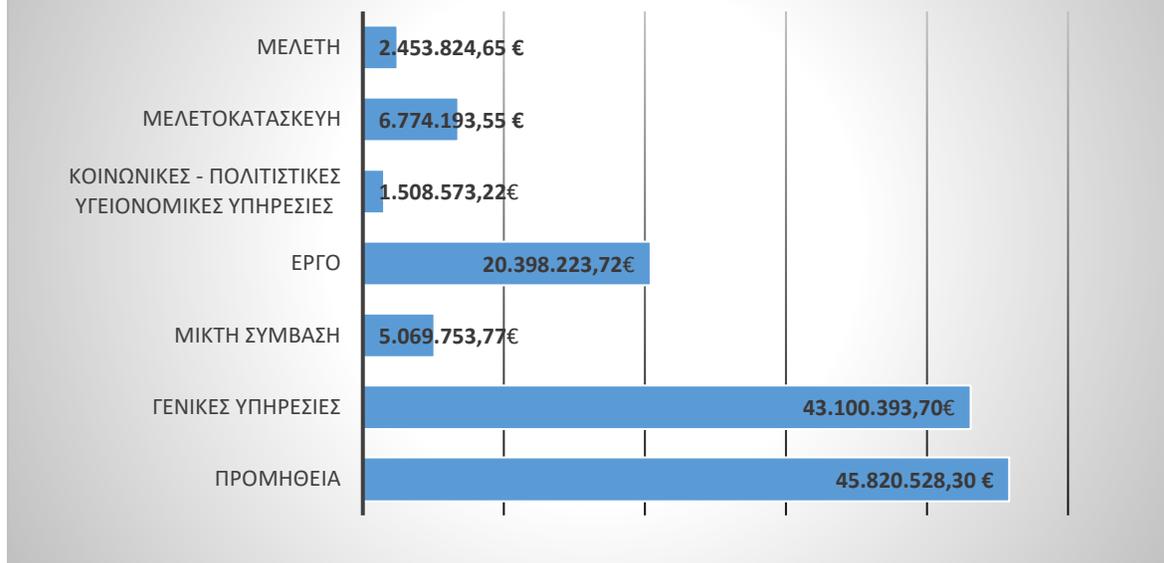
Κατανομή γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή, το 2023, ανά κατηγορία φορέα και διατακτικό

Ακολουθεί ταξινόμηση των γνωμών που εκδόθηκαν το έτος 2023 ανά είδος και αξία της σύμβασης που αφορούν, ανά νομική βάση, ανά νομική φύση των αναθετουσών αρχών, ανά αντικείμενο σύμβασης, και συνδυαστικά ανά διατακτικό, είδος σύμβασης και αξία.

Ποσοστό γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή το 2023 ανά είδος σύμβασης

Αξία γνωμών ανά είδος σύμβασης, έτος 2023

Αξία γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή το 2023 ανά είδος σύμβασης

Το συνολικό ποσό των αιτημάτων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης ανήλθε σε 125.125.490,91 ευρώ.

- Ποσοστό 46,32% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για την ανάθεση συμβάσεων προμηθειών συνολικής αξίας 45.820.528,30 ευρώ
- Ποσοστό 38,97% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις γενικών υπηρεσιών συνολικής αξίας 43.100.393,70 ευρώ
- Ποσοστό 7,35% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για μικτές συμβάσεις συνολικής αξίας 5.069.753,77 ευρώ
- Ποσοστό 2,94% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις μελετών συνολικής αξίας 2.453.824,65 ευρώ
- Ποσοστό 2,21% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για συμβάσεις έργου συνολικής αξίας 20.398.223,72 ευρώ
- Ποσοστό 1,47% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για κοινωνικές-πολιτιστικές-υγειονομικές υπηρεσίες συνολικής αξίας 1.508.573,22 ευρώ
- Ποσοστό 0,74% των γνωμών αφορούσαν σε αιτήματα για υπηρεσίες μελετοκατασκευής συνολικής αξίας 6.774.193,55 ευρώ

Κατανομή γνωμών ανά εφαρμοστέα νομική βάση

Η κατανομή των γνωμών, με βάση την εφαρμοστέα νομική βάση για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για το έτος 2023, είχε ως εξής:

➤ **Προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης**

Ποσοστό 92,65% των εκδοθεισών γνώμων αφορούσε σε προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

➤ **Προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση**

Ποσοστό 4,41 % των εκδοθεισών γνώμων αφορούσε σε προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, με βάση το άρθρο 26.2.β του ν. 4412/2016 (έπειτα από ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, λόγω υποβολής μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών).

➤ **Αποχή από την έκδοση σύμφωνης γνώμης λόγω αναρμοδιότητας**

Η Αρχή, σε ποσοστό 2,94% επί του συνόλου των εκδοθεισών γνώμων, εξέδωσε γνώμες με τις οποίες έκρινε ότι όφειλε να απέχει από την έκδοση σύμφωνης γνώμης, λόγω αναρμοδιότητας.

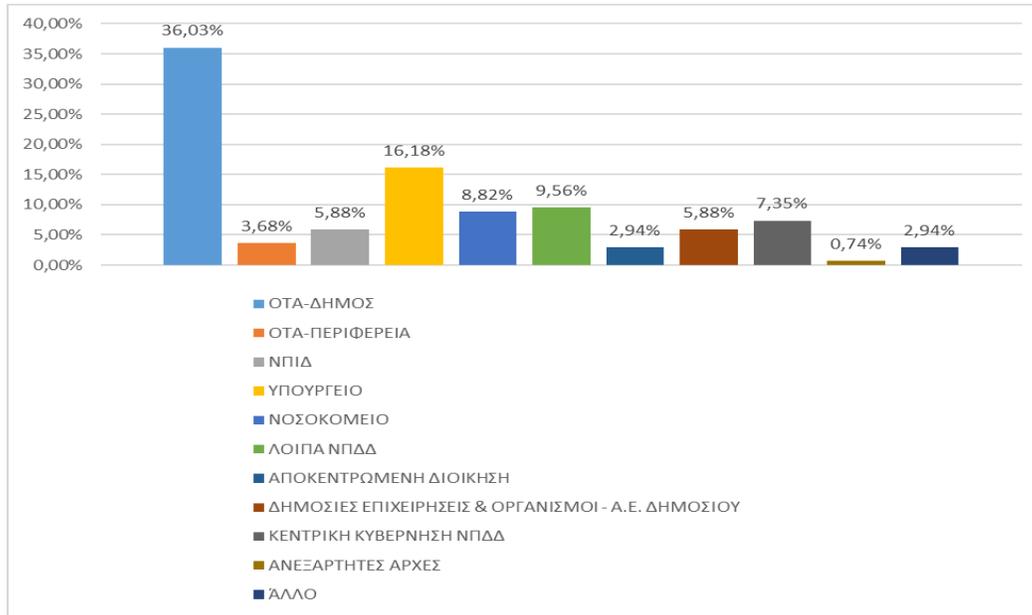

Ποσοστό γνώμων που εκδόθηκαν από την Αρχή το 2023 ανά νομική βάση

Κατανομή γνώμων βάσει της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής

Τα αιτήματα για παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για το έτος 2023, προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα φορέων του δημόσιου τομέα και αφορούν τόσο Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές όσο και Μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές. Πιο συγκεκριμένα τα αιτήματα αυτά περιλαμβάνουν ΟΤΑ-Δήμους (ΟΤΑ Α΄ Βαθμού), ΟΤΑ-Περιφέρειες (ΟΤΑ Β΄ Βαθμού),

Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-Υπουργεία, Κεντρική Κυβέρνηση-ΝΠΔΔ, Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-ΝΠΙΔ, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς του κεφαλαίου Α΄ του ω.3429/2005, Κεντρική Κυβέρνηση-Κεντρική Διοίκηση-Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για την κατανομή των γνωμών με βάση τη νομική κατηγορία της αναθέτουσας αρχής.

Ποσοστό γνωμών που εκδόθηκαν από την Αρχή το 2023 ανά νομική φύση φορέα

Αξία των γνωμών που εκδόθηκαν το έτος 2023, ανά νομική κατηγορία Αναθέτουσας Αρχής.

5.1.1. Διαχείριση εισερχόμενων ερωτημάτων

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του ελέγχου των (υποβληθέντων ή προς υποβολή) αιτημάτων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η Αρχή κλήθηκε να διαχειριστεί, **κατά το έτος 2023**, πλήθος ερωτημάτων που αφορούσαν στην άσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, μεταξύ άλλων, ως προς:

- τον τρόπο υποβολής αιτήματος παροχής σύμφωνης γνώμης στην ΕΑΔΗΣΥ, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ,
- τις περιπτώσεις στις οποίες πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης,
- τους τρόπους με τους οποίους λαμβάνει χώρα η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατόπιν της παροχής σύμφωνης γνώμης από την ΕΑΔΗΣΥ,
- τις εναλλακτικές δυνατότητες που παρέχονται στις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αντί της προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης (λχ. εφαρμογή της παρέκκλισης του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 σε περίπτωση άγονων τμημάτων κατόπιν διενεργηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας, προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία με συντεταγμένες προθεσμίες με επίκληση επείγουσας κατάστασης δεόντως τεκμηριωμένης, κ.α.),
- τον τρόπο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης, ώστε να διαπιστωθεί εάν πρόκειται για δημόσια σύμβαση/σύμβαση άνω των ορίων και εάν, συνεπώς, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης (λχ. περιπτώσεις “όμοιων” ή “ομοειδών” δαπανών που συνυπολογίζονται στη συνολικά εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης και την καθιστούν άνω των ορίων σύμφωνα με τους κανόνες υπολογισμού των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016).

Στα ως άνω ερωτήματα, τα οποία περιήλθαν στην υπηρεσία μέσω εγγράφων ή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η Αρχή απάντησε ad hoc, είτε εγγράφως (με αποστολή υπηρεσιακού απαντητικού εγγράφου ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας. Για το 2023, η Αρχή διαχειρίστηκε είκοσι πέντε (25) σχετικά ερωτήματα.

Σημειώνεται ότι, από την επεξεργασία του περιεχομένου των ερωτημάτων αναδεικνύεται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη της επαρκούς στελέχωσης των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων με εξειδικευμένο στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ανθρώπινο δυναμικό, όπως και της διαρκούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του ως άνω προσωπικού.

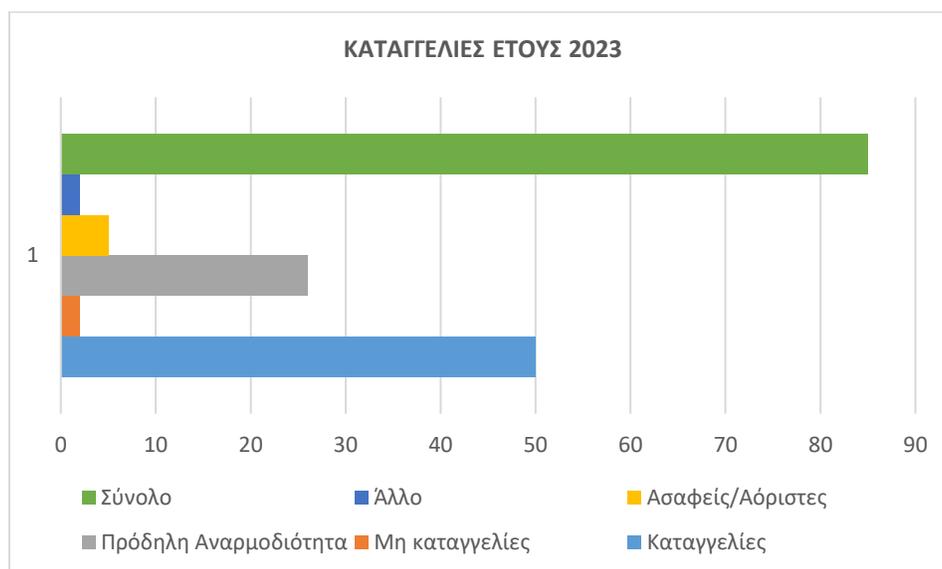
5.2. Διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων και λοιπές εποπτικές αρμοδιότητες

Η Αρχή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προσδιορίζονται με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 347, παρ. 2, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52/01.04.2019) «Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.», προέβη, κατά το έτος 2023, στη συστηματική καταγραφή και επεξεργασία των καταγγελιών που της υποβλήθηκαν, όσον αφορά στις φερόμενες παραβιάσεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που σχετίζονται με τη νομιμότητα των εν εξελίξει διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στην ελληνική επικράτεια.

5.2.1. Καταγγελίες 2023

Κατά το έτος 2023, περιήλθαν στην Αρχή καταγγελίες για ογδόντα πέντε (85) διακριτές υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων. Από τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, τριανταπέντε (35) κρίθηκαν εκτός αξιολόγησης, είτε λόγω αναρμοδιότητας της Αρχής, γιατί αφορούσαν σε θέματα σκοπιμότητας ή σε διαγωνισμούς που δεν ενέπιπταν στο Ν. 4412/2016 ή σε θέματα ακεραιότητας (είκοσι έξι – 26 – στον αριθμό) είτε λόγω αοριστίας/ασάφειας των υποβληθέντων στοιχείων (πέντε – 5 – στον αριθμό) είτε γιατί αφορούσαν σε φάσεις προγενέστερες της προκήρυξης (δύο – 2 – στον αριθμό) είτε, τέλος, επειδή δεν ήταν επί της ουσίας καταγγελίες (δύο – 2 – στον αριθμό). Επομένως, κρίθηκε σκόπιμη η αξιολόγηση των πενήντα (50) καταγγελιών, ήτοι ποσοστού 59% για τυχόν παραβιάσεις του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

Επίσης, η Αρχή έγινε αποδέκτης 261 καταγγελιών, οι οποίες δεν αφορούσαν σε δημόσιες συμβάσεις.

Καταγγελίες που περιήλθαν στην ΕΑΔΗΣΥ, εντός του 2023

Αναφορικά με τη νομική μορφή του καταγγελλόμενου φορέα (Αναθέτουσας Αρχής/ Αναθέτοντα Φορέα), προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία ότι οι Δήμοι (ΟΤΑ Α' βαθμού) με ποσοστό 36% αποτελούν τον συχνότερα καταγγελλόμενο φορέα και ακολουθούν τα ΝΠΔΔ (συμπεριλαμβανομένων των Νοσοκομείων) με αθροιστικό ποσοστό 20%, οι Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού) και οι ΔΕΚΟ με ίσο ποσοστό 14%, τα λοιπά ΝΠΙΔ και τα Υπουργεία με ίσο ποσοστό 8% (βλέπε Πίνακα 1).

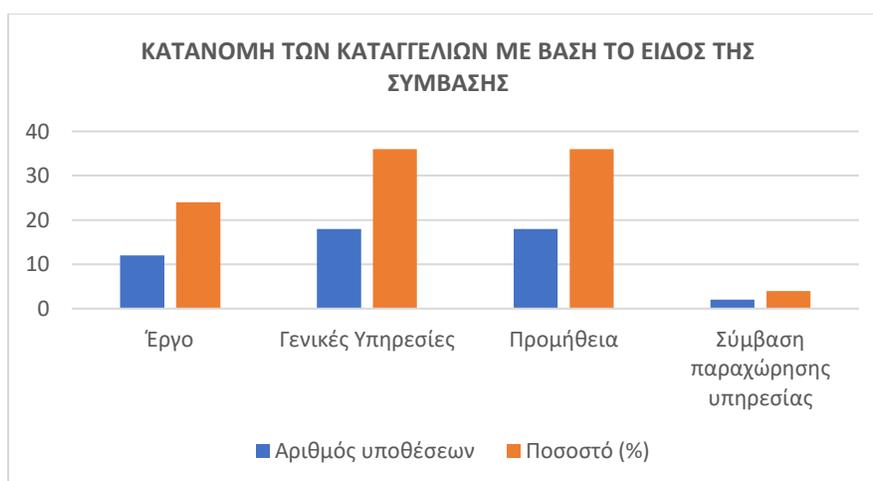
Νομική μορφή καταγγελλόμενης Αρχής/Φορέα	Αριθμός υποθέσεων	Ποσοστό (%)
ΔΗΜΟΣ	18	36
ΝΠΔΔ	6	12
ΝΠΔΔ/ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	4	8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	7	14
ΔΕΚΟ	7	14
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	4	8
ΝΠΙΔ/ΔΕΥΑ	2	4
Λοιπά ΝΠΙΔ	2	4
Σύνολο	50	100

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με την νομική μορφή του καταγγελλόμενου Φορέα

Σχετικά με το πλήθος των φερόμενων καταγγελιών και σε σχέση με το είδος της δημόσιας σύμβασης, προκύπτει ότι οι περισσότερες καταγγελίες που δέχθηκε η Αρχή κατά το έτος 2023, αφορούσαν σε δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών με ίσο ποσοστό 36%, έργων σε ποσοστό 24% και συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσίας σε ποσοστό 4% (βλέπε Πίνακα 2).

Είδος σύμβασης	Αριθμός υποθέσεων	Ποσοστό (%)
Έργο	12	24
Γενικές Υπηρεσίες	18	36
Προμήθεια	18	36
Σύμβαση παραχώρησης υπηρεσίας	2	4
Σύνολο	50	100

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με το είδος της δημόσιας σύμβασης

Κατανομή καταγγελιών ανάλογα με το είδος της δημόσιας σύμβασης

Οι φερόμενες αποκλίσεις από τις νόμιμες διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων που υποβλήθηκαν στην Αρχή αξιολογήθηκαν βάσει των διατάξεων νόμων που φέρονται να έχουν παραβιασθεί και, εν συνεχεία, κατηγοριοποιήθηκαν αναφορικά με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, του εθνικού/ ενωσιακού θεσμικού πλαισίου και του εθνικού δικαίου. Συγκεκριμένα, οι βασικές κατηγορίες που επελέγησαν είναι οι εξής:

1. **Δίκαιο Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ:** Η συγκεκριμένη κατηγορία φερόμενων παρατυπιών αφορά σε περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού, όπως αυτοί προσδιορίζονται στα σχετικά άρθρα της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι φερόμενες παρατυπίες της κατηγορίας συνέχονται με τη μη διασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής συμμετοχής οικονομικών φορέων, ικανών να εκτελέσουν τη σύμβαση.

2. **Αρχή Ίσης Μεταχείρισης:** Αυτή η κατηγορία παρατυπιών αφορά σε περιπτώσεις, όπου το δικαίωμα των υποψηφίων στις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους δεν τηρήθηκε, καθώς και στις περιπτώσεις άνιση μεταχείρισης υποψηφίων κατά τη διαγωνιστική διαδικασία.

3. **Αρχή Διαφάνειας:** Κατηγορία φερόμενων παρατυπιών σύμφωνα με την οποία δεν τηρήθηκε η υποχρέωση της προσήκουσας δημοσιότητας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το άνοιγμα της αγοράς στον ανταγωνισμό.

4. **Αρχή Αναλογικότητας:** Κατηγορία παρατυπιών που αφορά τόσο στο βαθμό που κάθε απόφαση των Αναθετουσών Αρχών καθίσταται αναγκαία και πρόσφορη αναφορικά με το σκοπό επίτευξης του στόχου στον οποίο αποβλέπει, όσο και στην ύπαρξη εύλογης σχέσης μεταξύ μέτρου και επιδιωκόμενου σκοπού.

5. **Αρχή μη Διάκρισης:** Οι φερόμενες παρατυπίες αφορούν στην ισότιμη αντιμετώπιση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής όλων των οικονομικών φορέων, όσον αφορά στις ευκαιρίες συμμετοχής και ενημέρωσης που αυτοί απολαύουν.

6. **Εθνικό-Ενωσιακό Δίκαιο:** Οι παρατυπίες της κατηγορίας αφορούν σε παραβιάσεις της εθνικής και ενωσιακής έννομης τάξης, δηλαδή περιπτώσεις παραβίασης της ενσωματωμένης - μέσω των σχετικών Οδηγιών - Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο ελληνικό δίκαιο.

7. **Εθνικό Δίκαιο/Σύνταγμα/Διοικητικό Δίκαιο (Κ.Δ.Δ.):** Οι φερόμενες παραβιάσεις αφορούν αποκλειστικά σε διατάξεις του εθνικού δικαίου και του Συντάγματος, αλλά και παραβιάσεις του Κ.Δ.Δ.

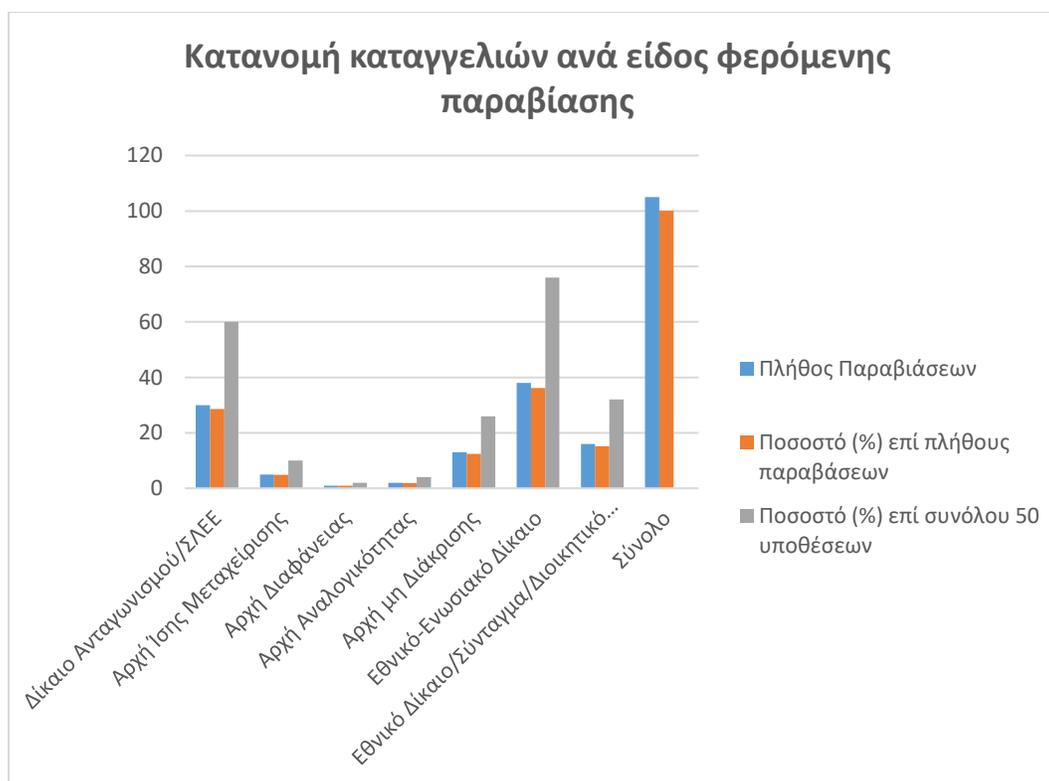
Σύμφωνα με τα στοιχεία του παρακάτω Πίνακα 3, καταδεικνύεται ότι σημαντικό ποσοστό των υποθέσεων (76%) αφορούν σε καταγγελίες για παραβιάσεις της εθνικής/ ενωσιακής νομοθεσίας, δηλαδή της ενσωματωμένης-μέσω του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο Ελληνικό δίκαιο, ενώ οι καταγγελίες που αφορούν στις διατάξεις του Εθνικού δικαίου/Συντάγματος/Κώδικα Διοικητικού Δικαίου περιορίζονται στο 32% του συνόλου των πενήντα (50) υποθέσεων που εξετάστηκαν από την Αρχή.

Ειδικότερα, οι παραβιάσεις που αφορούν στις αρχές ανάπτυξης του υγιούς ανταγωνισμού, της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της διαφάνειας και της αναλογικότητας καταγγέλλονται στο 60%, 10%, 26%, 2% και 4% των υποβληθεισών καταγγελιών, αντίστοιχα, ενώ στο 24% εξ' αυτών καταγγέλλονται άλλες παραβιάσεις του εθνικού/εθνικού-ενωσιακού δικαίου.

Κατηγορίες φερόμενων παρατυπιών (όπως κατηγοριοποιήθηκαν)	Πλήθος Παραβιάσεων	Ποσοστό (%)	Ποσοστό (%)
---	--------------------	-------------	-------------

		επί πλήθους παραβάσεων	επί συνόλου 50 υποθέσεων ¹⁴
Δίκαιο Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ	30	28,6	60
Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	5	4,8	10
Αρχή Διαφάνειας	1	1	2
Αρχή Αναλογικότητας	2	1,9	4
Αρχή μη Διάκρισης	13	12,4	26
Εθνικό-Ενωσιακό Δίκαιο	38	36,2	76
Εθνικό Δίκαιο/Σύνταγμα/Διοικητικό Δίκαιο (Κ.Δ.Δ)	16	15,2	32
Σύνολο	105	100,00	

Κατανομή καταγγελιών, ανά είδος φερόμενης παραβίασης

Κατανομή καταγγελιών ανά είδος φερόμενης παραβίασης, έτος 2023.

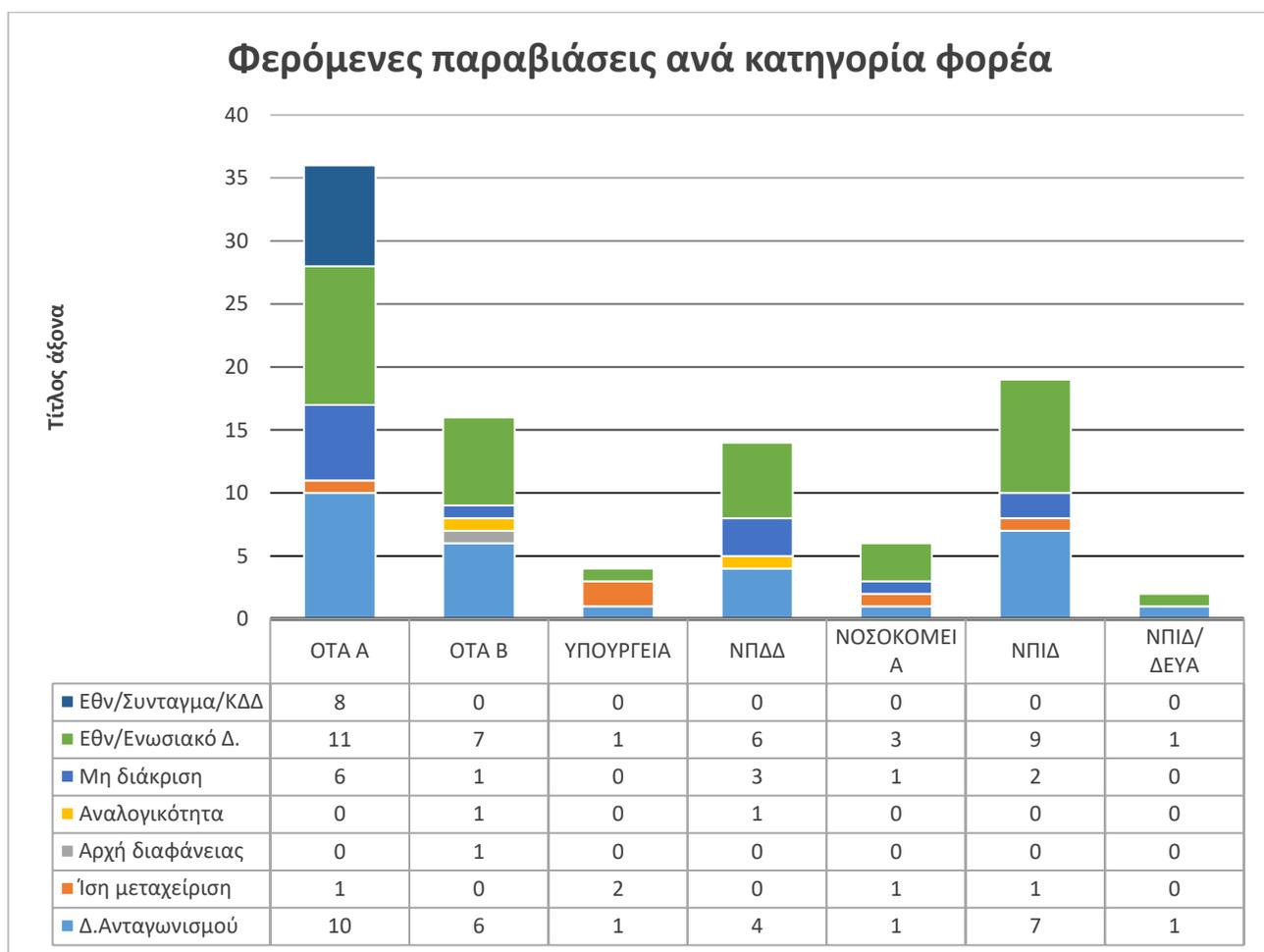
Ακολούθως, παρουσιάζεται η ποσοτική αντιστοίχιση των φερόμενων παραβιάσεων των γενικών αρχών του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, ανά κατηγορία καταγγελλόμενου φορέα.

Φερόμενες παραβιάσεις των γενικών αρχών ανά κατηγορία φορέα

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	ΟΤΑ Α	ΟΤΑ Β	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΝΠΔΔ	ΝΟΣΟ-ΚΟΜΕΙΑ	ΝΠΙΔ	ΝΠΙΔ/ΔΕΥΑ	Σύνολο
---------------	-------	-------	-----------	------	-------------	------	-----------	--------

¹⁴ Διερευνήθηκαν 50 καταγγελίες.

Δ. Ανταγωνισμού	10	6	1	4	1	7	1	30
Ίση μεταχείριση	1	0	2	0	1	1	0	5
Αρχή διαφάνειας	0	1	0	0	0	0	0	1
Αναλογικότητα	0	1	0	1	0	0	0	2
Μη διάκριση	6	1	0	3	1	2	0	13
Εθν./Ενωσιακό Δ.	11	7	1	6	3	9	1	38
Εθν./Συνταγμα/ΚΔΔ	8	1	3	1	1	1	1	16
Γενικό Σύνολο	36	17	7	15	7	20	3	105
Ποσοστό	34%	16%	7%	14%	7%	19%	3%	100%

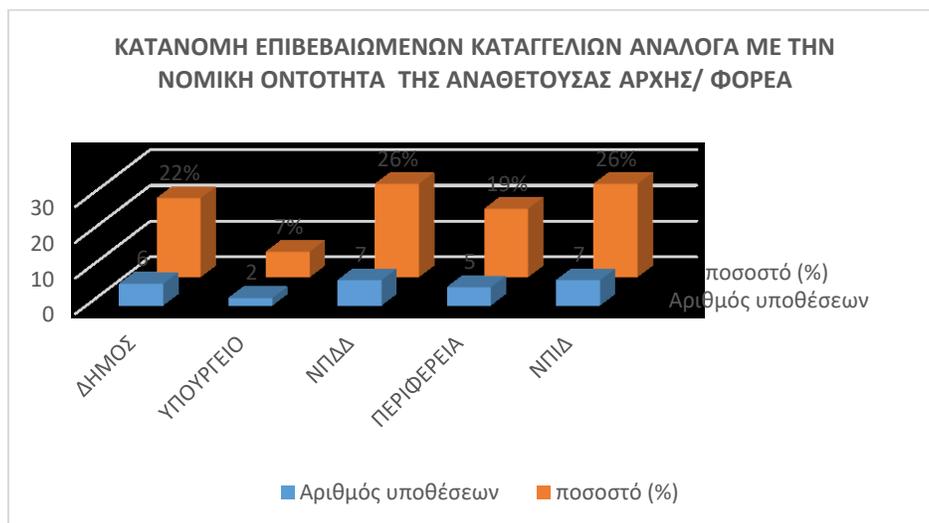
Σύμφωνα με τα παρατιθέμενα στον ως άνω πίνακα, στον οποίο αποτυπώνεται η κατανομή των παραβιάσεων των γενικών αρχών του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, των άρθρων του ν. 4412/2016 και των αμιγώς εθνικών διατάξεων ανά κατηγορία φορέων, οι συχνότερα (βάσει πλήθους υποβαλλόμενων καταγγελιών) καταγγελλόμενοι φορείς είναι οι ΟΤΑ Α' βαθμού (Δήμοι), οι οποίοι συγκεντρώνουν το 34% του πλήθους των

παραβιάσεων των γενικών αρχών του δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων, των άρθρων του ν. 4412/2016 και των αμιγώς εθνικών διατάξεων και ακολουθούν τα ΝΠΙΔ με 22%, τα ΝΠΔΔ με ποσοστό 21%, οι Περιφέρειες με 16% και τα Υπουργεία με 7%.

Από την ενδελεχή διερεύνηση των 50 καταγγελιών προέκυψε ότι δεν επαληθεύτηκαν τα καταγγελλόμενα στις 23 καταγγελλόμενες υποθέσεις. Από τις υπολειπόμενες καταγγελίες, στις οποίες επιβεβαιώθηκαν οι παραβιάσεις της εθνικής/εθνικής - ενωσιακής νομοθεσίας, οι 7 αφορούσαν σε διαγωνισμούς που τελικά ματαιώθηκαν ή απέβησαν άγονοι. Οι καταγγελίες αφορούν σε Δήμους, Περιφέρειες, ΝΠΔΔ, Υπουργεία σε ποσοστά 22%, 19%, 26% και 7% αντίστοιχα και σε ΝΠΙΔ σε ποσοστό 27% (ΔΕΚΟ 19%, ΔΕΥΑ και λοιπά ΝΠΙΔ σε όμοιο ποσοστό 4%).

Κατανομή επιβεβαιωμένων καταγγελιών ανάλογα με την κατηγορία της καταγγελλόμενης Αναθέτουσας Αρχής/ Φορέα

Κατηγορία καταγγελλόμενης Αρχής/ Φορέα	Αριθμός υποθέσεων	Ποσοστό (%)
ΔΗΜΟΣ	6	22
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	2	7
ΝΠΔΔ	4	15
ΝΠΔΔ/ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	3	11
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	5	19
ΔΕΚΟ	5	19
ΔΕΥΑ	1	4
Λοιπά ΝΠΙΔ	1	4
Σύνολο	27	100

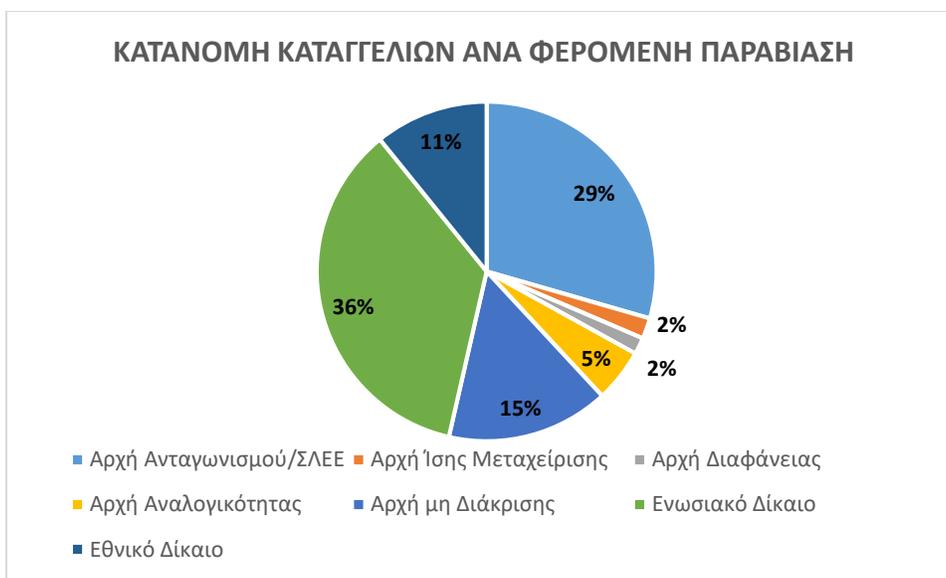

Σύμφωνα με τα στοιχεία του κάτωθι πίνακα, στο 85% των υποθέσεων, στις οποίες επιβεβαιώθηκαν τα καταγγελλόμενα, τα ευρήματα αφορούν σε παραβιάσεις της ενωσιακής νομοθεσίας, ενώ ευρήματα που αφορούν σε παραβιάσεις του Εθνικού δικαίου (συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων του Συντάγματος και του Κώδικα Διοικητικού Δικαίου) αφορούν το 26% των υποθέσεων. Ειδικότερα, οι παραβιάσεις που αφορούν στις αρχές ανάπτυξης του υγιούς ανταγωνισμού, της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της διαφάνειας και

της αναλογικότητας βεβαιώθηκαν στο 70%, 7%, 37%, 4% και 7% των υποθέσεων αντίστοιχα, ενώ στο 15% αυτών βεβαιώθηκαν και άλλες παραβιάσεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου. Από τις 27 υποθέσεις οι 19 αφορούν σε συμβάσεις άνω των ορίων.

Κατανομή καταγγελιών ανά είδος επιβεβαιωμένης παραβίασης

Κατηγορίες παρατυπιών (όπως ατηγοριοποιήθηκαν)	Πλήθος Παραβιάσεων	Ποσοστό (%) επί πλήθους παραβάσεων	Ποσοστό (%) επί συνόλου 27 υποθέσεων ¹⁵
Δίκαιο Ανταγωνισμού/ΣΛΕΕ	19	29,7	70
Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	2	2	7
Αρχή Διαφάνειας	1	1,6	4
Αρχή Αναλογικότητας	2	5,1	7
Αρχή μη Διάκρισης	10	15,6	37
Εθνικό-Ενωσιακό Δίκαιο	23	35,9	85
Εθνικό Δίκαιο/Σύνταγμα/Διοικητικό Δίκαιο (Κ.Δ.Δ)	7	10,9	26

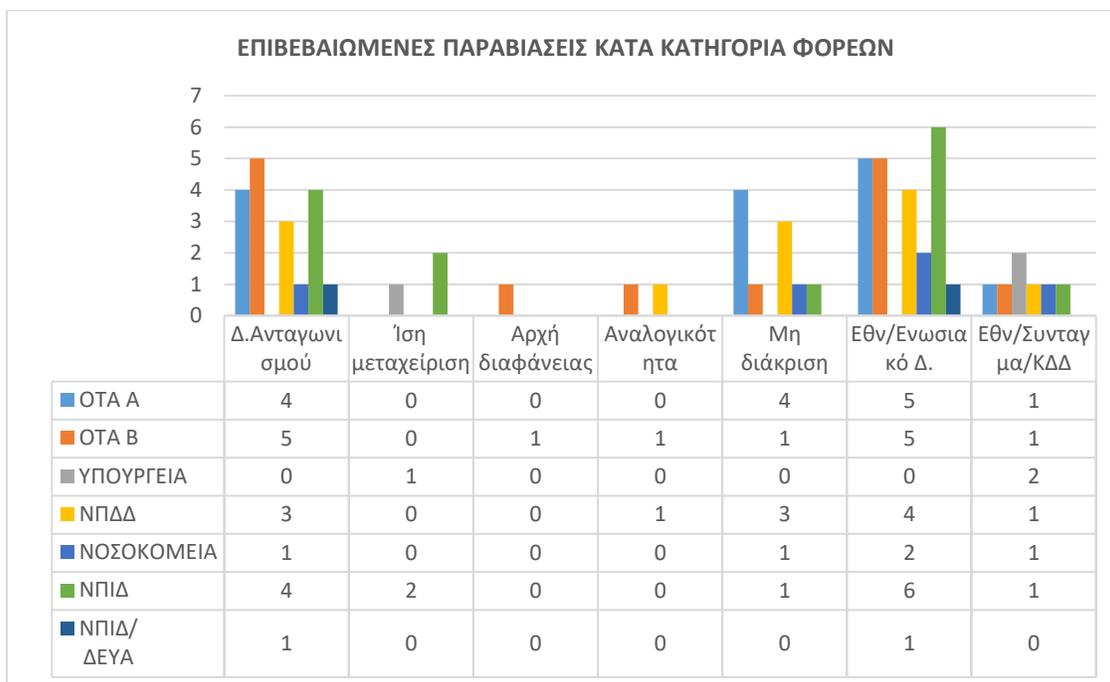
Ποσοστιαία κατανομή καταγγελιών ανά είδος φερόμενης παραβίασης

¹⁵ Σε 27 καταγγελίες επιβεβαιώθηκαν τα ευρήματα.

Ακολούθως, παρουσιάζεται ποσοτική αντιστοίχιση των επιβεβαιωμένων παραβιάσεων ανά κατηγορία καταγγελλόμενων φορέων.

Επιβεβαιωμένες παραβιάσεις ανά κατηγορία φορέων

ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ	ΟΤΑ Α	ΟΤΑ Β	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΝΠΔΔ	ΝΟΣΟΚΟ- ΜΕΙΑ	ΝΠΙΔ	ΝΠΙΔ/ ΔΕΥΑ	Σύνολο
Δ. Ανταγωνισμού	4	5	0	3	1	5	1	19
Ίση μεταχείριση	0	0	1	0	0	1	0	2
Αρχή διαφάνειας	0	1	0	0	0	0	0	1
Αναλογικότητα	0	1	0	1	0	0	0	2
Μη διάκριση	4	1	0	3	1	1	0	10
Εθν/Ενωσιακό Δ.	5	5	0	4	2	6	1	23
Εθν/Συνταγμα/ΚΔΔ	1	1	2	1	1	1	0	7
Γενικό Σύνολο	14	14	3	12	5	14	2	64
Ποσοστό	22%	22%	5%	19%	8%	22%	3%	100%

Ανάλυση των επιβεβαιωμένων παραβιάσεων κατά κατηγορία αναθετουσών αρχών/ φορέων

Σύμφωνα με τα παρατιθέμενα στον ως άνω πίνακα, στον οποίο αποτυπώνεται η κατανομή των επαληθευμένων παραβιάσεων της νομοθεσίας περί Δημοσίων Συμβάσεων, οι φορείς με τις περισσότερες παραβιάσεις είναι τα ΝΠΔΔ με ποσοστό 27%, τα ΝΠΙΔ με 25%, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες με όμοιο ποσοστό 22% και τα Υπουργεία με 5%.

5.2.2. Διαχείριση καταγγελιών - διενέργεια ελέγχων 2023

Η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητας του άρθρου 347 παρ. 2 περ. ζ' του ν. 4412/2016, εξέδωσε δύο (2) εντολές για τη διενέργεια ελέγχων για καταγγελίες που υποβλήθηκαν το 2023 και συγκεκριμένα για το Δήμο Κέρκυρας (2023) και τον ΟΔΑΠ (2024) με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης των σχετικών δημοσίων συμβάσεων.

Συγκεκριμένα εντός του 2023 εξέδωσε εντολή για τη διενέργεια ελέγχου στον Δήμο Βόρειας Κέρκυρας, με αντικείμενο τη διαπίστωση τυχόν παραβίασης του εθνικού ή/και του ενωσιακού δικαίου δημοσίων συμβάσεων κατά τη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης της σύμβασης με τίτλο «Ανέγερση κλειστού γυμναστηρίου τύπου T11β στο Δήμο Βόρειας Κέρκυρας», εκτιμώμενης αξίας 2.154.100,00€ πλέον ΦΠΑ (ΑΔΑΜ διακήρυξης: 22PROC011936578 2022-12-30, διαγωνισμός με α/α συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 181550).

Ειδικότερα με την με αρ. πρωτ. 2064/28.04.2023 (ΑΔΑ: 6ΤΓ00ΞΤΒ-Σ9Φ) απόφαση της Προέδρου της Αρχής, συγκροτήθηκε τριμελής ελεγκτική ομάδα για τη διενέργεια ελέγχου. Σε συνέχεια του ελέγχου και λαμβάνοντας υπόψη τη συνταχθείσα οριστική έκθεση 1/2023, η Αρχή προέβη στην έκδοση της υπ' αριθ. **Ζ.1 ΕΑΔΗΣΥ/2023 Απόφασης**, σύμφωνα με την οποία αποφάσισε τη διακοπή της προόδου των διαδικασιών εκτέλεσης της ελεγχθείσας σύμβασης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πέραν των υποθέσεων, για τις οποίες συγκροτήθηκαν ελεγκτικά κλιμάκια κατά τα ανωτέρω, η Αρχή διαχειρίστηκε μεγάλο μέρος εκ των υποβληθεισών καταγγελιών και σε κάθε

περίπτωση τις άνω των ορίων, είτε μέσω ανταλλαγής εγγράφων με τις καταγγελλόμενες αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς, είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας μαζί τους, επιδιώκοντας τον περιορισμό των καταγγελλομένων παραβιάσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή συνεργάζεται με λοιπούς ελεγκτικούς φορείς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

5.2.3. Αποδελτίωση - καταχώριση πορισμάτων άλλων ελεγκτικών οργάνων

Κατά το έτος **2023**, η Αρχή έγινε αποδέκτης εβδομήντα έξι (76) πορισμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών και δεκαοκτώ (18) πορισμάτων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της Αρχής, πραγματοποιήθηκε η καταχώριση και αποδελτίωση των ευρημάτων των εν λόγω πορισμάτων, έως τη λήξη του εκάστοτε διαστήματος αναφοράς. Η ως άνω αποδελτίωση σκοπεί στη χαρτογράφηση και κωδικοποίηση των διαπιστούμενων παραβιάσεων, προκειμένου να διενεργείται βέλτιστη παρακολούθηση του συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων και η Αρχή να είναι σε θέση να εστιάζει, κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο, στις αδυναμίες του, για λόγους άσκησης των ελεγκτικών και λοιπών αρμοδιοτήτων της.

5.2.4. Ενημέρωση της Αρχής σχετικά με κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων – Επανορθωτικά Μέτρα – Έκπτωση Αναδόχων – Προηγούμενη εμπλοκή προσφερόντων στην προετοιμασία διαδικασίας σύναψης σύμβασης – διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 14 του ν. 2523/1997

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 24 και 262 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν την Αρχή, μέσω γραπτής έκθεσης, για τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίστηκαν, καθώς και όλα τα επακόλουθα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος **2023**, υπεβλήθησαν στην Αρχή στοιχεία εντοπισμού κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων και τα μέτρα που ελήφθησαν προς άρση της κατάστασης αυτής, κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για μία περίπτωση (1).

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 203 παρ. 5 του Ν.4412/2016 κατά το έτος 2023 κοινοποιήθηκαν στην Αρχή πενήντα (50) αποφάσεις κήρυξης έκπτωτου του Αναδόχου από αναθέτουσες Αρχές/ αναθέτοντες φορείς.

Δεν υποβλήθηκε καμία δήλωση των άρθρων 48 και 280 του Ν. 4412/2016 περί προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων ή προσφερόντων στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Υποβλήθηκαν α) δύο (2) διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 154 του ν. 2960/2001 και μία (1) του άρθρου 15 του Ν. 2523/1997, που αποστέλλονται στην ΕΑΔΗΣΥ από την ΑΑΔΕ, κατόπιν έκδοσης αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου και αφορούν σε απώλεια δικαιώματος οικονομικών φορέων να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς του δημοσίου.

6. Διυπουργική Επιτροπή για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη επανορθωτικών μέτρων

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 73 παρ. 8 ν. 4412/2016, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους (παρ. 7 ιδίου άρθρου), εκδίδεται απόφαση της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη Επιτροπής

εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω Επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη παράγραφο 9 ιδίου άρθρου,¹⁶ η εν λόγω πενταμελής Διυπουργική Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε (5) Μέλη (Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, Υγείας και Δικαιοσύνης και ΕΑΔΗΣΥ με τους αναπληρωτές τους), εκ των οποίων ο εκπρόσωπος της Αρχής εκτελεί χρέη Προέδρου. Η εν λόγω Επιτροπή, υπό την παρούσα (πενταμελή) σύνθεσή της, συγκροτήθηκε με την με Α.Π. 111257/18-11-2022 Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Το 2023 περιήλθαν στην Αρχή 129 νέα αιτήματα για γνωμοδότηση της Επιτροπής. Ο αριθμός γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής το έτος 2023 ανήλθε σε 92. Σε 48 περιπτώσεις η Επιτροπή, μετά από συνεδρίασή της, εξέδωσε έγγραφα προς τις αναθέτουσες αρχές. Οι εκδοθείσες γνωμοδοτήσεις, καθώς και τα έγγραφα αφορούν και αιτήματα του έτους 2022 τα οποία εξετάστηκαν το 2023.

7. Διαπιστώσεις - προτάσεις

7.1. Στο πλαίσιο του γνωμοδοτικού ρόλου της Αρχής

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το έτος 2023 διαπιστώθηκε η συστηματική κατάθεση στη Βουλή σχεδίων νόμων και τροπολογιών που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης, και, συνακόλουθα, η υιοθέτηση των σχετικών ρυθμίσεων, χωρίς την προηγούμενη λήψη της θεσμοθετημένης γνώμης της Αρχής.

Όπως επανειλημμένα η Αρχή έχει τονίσει με τις παρεμβάσεις της, η μη τήρηση του ως άνω ουσιαστικού τύπου έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση του ουσιαστικού- υποστηρικτικού ρόλου της και της συμβολής της στην ποιότητα των σχετικών κανόνων, καθώς είναι αυτονόητο ότι η λήψη, εντός εύλογου χρόνου, εμπεριστατωμένης γνώμης της Αρχής, συμβάλλει παραγωγικά στον σχετικό δημόσιο και επιστημονικό διάλογο στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προς την κατεύθυνση βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

7.2. Στο πλαίσιο της υποστήριξης της Αρχής προς τα έχοντα νομοθετική πρωτοβουλία όργανα του Κράτους

Ζητήματα τα οποία εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα στην εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και χρήζουν νομοθετικής ή κανονιστικής παρέμβασης προκειμένου να αρθούν οι σχετικές δυσχέρειες εφαρμογής, όπως επισημάνθηκαν από την Αρχή κατά το έτος 2023:

(α) Αναφορικά με τις δημοσιεύσεις των περιλήψεων των διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, εξακολουθούν να υφίστανται ερμηνευτικά και εφαρμοστικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις διαδοχικές νομοθετικές παρατάσεις της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 377 παρ. 1 περιπτ. 82 και 379 παρ. 12. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα, μέχρι 31-12-2025 εξακολουθεί να ισχύει η μεταβατική διάταξη για την υποχρέωση δημοσίευσης περιλήψεων διακηρύξεων στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, η οποία διά παραπομπής σε διατάξεις νομοθετημάτων που έχουν καταργηθεί καθορίζει τις σχετικές υποχρεώσεις, δημιουργώντας ιδιαίτερες δυσχέρειες, κατά την εφαρμογή τους στις αναθέτουσες αρχές.

Ως εκ τούτου, η **Αρχή προτείνει:**

¹⁶ Τροποποίηση κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 5218/2025, από 01.10.2025.

-τη ρητή κατάργηση της σχετικής υποχρέωσης δημοσιότητας (ανάλογη με την κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στις ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες, οι μεταβατικές διατάξεις για τις οποίες ίσχυαν μέχρι και 31-12-2017, οπότε και έπαυσαν να ισχύουν), λαμβανομένης υπόψη και της ψηφιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων και της σχετικής υποχρέωσης ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ ή εφόσον η βούληση είναι να διατηρηθούν οι σχετικές υποχρεώσεις, να προβλεφθεί διάταξη στον ν. 4412/2016, που να καθορίζει ρητά τις σχετικές υποχρεώσεις δημοσιότητας στον τοπικό και περιφερειακό τύπο, ώστε να αποσαφηνιστούν τα ως άνω ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής που δημιουργεί η μεταβατική διάταξη.

Περαιτέρω, έχουν ανακύψει ζητήματα εφαρμογής του άρθρου 26 ν. 5005/2022 και προβλήματα λογιστικής διαχείρισης των δαπανών δημοσίευσης διακηρύξεων που χρήζουν περαιτέρω αποσαφήνισης είτε με σχετική τροποποίηση του εν λόγω άρθρου είτε μέσω ερμηνευτικής εγκυκλίου.

(β) Οι διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 ως προς τις συμβάσεις υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης χρήζουν αναθεώρησης, δεδομένου ότι, όπως ισχύουν, παρουσιάζουν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες και ζητήματα εφαρμογής που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα, αλλά και σημαντικές καθυστερήσεις, κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης.

Η αναμόρφωση της ανωτέρω διάταξης επιτάσσεται με σκοπό τη μείωση των διοικητικών βαρών, την απλούστευση, τον εξορθολογισμό των σχετικών ρυθμίσεων και την επίτευξη συνεκτικότητας με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, ιδίως δε με αυτές των άρθρων 18 παρ. 2 και 73 παρ. 4 περ. α'.

Προτείνεται περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (άρθρο 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)), ώστε να μην προκύπτουν ζητήματα είτε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε εσφαλμένου υπολογισμού των καταβληθσόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών (ενδεικτικά: καθορισμός δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, υπολογισμός εργοδοτικών εισφορών, παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών), τα οποία προβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο άσκησης προδικαστικής προσφυγής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων καθαριότητας και φύλαξης.

Περαιτέρω, από τα στοιχεία που τηρούνται στην ΕΑΔΗΣΥ, **αναφορικά με τις προδικαστικές προσφυγές** που έχουν υποβληθεί, προκύπτει ότι επί του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών τα ακόλουθα ποσοστά αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης:

Για το έτος 2024, ποσοστά 16,13% για καθαριότητα και 4,15% για φύλαξη

Για το έτος 2023, ποσοστά 18,13% για καθαριότητα και 5,44% για φύλαξη

Για το έτος 2022, ποσοστά 17,58% για καθαριότητα και 5,58% για φύλαξη

(γ) Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του ν. 4413/2016 δεν έχουν υποστεί τροποποιήσεις αντίστοιχες με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 ως προς τις συναφείς διατάξεις (π.χ. ως προς τους λόγους αποκλεισμού, πρβλ. άρθρο 73 ν. 4412/2016, όπως ισχύει και αντίστοιχο άρθρο 39 ν. 4413/2016).

(δ) Οι διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 και της αντίστοιχης διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, η οποία εξακολουθεί να ισχύει μεταβατικά μέχρι την πλήρη έναρξη ισχύος των διατάξεων του π.δ. 71/2019, δημιουργούν ζητήματα εφαρμογής που άπτονται και των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, στις εν λόγω διατάξεις, προβλέπεται το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων ως όρος συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις έργων, με αυτόματο αποκλεισμό των οικονομικών φορέων, αν δεν καλύπτεται η σχετική προϋπόθεση, και όχι ως κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως έχει κριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-27, C-28 &

C-29/86. Σχετικώς το Δικαστήριο έκρινε ότι το συνολικό ύψος της δαπάνης των ταυτόχρονα εκτελούμενων έργων “...μπορεί να αποτελεί στοιχείο για την εκτίμηση, κατά τρόπο συγκεκριμένο, της οικονομικής και χρηματοδοτικής ικανότητας της επιχείρησης, σε σχέση με τις υποχρεώσεις της”.

Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 τίθεται το ζήτημα παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς ο τρόπος υπολογισμού του ορίου ανεκτέλεστου είναι κοινός για επιχειρήσεις καταταγμένες έως και στην 6η τάξη (τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης τους), σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στην 7η τάξη, καθώς σε αυτές παρέχεται διαφορετικός εναλλακτικός τρόπος κάλυψης του ανεκτέλεστου (τετραπλάσιο του ηλίθου που προκύπτει από τη διαίρεση του μεγέθους «κύκλος εργασιών», όπως αυτό ορίζεται στις παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 51 του π.δ. 71/2019, διά του τρία και με ελάχιστη τιμή τα 540.000.000 ευρώ).

(ε) Δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία για την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων για τη θέσπιση του συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του αρ. 74 του ν. 4412/2016, αντιστοίχως.

7.3. Στο πλαίσιο του εποπτικού - ελεγκτικού ρόλου της Αρχής

1. Μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, η Αρχή δέχτηκε πληθώρα (15% επί του συνόλου) αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση επί τη βάση των διατάξεων του άρθρου **32 παρ. 2 περ. γ** και του άρθρου **269 παρ. δ** του ν. 4412/2016 [Α' 147] (κατεπείγουσα ανάγκη μη συμβιβαζόμενη με τις προθεσμίες ανοικτών, κλειστών και ανταγωνιστικών διαδικασιών με διαπραγμάτευση, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτες περιστάσεις, που δεν απορρέουν από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής), για την ανάθεση, στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, **υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης**, με επικαλούμενη απρόβλεπτη περίσταση τη **μακρά δικαστική εμπλοκή** ως απόρροια της άσκησης πλήθους προδικαστικών προσφυγών από τους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία. Από τα προαναφερόμενα στοιχεία αναδείχθηκε ένα **συστημικό πρόβλημα** και συγκεκριμένα η αδυναμία των αναθετουσών αρχών να προγραμματίσουν έγκαιρα την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης, με συνέπειες που σε ορισμένες περιπτώσεις θίγουν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια και, κατ' επέκταση, το δημόσιο συμφέρον. Οι αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους στις εν λόγω υπηρεσίες, αρχικά καταφεύγουν στη διενέργεια απευθείας αναθέσεων και, στη συνέχεια, αιτούνται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για συμβάσεις άνω των ορίων των Οδηγιών, για προσφυγή στη διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, μέχρι τη λύση της δικαστικής εμπλοκής επί της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας.

Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω κατηγορίες υπηρεσιών παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό επικινδυνότητας για την παραβίαση της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας και για τον λόγο αυτόν το 2010 κρίθηκε σκόπιμη, με την ψήφιση του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115), η πρόβλεψη δικλείδων ασφαλείας για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, την εξασφάλιση της καταβολής της νόμιμης αμοιβής και των ασφαλιστικών εισφορών αλλά και την τήρηση του νομίμου ωραρίου. Η εν λόγω διάταξη κλήθηκε να καλύψει ένα νομοθετικό κενό στους τομείς της καθαριότητας και της φύλαξης. Αποτιμώντας ωστόσο σήμερα την αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων ρυθμίσεων και διαπιστώνοντας ότι μεταξύ των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της καθαριότητας και της φύλαξης έχει αναπτυχθεί σφοδρή αντιδικία, η οποία αποτελεί τροχοπέδη για την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών, προκύπτει ότι

είναι αναγκαία η περαιτέρω εξειδίκευση της εργατικής / κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας κατά τρόπο που να μην καταλείπεται ευρεία ευχέρεια στους οικονομικούς φορείς κατά την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς, η οποία οδηγεί σε άσκηση προδικαστικών προσφυγών με κύριους προβαλλόμενους λόγους είτε την υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είτε τον εσφαλμένο υπολογισμό των καταβληθησόμενων αμοιβών και ασφαλιστικών εισφορών (ενδεικτικά: καθορισμός δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, υπολογισμός εργοδοτικών εισφορών, παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% στα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών).

2. Εσφαλμένος νομικός χαρακτηρισμός δημοσίων συμβάσεων έργων και προκήρυξη αυτών ως προμηθειών από φορείς του α' βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς και στο πλαίσιο αφενός διερεύνησης υποβληθεισών καταγγελιών και αφετέρου της διενέργειας ελέγχου κατόπιν συγκρότησης σχετικής ελεγκτικής ομάδας, αναδείχθηκε μία **πλημμέλεια συστημικού χαρακτήρα**, η οποία αποδίδεται κυρίως σε φορείς του α' βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και συνίσταται στον εσφαλμένο χαρακτηρισμό δημοσίων συμβάσεων έργων και στη συνακόλουθη προκήρυξη αυτών – συνήθως - ως μεικτών συμβάσεων προμηθειών – υπηρεσιών, με κύριο αντικείμενο την προμήθεια. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η εν λόγω πλημμέλεια επαναλαμβάνεται από ορισμένες αναθέτουσες αρχές **κατά τρόπο συστηματικό**.

Στις περιπτώσεις που διερευνήθηκαν, ενώ το υπό ανάθεση αντικείμενο περιελάμβανε εργασίες που εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 και η φύση τους, ιδωμένη μέσα από το πρίσμα του ορισμού του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 7 του ίδιου νόμου, αποτελούσε ένα σύνολο δομικών εργασιών ή/και εργασιών μηχανικού που προϋποθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις, το οποίο κατατείνει αυτοτελώς στην επίτευξη μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας, ωστόσο σε πλείστες περιπτώσεις χαρακτηρίστηκε εσφαλμένα από τις αναθέτουσες αρχές ως προμήθεια ή μεικτή σύμβαση με κύριο αντικείμενο την προμήθεια και προκηρύχθηκε ως τέτοιο. Διευκρινίζεται ότι στις εν λόγω περιπτώσεις δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιλογή του νομικού χαρακτηρισμού της σύμβασης δεν εμπίπτει στα όρια ενάσκησης της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, καθόσον ο χαρακτηρισμός του είδους της υπό ανάθεση σύμβασης υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου και μάλιστα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των οικείων κανόνων, ο εθνικός νομοθέτης προέβλεψε ρητά σχετικές ασφαλιστικές δικλείδες (βλ. άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ως προς τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υπαγωγή στην έννοια του δημοσίου έργου), οι οποίες συχνά δεν λαμβάνονται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές. Η προκήρυξη και κατάρτιση μιας σύμβασης έργου ως σύμβασης προμήθειας παραβιάζει επιπροσθέτως το άρθρο 53 παρ. 7. (α) του ν. 4412/2016, σχετικά με τα υποχρεωτικά πρότυπα τεύχη διακήρυξης έργου, με αποτέλεσμα να πάσχει όχι μόνο η διαγωνιστική διαδικασία, αλλά και η εκτέλεση και παραλαβή της δημόσιας σύμβασης, ενώ παρακάμπτεται η εφαρμογή των ειδικών προβλέψεων του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών, με συνέπεια τη διακινδύνευση ακόμα και της ποιότητας εκτέλεσης του έργου. Ειδικότερα, η απουσία των κατάλληλων κριτηρίων επιλογής από τη διακήρυξη μπορεί να οδηγήσει στην ανάδειξη ως αναδόχων, οικονομικών φορέων, οι οποίοι δεν διαθέτουν την αναγκαία εμπειρία, ούτε τα κατάλληλα μέσα για την εκτέλεση του έργου. Θα πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι, παρόλο που οι εργοληπτικές επιχειρήσεις καταρχάς δεν αποκλείονται από τη συμμετοχή στις εν λόγω διαγωνιστικές διαδικασίες, επειδή διαθέτουν και οι ίδιες εμπορική ιδιότητα, ωστόσο εκ του αποτελέσματος,

σε πλείστες περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τελικώς δεν συμμετέχουν σε τέτοιους διαγωνισμούς, ακριβώς λόγω των προαναφερόμενων αστοχιών.

8. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

8.1. Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων – “ppp.eadhsy.gr”

Η επικαιροποίηση των στοιχείων των θεματικών ενοτήτων της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής ΕΒΔΔΗΣΥ) αποτελεί μία συνεχή δραστηριότητα, για την οποία απαιτείται ο συντονισμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών παραγόντων της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. και η συνεχής συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι ειδικότερες διαδικασίες τήρησης των στοιχείων συνεχώς βελτιώνονται και επεκτείνονται σε νέα σύνολα δεδομένων.

Στοιχεία Δημοσίων Συμβάσεων

Συγκριτική Μελέτη Υφιστάμενων Μητρώων Αναθετουσών Αρχών

Τον Ιούλιο του 2023 η ΔΕΒΔΔΗΣΥ, στο πλαίσιο σχετικής συνεργασίας με την ΓΓΕΚΠΚ και το ΥΠΨΗΔΙ, πραγματοποίησε συγκριτική μελέτη και αξιολόγηση των υφιστάμενων μητρώων αναθετουσών αρχών και ειδικότερα του Μητρώου Αναθετουσών Αρχών της ΕΒΔΔΗΣΥ, του Μητρώου Αναθετουσών Αρχών Ηλεκτρονικού Τιμολογίου και του ΚΗΜΔΗΣ, την οποία στη συνέχεια γνωστοποίησε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, με σκοπό να αποτελέσει τη βάση για την λήψη αποφάσεων που αφορούν τα μητρώα και τις διαδικασίες διασταυρωτικού ελέγχου και επικαιροποίησης αυτών.

Αποτύπωση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων των Αναθετουσών Αρχών

Κατόπιν σχετικού αιτήματος της Ομάδας Εργασίας για την Επαγγελματοποίηση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, τον Ιούλιο του 2023, συντάχθηκε έκθεση για τους ενεργούς φορείς ΚΗΜΔΗΣ με συμβάσεις την περίοδο 2020-2022. Παρουσιάστηκαν στατιστικά στοιχεία με κριτήριο με την διοικητική τους ταξινόμηση (Υπουργεία, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ΟΤΑ, ΔΕΚΟ κοκ), σχετικά με το πλήθος και την αξία των συμβάσεων ανά κατηγορία. Υπολογίστηκαν οι μέσοι όροι πλήθους συμβάσεων ανά κατηγορία φορέα και ανά είδος διαδικασίας ανάθεσης, καθώς και βάσει λοιπών κριτηρίων που ζητήθηκαν από την Ομάδα Εργασίας.

Μελέτη σχετικά με τους χρόνους ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων

Τον Οκτώβριο του 2023 υλοποιήθηκε μελέτη σχετικά με τους χρόνους ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στην χώρα μας. Για τις ανάγκες της μελέτης αξιοποιήθηκαν διάφορες πηγές δεδομένων δημοσίων συμβάσεων, όπως η Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων ΕΒΔΔΗΣΥ της ΕΑΔΗΣΥ (<https://ppp.eadhsy.gr/>), το ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (eprocurement.gov.gr), το αρχείο καταγραφής προσφυγών της ΕΑΔΗΣΥ και δεδομένα από το ΟΠΣ ΕΡΓΟΡΑΜΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης σχετικά με τις συμβάσεις και τις διαδικασίες ανάθεσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων (ΕΣΠΑ 2014-2020, Ταμείο Ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και λοιπά αναπτυξιακά προγράμματα). Τα στοιχεία διατέθηκαν από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. και επεξεργάστηκαν από ΕΑΔΗΣΥ. Επίσης αξιοποιήθηκαν α) τα ανοικτά δεδομένα Διαγωνισμών από τον ιστότοπο Tender Electronic Daily (TED) <https://data.europa.eu/data/datasets/ted-csv?locale=el> β) δεδομένα από το <https://opentender.eu/> και γ) τα διαγράμματα EU/ Single Market Scoreboard¹⁷/ Public Procurement (SMSB PP) για το έτος 2021.

¹⁷ Single Market Scoreboard 2021: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6937.

Η μεθοδολογία επικεντρώθηκε στην επεξεργασία των δεδομένων του ΚΗΜΔΗΣ και συγκεκριμένα του πλήθους των συμβάσεων, των αποφάσεων κατακύρωσης και των διακηρύξεων. Για την μελέτη, επιλέχθηκαν οι συμβάσεις με έτος υπογραφής το 2022 και Π/Υ άνω των 60.000€,. Έγινε αντιστοίχιση των ΑΔΑΜ κάθε σύμβασης με το ΑΔΑΜ της σχετικής απόφασης κατακύρωσης και στη συνέχεια με το ΑΔΑΜ της σχετικής διακήρυξης. Τα δεδομένα αυτά συσχετίστηκαν με τα στοιχεία του ΕΣΗΔΗΣ και στη συνέχεια τα στοιχεία των διαγωνισμών αντιστοιχίστηκαν με τα στοιχεία των προσφυγών. Από τα συσχετισμένα αυτά στοιχεία επιλέχθηκε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα για το οποίο βρέθηκαν οι ημερομηνίες των επιμέρους σταδίων των διαδικασιών ανάθεσης από τα αναρτημένα στο ΚΗΜΔΗΣ και στην Διαύγεια έγγραφα των αποφάσεων και των πρακτικών.

Τα στοιχεία αυτά εξετάστηκαν ως προς μια σειρά από κριτήρια, όπως ο προϋπολογισμός της διακήρυξης, η πηγή χρηματοδότησης, το φυσικό αντικείμενο (CPV), η κατηγορία Φορέα, οι προδικαστικές προσφυγές, το πλήθος προσφορών και το στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης. Στη μελέτη συμπεριλαμβάνονται συγκριτικά στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις της Ελλάδας, βάσει των αποτελεσμάτων που δημοσιεύτηκαν στο Single Market Scoreboard/Public procurement /Performance Indicators 2021 της ΕΕ. Αφορμή για την ως άνω μελέτη ήταν οι χαμηλές επιδόσεις της Ελλάδας στον δείκτη 6 “Decision Speed” (246 ημέρες το 2021 έναντι των 99 ημερών που είναι ο Μ.Ο. για την ΕΕ).

8.2. Μητρώο Αναθετουσών Αρχών/Αναθετόντων Φορέων και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων

Το Μητρώο Αναθετουσών Αρχών επικαιροποιείται διαρκώς και περιλαμβάνει **3.990** ενεργές εγγραφές, εκ των οποίων (α) **76** κεντρικές κυβερνητικές αρχές, (β) **2.365** αναθέτουσες αρχές (γ) **1.449** χωριστές επιχειρησιακές μονάδες, (δ) **1** αναθέτοντα φορέα και (ε) **99** λοιπούς φορείς ηλεκτρονικού τιμολογίου, σύμφωνα με τα καταχωρημένα στοιχεία έως 01/08/2024.

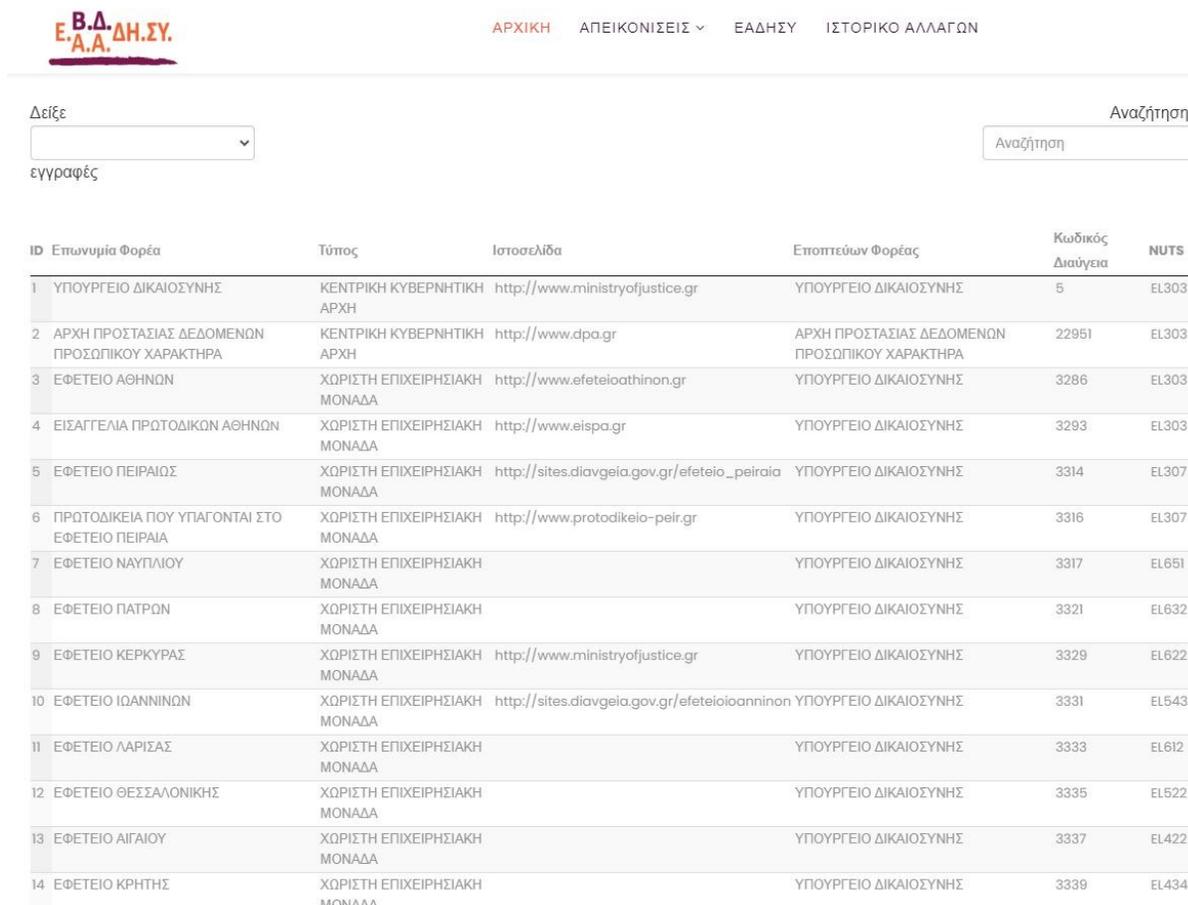
Η τελευταία κατηγορία δημιουργήθηκε προκειμένου να εξυπηρετούνται χωρίς καθυστερήσεις οι φορείς που αιτούνται κωδικό ΜΑΑ για να εγγραφούν στην υπηρεσία Ηλεκτρονικού Τιμολογίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις της ΓΠΣΔΔ και δεν εμπίπτουν στις ήδη υφιστάμενες κατηγορίες του Μητρώου της Αρχής. Ειδικότερα, οι λοιποί φορείς ηλεκτρονικού τιμολογίου αφορούν κυρίως σε Διαχειριστικές Αρχές, Επιτελικές Δομές Υπουργείων, Ειδικούς Λογαριασμούς Έρευνας Πανεπιστημιακών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων, Ειδικά Ταμεία Υπουργείων κλπ. Οι φορείς αυτοί δεν υπάγονται ευθέως στις έννοιες της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα του άρθρου 2 του ν.4412/2016, ενώ δεν έχουν ορισθεί ως ξεχωριστές επιχειρησιακές μονάδες σύμφωνα με την υπ' αριθ. 75555/289 ΚΥΑ (Β 2336/10-07-2017)), με σχετική διαπιστωτική πράξη που έχει γνωστοποιηθεί στην ΕΑΔΗΣΥ.

Τα μητρώα αναθετουσών αρχών της ΕΒΔΔΗΣΥ και του Ηλεκτρονικού Τιμολογίου λειτουργούν σε συνέργεια. Προϋπόθεση για την εγγραφή μιας αναθέτουσας αρχής στο ΠΣ Ηλεκτρονικού Τιμολογίου, είναι πρώτα να έχει εγγραφεί και να έχει κωδικό μητρώου στο ΜΑΑ/ΑΦ της ΕΒΔΔΗΣΥ.

Στο πλαίσιο αυτής της αδιάλειπτης συνεργασίας, το 2023 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις εργασίας με στελέχη των εμπλεκόμενων μερών, ήτοι στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων Υπουργείου Ανάπτυξης, στελέχη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και τα αρμόδια στελέχη της ΕΑΔΗΣΥ, για θέματα ελέγχων και διευκρινήσεων που αφορούν στην τήρηση των μητρώων αναθετουσών αρχών στην ΕΑΔΗΣΥ και στο ΥΠΣΗΔΙ. Παράλληλα η Αρχή συμμετείχε στις

προγραμματισμένες συναντήσεις της Ομάδας Εργασίας Ηλεκτρονικού Τιμολογίου με αντικείμενο σχετικό με τις δημόσιες συμβάσεις και τα σχετικά μητρώα. Σε συνέχεια των ανωτέρω τον Ιούλιο του 2023 η ΕΑΔΗΣΥ απέστειλε στο ΥΠΨΗΔΙ έκθεση με τα αποτελέσματα των ελέγχων των στοιχείων των Μητρώων Αναθετουσών Αρχών ΕΑΔΗΣΥ, ΗΤ και των στοιχείων ΚΗΜΔΗΣ-ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Το 2023 υπεβλήθησαν περισσότερα από 40 νέα αιτήματα για θέματα που αφορούν στο Μητρώο Αναθετουσών Αρχών, τα οποία διεκπεραιώθηκαν σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες. Καταχωρήθηκαν στο Μητρώο 28 νέες εγγραφές (ΑΑ/ΛΦΗΤ) και επικαιροποιήθηκαν τα στοιχεία χωριστών επιχειρησιακών μονάδων αναθετουσών αρχών.

The screenshot shows the website of the Electronic Public Procurement System (E.A.D.H.S.Y.). At the top, there is a navigation menu with links for 'ΑΡΧΙΚΗ', 'ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ', 'ΕΑΔΗΣΥ', and 'ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΛΛΑΓΩΝ'. Below the navigation, there is a search bar with a dropdown menu for 'Δείξε εγγραφές' and a search button labeled 'Αναζήτηση: Αναζήτηση'. The main content is a table with the following columns: ID, Επωνυμία Φορέα, Τύπος, Ιστοσελίδα, Εποπτευόμενος Φορέας, Κωδικός Διαύγεια, and NUTS. The table lists 14 units, including the Ministry of Justice, the Public Prosecution Service, and various regional and local units.

ID	Επωνυμία Φορέα	Τύπος	Ιστοσελίδα	Εποπτευόμενος Φορέας	Κωδικός Διαύγεια	NUTS
1	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	http://www.ministryofjustice.gr	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	5	EL303
2	ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	http://www.dpa.gr	ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	22951	EL303
3	ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://www.efeteioathinon.gr	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3286	EL303
4	ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://www.eispa.gr	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3293	EL303
5	ΕΦΕΤΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://sites.diavgeia.gov.gr/efeteio_peiraia	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3314	EL307
6	ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΙΣΤΑΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://www.protodikeio-peir.gr	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3316	EL307
7	ΕΦΕΤΕΙΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3317	EL651
8	ΕΦΕΤΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3321	EL632
9	ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://www.ministryofjustice.gr	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3329	EL622
10	ΕΦΕΤΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	http://sites.diavgeia.gov.gr/efeteioioanninon	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3331	EL543
11	ΕΦΕΤΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3333	EL612
12	ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3335	EL522
13	ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3337	EL422
14	ΕΦΕΤΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΧΩΡΙΣΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3339	EL434

Μητρώο Αναθετουσών Αρχών, Αναθετόντων Φορέων και Χωριστών Επιχειρησιακών Μονάδων,

<https://ppp.eadhsy.gr/μητρώο-αναθετουσών-αρχών>

8.3. Κατάλογος Αποκλεισθέντων Οικονομικών Φορέων

Με την τροποποίηση του ν. 4412/2016 από τον ν. 4782/2021 τροποποιήθηκε η διαδικασία τήρησης του Καταλόγου Αποκλεισθέντων Οικονομικών Φορέων, καθώς πλέον προβλέπεται η έκδοση του Π.Δ. της παρ. 2 του άρθρου 74 του ν. 4412/2016 και στη συνέχεια η έναρξη της λειτουργίας του με την ΚΥΑ της παρ. 4 του ίδιου άρθρου. Εκ μέρους της ΕΑΔΗΣΥ έχει ολοκληρωθεί η λειτουργικότητα της καταχώρισης των αποκλεισθέντων Οικονομικών Φορέων και η δυνατότητα πρόσβασης στον σχετικό κατάλογο από άλλα συστήματα μέσω web service.

Επιπλέον, με την έκδοση του Π.Δ. της παρ. 2 του άρθρου 74 του Ν.4412/2016 και της ΚΥΑ της παρ. 4 του ίδιου άρθρου θα καθοριστούν οι αναλυτικές πληροφορίες που θα καταχωρίζονται στον Κατάλογο Αποκλεισθέντων Οικονομικών Φορέων, οι υποχρεώσεις των αρμόδιων και κάθε άλλο θέμα ή λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας του μητρώου.

8.4. Συλλογή - Παρακολούθηση Νομοθεσίας με Ψηφιακά Εργαλεία

Η Αρχή, σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες αρμοδιότητές της, συλλέγει και δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τηρεί τις σχετικές πληροφορίες στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων στον «Πίνακα Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων», στην αντίστοιχη ειδική ενότητα της διαδικτυακής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ. <https://ppp.eadhsy.gr/>), με τη δυνατότητα χρήσης σχετικών εργαλείων αναζήτησης και φιλτραρίσματος των σχετικών νομοθετημάτων, τα οποία περιλαμβάνει.

Ο πίνακας αυτός ενημερώνεται σε τακτική βάση και οι εγγραφές του έως και 31/12/2023 ανέρχονται σε 559. Το 2023 προστέθηκαν στον πίνακα της νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων 40 νέα άρθρα.

A/A	ΗΜ/ΝΙΑ ΔΗ.	ΕΙΔΟΣ ΝΟΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ Π.	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΦΕΚ ή ΕΕΕ	ΕΣΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚ.	ΑΡΘΡΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΓΝΩΜΗ ΕΑΔ.	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
1/559	22/12/2023	ΝΟΜΟΣ	5079	Οργανωτικές και διαδικαστικές διατάξεις για την ανάπτυξη, παρεμβάσεις για την ενίσχυση της δικαιοσύνης αναπτυξιακής μετάβασης και...	A/215		Άρθρο 7 (Αρμοδιότητα Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων και Διαχειριστικής Αρχής του Σ...		https://www.et.gr/api/Do...
2/559	13/12/2023	ΝΟΜΟΣ	5076	Επιτάχυνση των διαδικασιών ολοκλήρωσης του Ελληνικού Κτηματολογίου: Διεκπεραίωση εκκρεμοτήτων στις μεταγραφές ακινήτων...	A/207		Άρθρο 15 Αποζημίωση υπηρεσιών λειτουργίας γραφείου...		https://www.et.gr/api/Do...
3/559	12/12/2023	ΝΟΜΟΣ	5075	Αναδιάρθρωση Πολιτικής Προστασίας - Εθνικός Μηχανισμός Ενταξης Διάσωσης και Αεροδιακομικών και άλλες επείγουσες διατάξ...	A/206		Άρθρο 46 (Διενέργεια μεθοδώσεων για κάλυψη αναγκαίων πολιτικής προστασίας - Προσθήκη αρ...		https://www.et.gr/api/Do...
4/559	28/11/2023	ΝΟΜΟΣ	5069	Όροι, όροι, κατανομή, επιπρόσθετες χρήσεις γης για κέντρα δεδομένων, χερσαϊκές και πολεοδομικές ρυθμίσεις, αξιο...	A/193		Άρθρο 40 (Διαδικασία εξέλιξης διατηνών για την υποστήριξη της Εθνικής Νομοπαρασκευασ...		https://www.et.gr/api/Do...
5/559	16/11/2023	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ	2023/2495	ΚΑΤ' ΕΣΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2495 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 15ης Νοεμβρίου 2023.	EE L της 16.11.2023				https://eur-lex.europa.eu/...
6/559	16/11/2023	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ	2023/2496	ΚΑΤ' ΕΣΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2496 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 15ης Νοεμβρίου 2023.	EE L της 16.11.2023				https://eur-lex.europa.eu/...
7/559	16/11/2023	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ	2023/2497	ΚΑΤ' ΕΣΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2497 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 15ης Νοεμβρίου 2023.	EE L της 16.11.2023				https://eur-lex.europa.eu/...
8/559	16/11/2023	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ	2023/2510	ΚΑΤ' ΕΣΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2510 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 15ης Νοεμβρίου 2023.	EE L της 16.11.2023				https://eur-lex.europa.eu/...
9/559	30/10/2023	ΝΟΜΟΣ	5061	Διατάξεις για την ενίσχυση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.	A/179		Άρθρο 11 (Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου ...)		https://www.et.gr/api/Do...
10/559	23/10/2023	ΝΟΜΟΣ	5058	Εναρμόνιση της Οδηγίας 2006/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 2006 για τη χρησιμοποίηση μεθωμένων...	A/170		Άρθρο 17 (Αντικείμενο (άρθρο 1 Οδηγίας 2023/1187)), 18 (Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 Ο...		https://www.et.gr/api/Do...
11/559	06/10/2023	ΝΟΜΟΣ	5056	Αναμόρφωση του συστήματος διακρίβρωσης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προτύπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακα...	A/163		Άρθρο 9 (Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής - Προσθήκη άρθρου 74Α στον ν. 3852/2010), 20...		https://www.et.gr/api/Do...
12/559	06/10/2023	ΝΟΜΟΣ	5057	Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση της προστασίας της δημόσιας υγείας και τω...	A/164		Άρθρο 4 (Δημόσιες συμβάσεις για τη διάθεση εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα ε...		https://www.et.gr/api/Do...
13/559	20/09/2023	ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ...	Φ8/38154	Διενέργεια προσηματωτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο με τη χρήση των δυνατοτήτων...	B/5537				https://www.et.gr/api/Do...

Πίνακας Παρακολούθησης Νομοθεσίας Δημοσίων Συμβάσεων, Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ,

<https://ppp.eadhsy.gr/νομοθεσία-δημόσιων-συμβάσεων>

8.5. Συμμετοχή της ΕΑΔΗΣΥ στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου για τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις

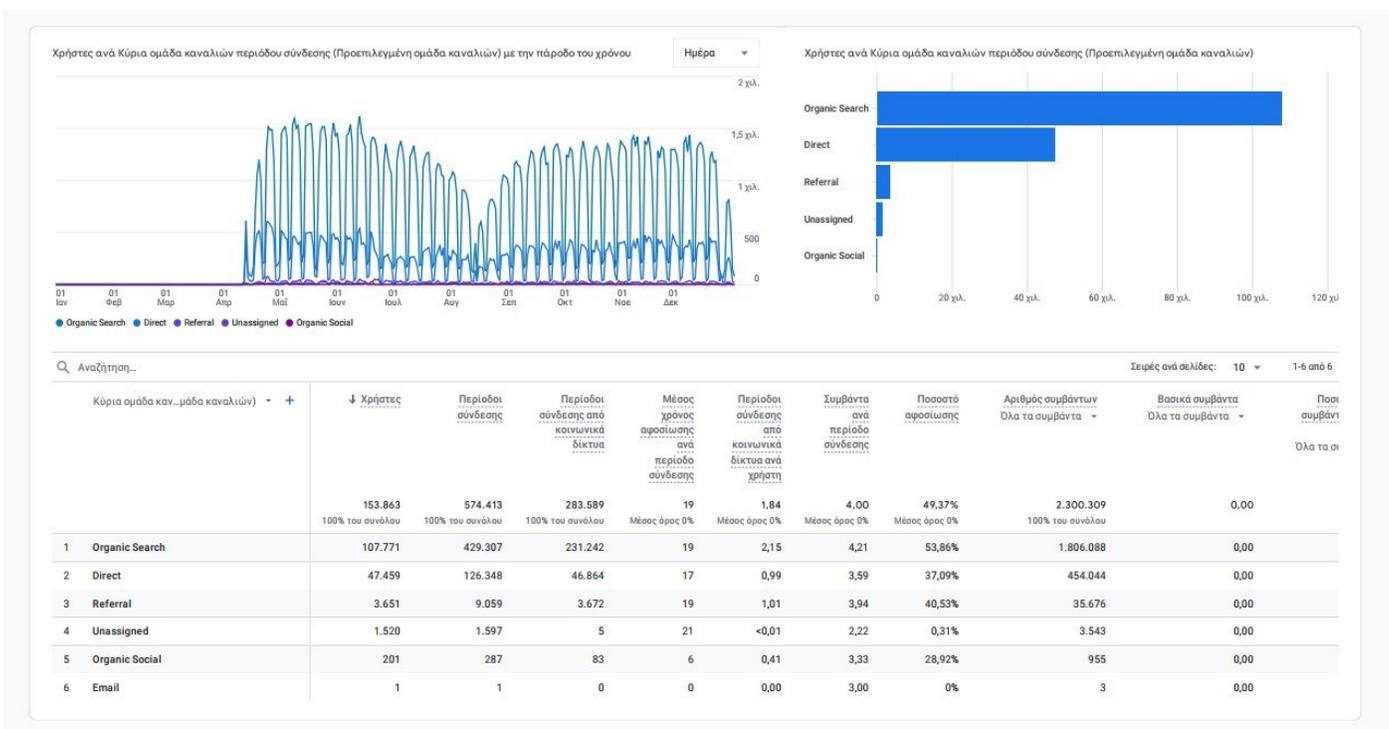
Η ΕΑΔΗΣΥ συμβάλει ενεργά στις εν λόγω ετήσιες ημερίδες με τις παρεμβάσεις των εκπροσώπων της καθώς και με την αποστολή στοιχείων και παρατηρήσεων για την συμπλήρωση του eProcurement Matrix για το

εκάστοτε έτος αναφοράς, στο οποίο καταγράφεται η πρόοδος της χώρας μας σε κάθε ένα από τους παραπάνω τομείς, με την αξιοποίηση κατάλληλων δεικτών.

Στο πλαίσιο αυτό, το 2023 η ΕΑΔΗΣΥ συμμετείχε στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της ΕΕ για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις και με το με αρ.πρωτ. 2065/28.4.2023 έγγραφό της υπέβαλε παρατηρήσεις και απαντήσεις σε ερωτήματα επί των κάτωθι θεματικών ενοτήτων του ερωτηματολογίου: α) Approach and Governance (Διακυβέρνηση Δημοσίων Συμβάσεων) β) Public Procurement Support according to existence of Guidelines and Trainings (Υποστήριξη Δημοσίων Συμβάσεων με κατευθυντήριες γραμμές και εκπαιδεύσεις) και γ) Thresholds (Κατώφλια στις δημόσιες συμβάσεις).

8.6. Ο ιστότοπος της Αρχής – www.eadhsy.gr – Στατιστικά στοιχεία πρόσβασης

Από το εγκατεστημένο εργαλείο “Google Analytics” και για το χρονικό διάστημα από 1/1/2023 - 31/12/2023, προκύπτουν τα ακόλουθα γενικά στατιστικά:

Όπου:

- **Χρήστες:** Όσοι/-ες έχουν ξεκινήσει τουλάχιστον μία περίοδο σύνδεσης κατά τη διάρκεια του εύρους ημερομηνιών. Δεν ταυτίζεται με το φυσικό πρόσωπο, αλλά σε κάθε συσκευή που προβάλλει τον ιστότοπο της Αρχής, γράφεται ένα μοναδικό "userID" και άρα μετριέται το πλήθος αυτό.
- **Περίοδοι σύνδεσης:** Συνολικός αριθμός των περιόδων σύνδεσης εντός του επιλεγμένου εύρους ημερομηνιών. Μια περίοδος σύνδεσης είναι η χρονική περίοδος κατά την οποία ένας χρήστης συσχετίζεται ενεργά με τον ιστότοπο.
- **Μέση χρονος αφοσίωσης ανά περίοδο σύνδεσης:** Η μέση χρονική διάρκεια μιας περιόδου σύνδεσης.

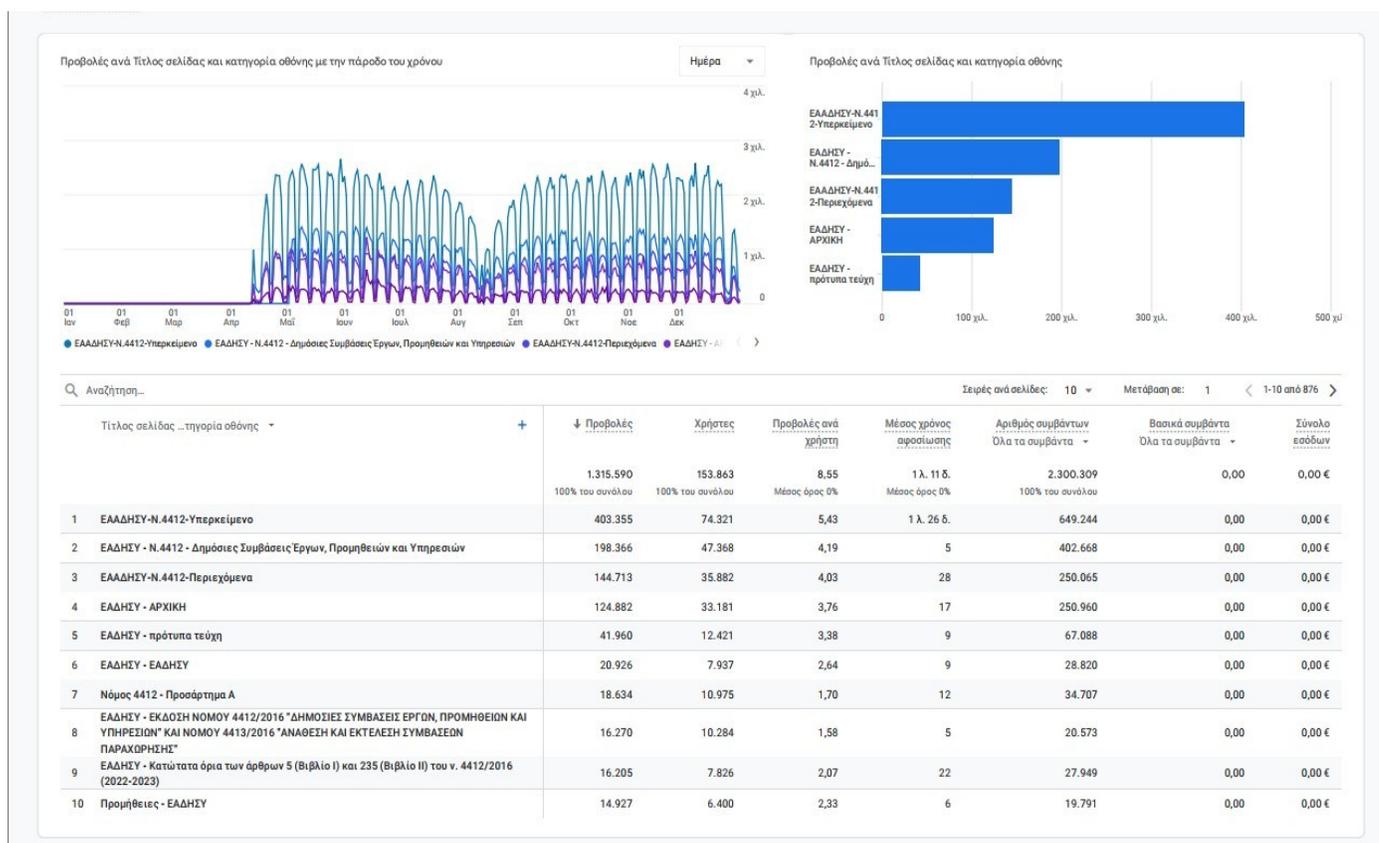
Όπου:

- *Organic search* : από αναζήτηση μέσω κλασικών μηχανών αναζήτησης.
- *Direct*: απευθείας πληκτρολόγηση της ηλ.διεύθυνσης σε browser.
- *Referral*: από συνδέσμους (αναφορές) προς τον ιστότοπό μας από άλλες ιστοσελίδες.
- *Social*: από κοινωνικά δίκτυα.

Παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των χρηστών αναζητά πληροφορίες μέσω των μηχανών αναζήτησης.

8.7. Προτιμήσεις χρηστών – προβολές σελίδων

Η ακόλουθη εικόνα προέκυψε από το εγκατεστημένο εργαλείο “Google Analytics” και αποτυπώνει τις δέκα (10) πρώτες σελίδες σε πλήθος και ποσοστό επισκέψεων, καθώς και τη σύγκριση μεταξύ μοναδικών προβολών έναντι συνολικών προβολών.

Παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό της σελίδας που προβάλλεται (άνω του 50%), είναι αυτή που έχει το πλήρες κείμενο του ν. 4412/2016, με συνδέσμους (links) προς όλα τα άρθρα του νόμου εσωτερικά, ήτοι <https://eadhsy.gr/n4412/>. Επίσης σημαντική επισκεψιμότητα έχει η σελίδα που φιλοξενεί τα πρότυπα τεύχη.

8.8. Συνοπτική περιγραφή του νέου περιεχομένου που αναρτήθηκε κατά το έτος 2023

Ο ιστότοπος της Αρχής ενημερώθηκε με τα σύνολα δεδομένων και τα σχετικά αρχεία τύπου “pdf”, που αφορούν στις γνώμες επί σχεδίων νόμων, καθώς και στις αποφάσεις επί αιτημάτων φορέων για διαπραγμάτευση, που εκδόθηκαν μέσα στο έτος.

Παράλληλα, ενσωματώθηκαν έγκαιρα και έγκυρα όλες οι αλλαγές/ τροποποιήσεις στο κείμενο του νόμου 4412/2016 (<https://eadhsy.gr/n4412/>), όπως προέκυψαν από την νομοθεσία (ν.5016/2023, ν.5036/2023, ν.5039/2023, ν.5043/2023 και ν.5079/2023), εντός του 2023. Αναλυτικότερα:

- Επικαιροποιήθηκε ο ενιαίος πίνακας με τίτλο «Γενικές Οδηγίες», που ομαδοποιεί υποβοηθητικά έγγραφα που απευθύνονται προς τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς με έξι (6) σχετικά έγγραφα της Αρχής (<https://eadhsy.gr/anathetouses-arches/genikes-odigies/>).
- Επικαιροποιήθηκε η νομολογία/ γνωμοδοτήσεις της Αρχής, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις (<https://eadhsy.gr/gnomodotiseis/gnomes/>) και οι αντίστοιχες τύπου “Δ” για αιτήματα φορέων για την εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (<https://eadhsy.gr/gnomodotiseis/aitimata/>).
- Το πλήθος των νέων άρθρων/ ανακοινώσεων για το 2023, ανήλθε στον αριθμό των είκοσι επτά (27), καλύπτοντας τις ανάγκες της ενημέρωσης, παροχής κατευθύνσεων προς τις αναθέτουσες αρχές και παρουσίασης των δραστηριοτήτων της Αρχής.

9. Δράσεις στο πλαίσιο υποστήριξης των χρηστών της Αρχής

9.1. Οργάνωση/συντονισμός τηλεδιασκέψεων

Το χρονικό διάστημα από 1/1/2023 έως 31/12/2023 διοργανώθηκαν συνολικά **379** τηλεδιασκέψεις, με χρήση της πλατφόρμας epresence.gr του ΕΔΥΤΕ συνολικής διάρκειας **1.844** ωρών, ενώ συνολικά συμμετείχαν **3.966** χρήστες.

9.2. Ηλεκτρονική Υποστήριξη διαχείρισης προδικαστικών προσφυγών

Υποστήριξη ΟΠΣ Πάπυρος

Στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής υποστήριξης του συστήματος ΠΑΠΥΡΟΣ που χρησιμοποιεί η Αρχή για τη διαχείριση των προδικαστικών προσφυγών, το 2023 συντάχθηκαν περισσότερα από σαράντα ένα (41) αιτήματα ηλεκτρονικής υποστήριξης (tickets) και απεστάλησαν στην ανάδοχο εταιρία, ενώ το μεγαλύτερο πλήθος των αιτημάτων των χρηστών επιλύεται εσωτερικά από το αρμόδιο τμήμα της Αρχής σε καθημερινή βάση. Τα αιτήματα αφορούν κυρίως σε θέματα ψηφιακής υπογραφής και καταχώρισης εγγράφων, λόγω δυσλειτουργιών του συστήματος.

Διαχείριση δικαιωμάτων χρηστών

Για την υποβοήθηση του έργου των κλιμακίων το 2023 εξυπηρετήθηκαν περισσότερα από διακόσια (200) αιτήματα για χορήγηση δικαιωμάτων χρηστών στο ΠΣ διαχείρισης προδικαστικών προσφυγών που αφορούσαν τις αναπληρώσεις των γραμματειών.

Παράβολα υπέρ ΕΑΔΗΣΥ

Το 2023 καταχωρήθηκαν όλα τα παράβολα που αφορούν σε προδικαστικές προσφυγές, σε σχετικό μητρώο που τηρείται στο αρμόδιο τμήμα (2119 παράβολα).

Επίσης, κατόπιν σχετικού αιτήματος πραγματοποιήθηκαν δέκα οχτώ (18) αναζητήσεις για επιστροφή παραβόλων.

9.3. Υποστήριξη εξ' αποστάσεως εργασίας και λοιπές υπηρεσίες ΤΠΕ

Το Τμήμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης για την απρόσκοπτη λειτουργία της Αρχής και την εξυπηρέτηση των αναγκών των χρηστών για την εξ αποστάσεως εργασία, έχει υλοποιήσει και παρέχει τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Ασφαλή επικοινωνία τύπου “νρη” με τα υφιστάμενα IT συστήματα της Αρχής, κάθε υπαλλήλου στο πλαίσιο της εξ' αποστάσεως εργασίας.
- Ασφαλή επικοινωνία του Αυτοτελούς Γραφείου Θεσσαλονίκης με το τοπικό δίκτυο των γραφείων στην Αθήνα.
- Διαχείριση υπηρεσιακής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας εξ αποστάσεως.
- Τηλεδιασκέψεις σύντομης διάρκειας κατ' απαίτηση Διευθύνσεων / Τμημάτων μέσω εναλλακτικής δωρεάν πλατφόρμας.
- Διαχείριση υπηρεσιακών αρχείων, μέσω δωρεάν υπηρεσίας “Cloud” αποθήκευσης και διαμοιρασμού αρχείων.
- Ηλεκτρονική υπογραφή εγγράφων, με χρήση υφιστάμενων “usb tokens”.

ΕΑΔΗΣΥ

**Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
Δώρου 7-9, 104 32, Αθήνα**

eaadhsy@eaadhsy.gr

www.eadhsy.gr